

C 9655

**Beginselen en uitgangspunten bij de
overdracht van het beheer en onderhoud
van natte waterstaatswerken**

EINDRAPPORT

**Stuurgroep Decentralisatie Beheer van
Natte Waterstaatswerken**

februari 1991

HOOFDDIRECTIE VAN DE WATERSTAAT

nr.:

ZA 53629

AFSCHRIFT

Stuurgroep Decentralisatie
beheer natte waterstaatswerken.

de minister van verkeer en waterstaat

Overwegende dat het wenselijk is met voortvarendheid een herverdeling van het beheer van natte waterstaatswerken tussen het Rijk enerzijds en de provincies, gemeenten en waterschappen anderzijds, tot stand te brengen;

Gelet op het voornemen daartoe in het regeerakkoord van 1986 (Stcrt. 1986, nr. 131) en op de uitkomsten van het bestuurlijk overleg daarover op 27 augustus 1987;

Handelende mede namens de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en de Staatssecretaris van Financiën;

BESLUIT:

Artikel 1

Er is een stuurgroep Decentralisatie beheer natte waterstaatswerken, verder aan te duiden als de stuurgroep.

Artikel 2

De stuurgroep heeft tot taak:

Een bestuurlijk overleg voor te bereiden over de mogelijkheden om te komen tot een overdracht van het beheer van natte waterstaatswerken van het Rijk, naar de provincies, gemeenten en waterschappen. De stuurgroep is daartoe in het bijzonder belast met:

- a. - het doen van voorstellen voor de bestuurlijke en financiële uitgangspunten en bestuurlijke beginselen die bij de overdrachten van natte waterstaatswerken, anders dan hoofdwaterkeringen, gehanteerd zullen worden;
- het ontwerpen van een procedure voor de voorbereiding van de bedoelde overdrachten op decentraal niveau;

- b. het -

INHOUD

1. Inleiding
2. A. Bestuurlijke beginselen
B. Bestuurlijke uitgangspunten
C. Financiële uitgangspunten
3. Toelichting

BIJLAGEN

1. Instelling stuurgroep
2. Essentieel rijksbeheer
3. Toedeling van waterschapstaken en de overdrachten
4. Sociaal Statuut
5. Berekening personeelskosten
6. Beheer kunstwerken
7. Lijst van over te dragen werken
8. Rapport Afkoopsommen 1979
9. Methodiek vergoeding pieken in investeringen
10. Model overeenkomst voor overdracht beheer en onderhoud
11. Raam K.B. van overdracht
12. Model-akte voor de eigendomsoverdracht.
13. Model-overeenkomst voor arbitrage en arbitragereglement.

Beginnelsen en uitgangspunten met betrekking tot het decentraal overleg i.v.m. overdrachten natte waterstaatswerken.

1. Inleiding

./.

Bij beschikking van 7 juni 1988 heeft de minister van Verkeer & Waterstaat ingesteld de Stuurgroep Decentralisatie Beheer Natte Waterstaatswerken (zie ook bijlage 1). Voor de taak en samenstelling van deze Stuurgroep wordt verwezen naar die bijlage. De beginselen en uitgangspunten, waartoe de Stuurgroep voorstellen moet doen, zullen een rol spelen bij het decentrale overleg teneinde overeenstemming te verkrijgen over concrete individuele overdrachten. Deze overdrachten zelf zijn een zaak van overeenstemming van de daarbij rechtstreeks betrokken partijen.

Definities

Uitsluitend ten behoeve van de decentralisatie van natte waterstaatswerken van het Rijk naar de provincies, gemeenten en waterschappen geldt dat:

Een beginssel wordt gedefinieerd als een regel die gedurende het gehele proces van kracht blijft.

Een uitgangspunt wordt gedefinieerd als een vertrekpunt, waarbij het proces kan leiden tot een eindpunt, dat verschilt van het beginpunt.

2.A Bestuurlijke beginselen

2.A.1 Decentralisatie van waterstaatszorg

Onder decentralisatie wordt verstaan:

het verminderen van de bemoeienis van hogere publiekrechtelijke lichamen ten opzichte van lagere publiekrechtelijke lichamen en het overlaten of toekennen van de bevoegdheid tot regeling en bestuur aan lagere publiekrechtelijke lichamen, waarbij deze in de mogelijkheid worden gesteld een eigen beleid te voeren (Regeringsnota "Decentralisatie Rijkstaken; 1980-1981, Kamerstuk 16492, nr. 1-2).

2.A.2 Essentieel Rijksbeheer

In het kader van de decentralisatie van waterstaatszorg dient het Rijk slechts die zorg uit te kunnen oefenen, die uitsluitend adequaat door het Rijk kan worden behartigd. Het Rijksbeheer van waterstaatswerken beperkt zich in beginsel tot die waterstaatswerken die behoren tot de hoofdsystemen en die bovendien van een zodanige schaal zijn en dynamiek hebben, dat alleen het Rijk deze doelmatig kan beheren. (zie ook bijlage 2).

./.

2.A.3 Over te dragen waterstaatswerken

Alle waterstaatswerken die niet voldoen aan alle in A2 genoemde criteria van essentieel Rijksbeheer, dienen door het Rijk in beheer en onderhoud aan lagere overheden te worden overgedragen, tenzij daar onvoldoende (bestuurlijk, financieel) draagvlak voor zal zijn.

2.A.4 Integraal beheer

 De samenhang van de verschillende sectoren van beheer (scheepvaart, waterkwaliteit, waterkwantiteit) van het over te dragen Rijkswerk, dient na overdracht gewaarborgd te zijn (zie ook de derde nota Waterhuishouding).

2.A.5 Financiering kostenvergoeding beheersoverdrachten

 In het kader van het streven van de Regering naar het saneren van specifieke uitkeringen, dient bij de financiering van kostenvergoedingen van beheersoverdrachten het ontstaan van niet-eeomalige nieuwe specifieke uitkeringen zoveel mogelijk vermeden te worden.

2.B Bestuurlijke uitgangspunten

2.B.1 Algemeen

 Streven naar overdracht van beheer van werken van Rijk naar lagere overheden, op zo kort mogelijke termijn en in overeenstemming met betrokken partijen.

2.B.2 Vaststaand beleid

 Bij de overdrachten moet rekening worden gehouden met vaststaand beleid.

2.B.3 (Integraal) beheer

 2.B.3.1 De zorg voor de regionale en lokale waterhuishouding en de waterkeringen berust bij de waterschappen. Waterstaatswerken die uitsluitend of in hoofdzaak bedoeld zijn een rol in deze zorg te vervullen, komen in eerste instantie in aanmerking voor beheer en onderhoud door waterschappen. (zie ook bijlage 3).

./.
 2.B.3.2 De zorg voor het regionale en lokale vervoer en verkeer over water, berust bij de provincies resp. de gemeenten. Waterstaatswerken die in hoofdzaak bedoeld zijn een rol in deze zorg te vervullen, komen in eerste instantie in aanmerking voor beheer en onderhoud door provincies dan wel gemeenten. Daarbij komen provincies in eerste instantie in aanmerking voor het beheer en onderhoud van vaarwegen met een regionale ontsluitingsfunctie en van vaarwegen met verkeer van een doorgaand karakter. Gemeenten komen in eerste instantie in aanmerking voor het beheer en onderhoud van havens en van vaarwegen met een lokale ontsluitingsfunctie.

2.B.3.3 Bij de overdracht van het beheer en onderhoud van één concreet waterstaatswerk, wordt, in gezamenlijk overleg tussen betrokken partijen, het rijksbeheer aan die ene beheerder overgedragen, die gelet op zijn taak het meest aangewezen moet worden geacht het werk te gaan beheren.
 Indien het beheer van het werk gericht is op de uitoefening van twee of meer taken door verschillende overheden, dienen adequate regelingen en afspraken tussen de betrokken besturen te worden

- ./.
- gemaakt, waarbij de provincie een centrale rol vervult (zie ook bijlage 3).
- Andere overheden, binnen het bestuursgebied waarin over te dragen werken zijn gelegen, worden tijdig geïnformeerd inzake het door de betrokken overheden te voeren overleg met betrekking tot overdracht, opdat zij desgewenst hun belangen kunnen bepleiten.
- 2.B.3.4 Bij de beheerstoedeling wordt uitgegaan van de huidige waterstaatsorganisatie bij de lagere overheden.
- 2.B.4 Overgang van personeel
- Zowel het direct als het indirect bij het over te dragen waterstaatswerk betrokken personeel gaat mee over. Van dit uitgangspunt kan niet worden afgeweken dan nadat betrokken partijen hierover overeenstemming hebben bereikt.
- ./.
- T.b.v. de overgang van personeel geldt het in de bijlage 4 opgenomen Sociaal Statuut.
- 2.B.5 Vergoeding van personeelskosten
- De vergoeding van personeelskosten zal zijn analoog aan de regeling die voor de personeelskosten verbonden aan de overdracht van rijkswegen in het kader van de sanering van het wegenbeheer is afgesproken.
- Daarbij is op basis van de taakverdeling binnen de RWS onderscheid gemaakt in directe functies en indirecte functies. De directe functies hebben betrekking op de personeelsinzet op het dienstkringniveau; de indirecte functies hebben betrekking op de personeelsinzet op het centrale apparaat van de regionale directies en op de personeelsinzet van de overige diensten van de RWS.
- De directe functies zullen door partijen in onderling overleg worden vastgesteld; voor de indirecte functies gelden vaste toeslagen hierop volgens dezelfde verhouding als volgt uit de inventarisatie van Rijksmiddelen verbonden aan de over te dragen rijkswegen. Deze inventarisatie is in het bestuurlijk overleg over de wegensanering dd. 3 april 1989 aanvaard. De nadere uitwerking voor de natte waterstaatswerken is weergegeven in bijlage 5.
- ./.
- 2.B.6 Frictiekosten
- Onder frictiekosten worden verstaan alle éénmalige uitgaven die in verband met de overdracht zowel bij de overdragende als bij de ontvangende partij moeten worden gedaan. De verdeling van de frictiekosten over de partijen, zal in onderling overleg worden vastgelegd.
- 2.B.7 Verbeteringen
- Indien het Rijk voor het over te dragen waterstaatswerk vastomlijnde, door of namens de Minister van Verkeer en Waterstaat goedgekeurde verbeteringsplannen heeft die ook financieel ingepland zijn en de overnemende partij deze plannen uitgevoerd wenst te zien, zal het Rijk deze plannen alsnog uitvoeren c.q. aan de overnemende partij die de verbeteringsplannen zelf ten uitvoer wenst te brengen een subsidie verlenen volgens de vigerende financiële planning vóór

de overdracht.

2.B.8 Kunstwerken

Bij de beheerstoedeling van de over te dragen natte waterstaatswerken zal ermee worden rekening gehouden, dat kunstwerken in kruisingen met andere infrastructuur in beginsel behoren tot de infrastructuur met het "hoogste" beheersniveau. Voor de nadere uitwerkingen dit uitgangspunt zie bijlage 6.

2.B.9 Lijst van over te dragen werken

De uitwerking van het bestuurlijk beginsel ad 2.A.2. (essentieel rijksbeheer) leidt tot decentraal overleg over de in bijlage 7 aangegeven waterstaatswerken. Aan dit overleg wordt deelgenomen door het Rijk en de beoogde nieuwe beheerder(s); andere betrokken overheden worden daarover geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld hun belangen te bepleiten. In overleg met de betrokken overheden kan, zonodig, de lijst worden gewijzigd of aangevuld.

2.C Financiële uitgangspunten

2.C.1.1 Bij overdrachten van het beheer en onderhoud van natte waterstaatswerken door het Rijk aan een provincie of een gemeente, betaalt het Rijk een vergoeding, die nodig is voor behoorlijk beheer en onderhoud, uitgaande van de bestaande publieke functie van het werk op het tijdstip van overdracht. De in verband hiermee vast te stellen kosten worden bepaald op basis van de methodiek als bedoeld in het rapport Afkoopsommen 1979 (zie ook bijlage 8).¹

2.C.1.2 De overdracht van beheer en onderhoud van natte waterstaatswerken aan waterschappen zal, zo stelt het Regeerakkoord 1989 (TK, vergaderjaar 1989-1990, 21 132, nr. 8), tegen een redelijke vergoeding verder worden gestimuleerd. Bij de regeling van een dergelijke vergoeding vormen de kosten die moeten worden gemaakt voor het uitvoeren van behoorlijk beheer en onderhoud, uitgaande van de bestaande publieke functie van het waterstaatswerk op het tijdstip van overdracht, de grondslag. Deze kosten worden bepaald op basis van de methodiek als bedoeld in het rapport Afkoopsommen 1979 (zie ook bijlage 8).

1

Hierin is ook de aan te houden prijscompensatie vermeld. Nader onderzoek door het Instituut voor Onderzoek van Overheidsuitgaven heeft niet tot een andere conclusie t.a.v. de in het rapport Afkoopsommen genoemd coëfficiënt a geleid.

Tijdens het Bestuurlijk Overleg van 12 september 1990 is vast komen te staan dat er tussen enerzijds het Rijk, het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en anderzijds de Unie van Waterschappen een verschil van interpretatie bestaat omtrent de invulling van het begrip "redelijke vergoeding". De betrokken partijen hebben tot dusverre geen overeenstemming kunnen bereiken.

2.C.1.2.a Standpunt van het Rijk.

Voor zover het gaat om de kostenvergoeding van de overdracht van waterstaatswerken, waarbij de ingelanden een rechtstreeks en continu belang hebben (zie ook het ontwerp-Waterschapswet) stelt het Rijk de volgende vergoedingsregeling voor:

- een jaarlijks afnemende gewenningsbijdrage van 3 jaar en een lastenverzwaring van f 10/ha. Vertaald betekent dit het volgende:

- * 1e jaar 100% van de kosten
- * 2e jaar 66,67% van de kosten
- * 3e jaar 33,33% van de kosten

De maximale jaarlijkse lastenverzwaring voor de ingelanden bedraagt f 3,33/ha.

- indien de ingelanden uiteindelijk een grotere lastenverzwaring dan f 10/ha. zouden ondervinden, wordt de periode waarover de gewenningsbijdrage wordt gegeven zodanig verlengd, dat de jaarlijkse lastenverzwaring beperkt blijft tot f 3,33/ha. (zie ook de voorbeeldberekeningen in de toelichting op blz. 12 e.v.).

2.C.1.2.b Standpunt Unie van Waterschappen

Voorzover het gaat om de kostenvergoeding van de overdracht van waterstaatswerken, waarbij ingelanden een rechtstreeks en continu belang hebben (zie ook het ontwerp-Waterschapswet) heeft de Unie van Waterschappen in het bestuurlijk overleg voorgesteld deze vast te stellen op de helft (50%) van de tot voor kort bij dit soort overdrachten gebruikelijke volledige (100%) afkoopsom. Daarbij heeft de Unie er op gewezen dat er bijzondere gevallen kunnen zijn, zoals bijvoorbeeld de overdracht van de Overijsselse Vecht (procentuele verhoging van de waterschapsomslag 13-155%) waarin een vergoeding van 50% afkoopsom niet tot een "redelijke vergoeding" leidt en derhalve een hogere vergoeding op zijn plaats is. Of sprake is van een dergelijk bijzonder geval ware naar het oordeel van de Unie van Waterschappen per overdracht in het decentrale overleg met het betrokken waterschap vast te stellen.

In nader overleg met de Minister van Verkeer en Waterstaat heeft de Unie van Waterschappen, ten einde uit de impasse te geraken, zich bereid verklaard om akkoord te gaan met een vergoeding die gelijk is aan 37% van de tot voor kort gebruikelijke 100% afkoopsom dan wel met een jaarlijks aflopende gewenningsbijdrage gedurende 20 jaar. Tevens heeft de Unie zich bereid verklaard om de bovengenoemde bijzondere gevallen via een bepaalde formule op een zodanige

wijze te objectiveren, dat het percentage van 37% dan wel de termijn van 20 jaar verhoogd, respectievelijk verlengd wordt indien de stijging van de omslag als gevolg van de overdracht bepaalde bedragen te boven gaat.

Nu hierover geen overeenstemming is bereikt, blijft de Unie bij haar voorstel de vergoeding vast te stellen op 50% van de volledige afkoopsom behoudens in het decentrale overleg vast te stellen bijzondere gevallen.

- 2.C.2 Bij de overdracht dienen de werken in goede staat van onderhoud te zijn. Indien dit niet het geval is, worden passende regelingen getroffen.
- 2.C.3 Verrekening van jaarlijkse vergoedingen aan provincies en gemeenten, geschiedt in principe via het Provincie- en/of het Gemeentefonds. Wanneer verrekening van vergoedingen als onder C.1 bedoeld via het Provincie- resp. Gemeentefonds niet mogelijk is, bijvoorbeeld in verband met herverdelingsproblemen (die dan wel gezien moeten worden in het licht van het geheel van de sanering van de specifieke uitkeringen) worden vergoedingen gegeven in de vorm van meerjaarlijkse betalingen dan wel afkoopsommen. Meerjaarlijkse betalingen, of gedeelten daarvan, zijn te allen tijde afkoopbaar. De stuurgroep is gebleken uit het eindrapport van de werkgroep Financiën, dat voor wat betreft overdrachten aan gemeenten en provincies financiering via de algemene fondsen zonder onaanvaardbare herverdeeleffecten thans niet mogelijk is. Gelet op het feit, dat thans afkoop vanwege de budgettaire situatie van het rijk slechts in beperkte mate mogelijk is, betekent dit dat als regel jaarlijkse bijdragen aan de betrokken nieuwe beheerders moeten worden verstrekt. Een uitzondering wordt gevormd door de gemeente Utrecht. Met betrekking tot deze gemeente kan financiering via het Gemeentefonds plaatsvinden zonder dat herverdeeleffecten zullen optreden. Net als elk van de overige drie grote steden neemt Utrecht namelijk een aparte positie in met betrekking tot de verdeling via het Gemeentefonds. Afgezien van de gemeente Utrecht kan op dit moment geen uitspraak gedaan worden over de eventuele mogelijkheden van overheveling naar de algemene fondsen in de toekomst. Aangezien een dergelijke overheveling door alle betrokken partijen als het meest wenselijk wordt aangemerkt, stelt de stuurgroep voor om tussen het Rijk en de andere overheden de afspraak te maken dat na redelijke termijn (bijvoorbeeld vier jaar) en in ieder geval zodra zich een geschikte gelegenheid voordoet in gezamenlijk overleg wordt bezien of overheveling naar het Provincie- en/of Gemeentefonds alsnog mogelijk is. Daarbij moet worden aangetekend, dat uit het rapport van de werkgroep financiën is gebleken dat met de beheersoverdrachten aan gemeenten gemoeide gelden zeer onevenwichtig zijn gespreid. Overheveling naar het Gemeentefonds zal daarom naar verwachting ook in de directe toekomst niet mogelijk zijn.
- 2.C.4 Vergoedingen c.q. bijdragen aan waterschappen worden gegeven in de vorm van meerjaarlijkse betalingen dan wel afkoopsommen; meerjaarlijkse betalingen, of gedeelten daarvan, zijn te allen tijde afkoopbaar.

- 2.C.5 De jaarlijkse vergoeding die nodig is voor behoorlijk onderhoud als bedoeld in 2.C.1., bestaat uit vaste jaarlijkse bedragen voor de personeelskosten, de gemiddelde jaarlijkse onderhoudskosten, alsmede uit een voor een periode van 30 jaren benodigd jaarlijks bedrag voor de gemiddelde niet jaarlijkse onderhoudskosten (renovaties, grote vervangingen, onderhoudsbaggerwerk e.d.).

Bij de niet-jaarlijks terugkerende onderhoudskosten wordt een onderscheid gemaakt naar fluctuaties van minder of meer dan 5 jaar. Bij die van minder dan 5 jaar worden deze kosten rekenkundig gemiddeld en als vaste jaarlijkse kosten beschouwd; bij die van meer dan (of gelijk aan) 5 jaar worden deze kosten berekend volgens de in bijlage 9 aangegeven methodiek.

- 2.C.6 Aan de specifieke uitkeringen zullen slechts minimale voorwaarden verbonden zijn, opdat de beleidsvrijheid van de nieuwe beheerder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is de beleidsvrijheid benadert die hij zou hebben, indien de specifieke uitkering opgenomen zou zijn in het algemene fonds. Deze voorwaarden hebben alleen betrekking op de functies, die het waterstaatswerk had op het moment van overdracht en op de verantwoordingsplicht van de minister van Verkeer en Waterstaat tegenover de Staten-Generaal (zie ook bijlage 10 en 11).
- ./.

- 2.C.7 Indien en voor zover aan waterschappen een kostenvergoeding wordt betaald als gevolg van overdrachten van waterstaatswerken, waarbij de ingelanden continu en rechtstreeks belang hebben, zal dat geschieden d.m.v. een in de overdrachtsovereenkomst vastgelegde vergoeding. Een en ander behoeft geen verdere wettelijke regeling.

- 2.C.8 Het is wenselijk dat, bij verschil van inzicht tussen het Rijk en de overnemende partij over de hoogte van de kosten dan wel van een vergoeding voor behoorlijk beheer en onderhoud of over andere voorwaarden, partijen afspraken maken over de wijze van oplossing van deze verschillen van inzicht. Partijen kunnen op basis van een overeenkomst tot arbitrage (model-overeenkomst, zie ook bijlage 13) gezamenlijk arbitrage inroepen bij een in te stellen vast scheidsgerecht, waarbij de beslissing gebaseerd zal worden op een vergelijkend onderzoek tussen de beheers- en onderhoudstoestand en de daarvoor beschikbare fondsen voor het over te dragen waterstaatswerk en die voor overeenkomstige infrastructuur die reeds in beheer van provincies gemeenten of waterschappen is. Het scheidsgerecht stelt de kosten van het arbitraal geding, alsmede de verdeling van de kosten daarvan, vast.
- ./.

2.C.9 GARANTIEREGELING VERVUILDE BODEMS (alleen voor provincies en gemeenten)

2.C.9.1.a De onderhoudsbaggerkosten die verbonden zijn aan het over te dragen beheer en onderhoud, zullen worden bepaald op basis van de mogelijkheid dat de baggerspecie zonder speciale voorzieningen m.b.t. het milieu op het land geborgen kan worden, of vrij in het water verspreid mag worden.

b Indien mocht blijken, dat na overdracht deze bergingsmogelijkheden i.v.m. de vervuilingsgraad van de waterbodems niet bestaan, dan garandeert het Rijk de vergoeding van de noodzakelijk te maken extra kosten boven het onder a genoemde, volgens het op het moment van de baggerbeurt vigerende beleid van de waterkwaliteits- c.q. bodembeheerder(s).

Hiervoor zal per baggerbeurt op grond van bij de overdracht vastgestelde regels door de nieuwe beheerder aan het Rijk een baggerplan met bijbehorende begroting ter goedkeuring worden voorgelegd (een en ander nader te regelen in de overdrachtsovereenkomst).

2.C.9.2. De Rijksgarantie zoals beschreven in C.9.1 geldt voor een periode van 30 jaar, te rekenen vanaf het moment van overdracht.

2.C.10 REGELING VERVUILDE BODEMS ZONDER GARANTIE.
voor provincies en gemeenten:

Indien het partijen duidelijk is welke werkzaamheden nodig zijn bij het onderhoudsbaggerwerk, rekening houdend met de vervuilingsgraad, van de baggerspecie, en het ook duidelijk is op welke tijdsperiode(n) dit betrekking heeft, kan de vergoeding van de onderhoudsbaggerkosten definitief geregeld worden op de voor onderhoudskosten gebruikelijke wijze (jaarlijks of niet-jaarlijks onderhoud). Vanaf dat moment vervalt de Rijksgarantie voor vergoeding van eventueel te maken extra kosten.

voor waterschappen:

Indien het kwantiteitsbeheer van een waterloop wordt overgedragen aan een waterschap, draagt het Rijk er zorg voor dat de waterloop op het moment van overdracht minimaal voldoet aan het met het oog op de waterhuishoudkundige functie (aan-, afvoer en berging) vereiste of voorgeschreven profiel. Zonodig wordt door en voor rekening van het Rijk een onderhoudsbaggerbeurt uitgevoerd.

Op basis van de kosten van de laatste onderhoudsbaggerbeurt door het Rijk, met inbegrip van eventuele extra kosten als gevolg van de vervuiling van de waterbodem, worden de onderhoudskosten van de over te dragen waterloop op de gebruikelijke wijze vastgesteld en, conform de vergoedingsregeling bij overdrachten van "waterschapseigen" werken aan waterschappen vergoed.

2.C.11 REGELING SANERING BODEM

2.C.11.1. Indien bij overdracht van natte waterstaatswerken het Rijk tevens het waterkwaliteitsbeheer overdraagt, behoudt het Rijk de zorg voor een mogelijke sanering van de vervuiling van de waterbodems volgens de systematiek van de interimwet Bodemsanering (of t.z.t.: de Wet Bodembescherming), voor zover de kwaliteit van de waterbodems op het moment van overdracht gelijk aan of slechter is dan die volgens de signaleringswaarde volgens de normering, die geldt op het moment van overdracht.

Aan deze zorg wordt invulling gegeven door de daarvoor bij de overdracht van het werk aangewezen lokaties die aan het bovenstaande voldoen, op het bodemsaneringsprogramma voor de wateren waar het Rijk het kwaliteitsbeheer heeft te houden, met inbegrip van de daarbij behorende urgentiestelling.

2.C.11.2. De financiering van de saneringen als bedoeld onder C. 11.1. geschiedt naar milieu-urgentie, volgens de op het moment van saneren geldende kostenverdeelsleutels voor het bodemsaneringsprogramma voor de wateren waarin het Rijk het kwaliteitsbeheer heeft.

2.C.12. De nieuwe beheerder heeft de plicht te bevorderen dat een sanering van de vervuilde waterbodems door de waterkwaliteitsbeheerder wordt uitgevoerd.

VERHAALSRECHT C.A.

2.C.13. Het Rijk behoudt voor de tijd, dat extra kosten i.v.m. vervuilde baggerspecie te zijnen laste komen, het verhaalsrecht op de veroorzaker.

2.C.14. EIGENDOM

De overdracht van waterstaatswerken aan een nieuwe beheerder vindt plaats conform de volgende regels:

- a. Eigendom, beheer en onderhoud blijven in beginsel in èèn hand.
- b. Staatseigendommen bestemd voor de publieke/openbare dienst gaan over om niet. Voorzover ter zake gebruiksrechten zijn verleend dienen de gekapitaliseerde inkomsten te worden verrekend met Domeinen. Deze kapitalisatie wordt berekend overeenkomstig de methodiek uit het rapport afkoopsommen (zie ook bijlage 8).
- c. Staatseigendommen waarop gèèn bestemming voor de openbare/publieke dienst rust gaan over tegen vergoeding van de marktwaarde. De overnemende partij is niet verplicht eigendommen zonder publieke bestemming over te nemen, tenzij deze eigendommen een onlosmakelijk deel uitmaken van het desbetreffende complex waarop een publieke/openbare bestemming rust. In dit laatste geval zal bij de bepaling van de waarde er rekening mee worden gehouden dat dit niet-publieke gedeelte onlosmakelijk verbonden is met het desbetreffende complex.
- d. Indien eigendommen binnen vijf jaar na overdracht hun publieke/openbare bestemming verliezen vindt alsnog vergoeding aan Domeinen plaats op basis van de marktwaarde op het moment

- dat de publieke/openbare bestemming verloren gaat.
- e. De nieuwe eigenaar/beheerder is voor het storten van baggerspecie in Rijkswateren, voor zover de baggerspecie afkomstig is uit de terzake in eigendom overgedragen waterstaatswerken, aan de Staat geen stortingsrechten verschuldigd voor de duur van de periode waarin de onderhoudskosten worden verrekend. Bij afkoop van eeuwigdurende vergoedingen betekent dat dat eveneens geen stortingsrechten verschuldigd zijn.

Een model-akte voor de eigendomsoverdracht is weergegeven in
././ bijlage 12.

3. Toelichting.

ad 2.B.3.4. Los van decentralisatie, kan in een aantal situaties een bundeling en herschikking van de natte waterstaatsorganisatie wenselijk zijn. In de derde Nota Waterhuishouding wordt hierover een en ander gezegd. Het lijkt niet praktisch de decentralisatie-operatie tevens te gebruiken voor een reorganisatie van de waterstaat bij andere overheden; een en ander neemt niet weg, dat hier en daar overdrachten mogelijk met een beperkte reorganisatie gepaard kunnen gaan of als katalysator werken voor bijvoorbeeld een verdere bundeling van waterschappen. In het decentrale overleg dient een pragmatische oplossing te worden gezocht. Indien het betrokken gebied op korte termijn in waterschapsverband wordt gebracht, zou bijvoorbeeld nog even gewacht kunnen worden met de overdracht. In het algemeen ware echter niet te wachten tot een reorganisatie is doorgevoerd.

ad 2.B.5. Voor een goed verloop van de overdrachtsonderhandelingen per water staatswerk is het wenselijk om zo duidelijk mogelijke uitgangspunten te hebben om te komen tot de vaststelling van het personeel dat bij het beheer en onderhoud betrokken is en om te komen tot een kostenvergoeding daarvoor. Daarvoor kan aansluiting worden gezocht bij de Inventarisatie van rijksmiddelen verbonden aan de over te dragen rijkswegen. Deze inventarisatie biedt de gewenste duidelijke definities en uitgangspunten en is bovendien door alle betrokken besturen aanvaard. Deze inventarisatie kan in de praktijk goed gebruikt worden omdat de organisatie van de droge en de natte waterstaat gelijk is en de overhead eveneens. Toegepast op de case-studies, blijken de resultaten voor alle partijen aanvaardbaar.

ad 2.B.6. Bij overdrachten zal het in veel gevallen in de praktijk nodig zijn eenmalige kosten te maken voor bijvoorbeeld registratiekosten, aanpassing van huisvesting, magazijnen en hulpmiddelen enz. enz.. Per waterstaatswerk zullen partijen bezien welke frictiekosten daar zijn en ad hoc afspraken maken welke partij welke kosten dragen zal.

ad 2.C.1.2.a Standpunt van het Rijk

Bij de overdracht van waterstaatswerken, waar de ingelanden een rechtstreeks en continu belang hebben, gaan partijen uit van de geldende trits "belang-betaling-zeggenschap". Ten principale betekent dit dat er in redelijkheid geen vergoeding voor de overdracht van waterschapseigen taken moet worden gegeven. Om toch tot overeenstemming te geraken heeft het Rijk, gesteund door IPO en VNG, tijdens het Bestuurlijk Overleg van 12 september 1990 het voorstel gepresenteerd van een tijdelijke tegemoetkoming in de vorm van een gewenningsbijdrage voor een periode van 3 jaar. In dit voorstel bedraagt de maximale lastenverzwaring voor de ingelanden f 3,33/ha. Indien de ingelanden uiteindelijk een grotere lastenverzwaring dan f 10/ha. zouden ondervinden, wordt de periode waarover de gewenningsbijdrage wordt gegeven zodanig verlengd, dat de jaarlijkse lastenverzwa-

ring voor de ingelanden beperkt tot f 3,33/ha.
Ter adstructie mogen de volgende voorbeelden dienen:

Voorbeeld 1 (case-study Overijsselse Vecht)

Door de overdracht worden de lasten van de ingelanden uiteindelijk f 20,20/ha. hoger dan zonder de overdracht.

De periode van de gewenningsbijdrage is dan $20,20/3,33 = 7$ jaren.

De jaarlijkse vermindering van de bijdrage bedraagt dan $3,33/20,20 = 16,5\%$ van de jaarlijkse kosten. Er ontstaat dan de volgende aflopende reeks:

1e jaar	100%	van de kosten
2e jaar	83,5%	"
3e jaar	67%	"
4e jaar	50,5%	"
5e jaar	34%	"
6e jaar	17,5%	"
7e jaar	1%	"

Voorbeeld 2 (case-study Noordeekust Goeree)

Door de overdracht worden de lasten van de ingelanden uiteindelijk f 12,70/ha. hoger dan zonder de overdracht (hierbij is rekening gehouden met de huidige subsidieregeling van 60% van de directe kosten). De gewenningsbijdrage heeft alleen betrekking op dat deel van de kosten dat niet onder de subsidieregeling valt.

De periode van de gewenningsbijdrage bedraagt $12,70/3,33 = 4$ jaren.

De jaarlijkse vermindering van de bijdrage bedraagt dan $3,33/12,70 = 26,2\%$ van de kosten die buiten de subsidieregeling vallen. Er ontstaat dan de volgende regeling:

1e jaar	100%	van de kosten buiten de subsidieregeling
2e jaar	73,8%	"
3e jaar	47,6%	"
4e jaar	21,3%	"

ad 2.C.1.2.b Standpunt van de Unie van Waterschappen

Als toelichting op het standpunt van de Unie van Waterschappen zij nog het volgende opgemerkt:

De Unie van Waterschappen is een groot voorstander van de overdracht van die waterstaatswerken aan waterschappen, waarmee de in artikel 1.1 van de ontwerp-Waterschapswet genoemde waterschapstaken - zorg voor de waterhuishouding en zorg voor de waterkering - worden uitgeoefend. Uit het in dat artikel neergelegde decentralisatiebeginsel vloeit immers voort dat deze werken aan waterschappen worden overgedragen.

Ook accepteert de Unie van Waterschappen dat de kosten van beheer en onderhoud van de over te dragen werken uiteindelijk ten laste komen de van ingelanden. Het gaat immers om "waterschapseigen" taken, zoals ook wettelijk zal worden vastgelegd in de ontwerp-Waterschapswet. Wel vindt de Unie van Waterschappen dat bij deze vrijwillige overdrachten een redelijke vergoeding

op zijn plaats is, enerzijds omdat het Rijk van de last van de kosten van beheer en onderhoud wordt bevrijd en anderzijds om het waterschap de gelegenheid te geven de gevolgen van de overdracht geleidelijk in de waterschapsomslag te verwerken.

De Unie is er zeker van dat bij een afkoopsom die de helft is van wat het Rijk tot voor kort gewend was te betalen, vrijwel alle waterschappen bereid zullen zijn de betrokken waterstaatswerken op korte termijn over te nemen (met uitzondering van enkele bijzondere gevallen zoals bijvoorbeeld de Overijsselse Vecht waarin een hogere vergoeding gerechtvaardigd is). De Unie is er echter eveneens zeker van dat op basis van het voorstel van het Rijk vrijwel geen enkel waterschap bereid zal zijn op vrijwillige basis een overdrachtsovereenkomst aan te gaan.

ad 2.C.3 Samenvatting grondslag van de voorwaarden voor een specifieke uitkering aan provincies en gemeenten.

ad 2.C.3.1. Algemeen.

Op 1 januari 1984 is de Wet van 22 december 1983, houdende regels inzake de financiële gevolgen voor provincies en gemeenten van rijksbeleid en inzake uitkeringen uit 's Rijks kas aan provincies en gemeenten (invoeging artikel 144b Provinciewet en artikel 237b Gemeentewet), Stb. 1983, nr. 649, in werking getreden. In het derde lid is vermeld dat de Ministers die het aangaan, er in overeenstemming met de Minister van Binnenlandse Zaken zorg voor dragen dat alle uitkeringen voldoen aan de criteria en eisen van de wet.

2. De regeling in Provincie- en Gemeentewet

2. I. Juridische grondslag

In deze artikelen zijn een aantal eisen geformuleerd waaraan de juridische grondslag van specifieke uitkeringen moet voldoen. Deze eisen komen kort gezegd op het volgende neer.

- Uitkeringen uit 's Rijks kas aan provincies, waarvan de bestedingsrichting vooraf is aangegeven of die worden verstrekt voor de bestrijding van de kosten van bepaalde taken of activiteiten, worden geregeld bij of krachtens de wet.
- Uitzonderingen op de eis van regeling bij of krachtens de wet zijn de volgende:
 - * uitkeringen die door de aard van het betrokken onderwerp een tijdelijk karakter hebben worden minimaal bij algemene maatregel van bestuur geregeld;
 - * regelingen van eenmalige uitkeringen en uitkeringen met een spoedeisend karakter worden in de Nederlandse Staatscourant gepubliceerd. Binnen een jaar na de vaststelling van de regeling wordt een voorstel gedaan om de uitkering in overeenstemming met de eisen te brengen (regeling bij of krachtens de wet).

Conclusie: een jaarlijkse uitkering van het Rijk aan provincies of gemeenten behoeft een wettelijke basis.

ad 2.C.3.2. II. Criteria
(vervolg)

Daarnaast is onder meer bepaald onder welke omstandigheden (criteria) een specifieke uitkering als bekostigingswijze gerechtvaardigd wordt geacht. Deze criteria komen kort gezegd op het volgende neer.

- * tijdelijke karakter van de uitkeringen, of
- * nog geen of onvoldoende inzicht in de omvang van de kosten van de betrokken taak of activiteit, of
- * de kosten van de betrokken taak of activiteit zijn geografisch dan wel in de tijd zodanig ongelijkmatig gespreid over de provincies dat deze bekostigingswijze bijzonder aangewezen moet worden geacht, of
- * het betreft een eenmalige uitkering (d.w.z. uitkeringen waarin de verplichtingen in 1 begrotingsjaar worden aangegaan).

Conclusie: de vergoedingen die het Rijk aan provincies en gemeenten zal verstrekken i.v.m. de overdracht van het beheer en onderhoud van de daarvoor in aanmerking komende natte waterstaatswerken, zijn dermate ongelijkmatig gespreid over provincies en gemeenten, dat thans opneming in het provincie- resp. gemeentefonds niet goed mogelijk is, zodat een specifieke uitkering als bekostigingswijze is gerechtvaardigd.

2.III. Eisen

Tevens is een regeling opgenomen waarin is bepaald dat de uitkeringen alleen worden verstrekt indien regels zijn gesteld, waarin worden vermeld:

- * de tijdsduur van de geldigheid van de regeling
- * de voorwaarden waaraan moet worden voldaan om voor de uitkering in aanmerking te komen
- * de wijze van vaststelling van de uitkeringsbedragen per recht-hebbende
- * binnen welke termijn en bij wie tegen de vaststelling van de uitkering nadere voorziening kan worden gevraagd.

Indien de regeling voor meer dan vier jaar zal gelden, wordt erop toegezien dat dit in de bijbehorende toelichting wordt gemotiveerd.

Conclusie: de voorwaarden voor de specifieke uitkering kunnen nader bepaald worden.

ad 2.C.3. 3 Wetsvoorstel specifieke uitkeringen op het terrein van Verkeer
(vervolg) Waterstaat

Bij Koninklijke Boodschap van 8 augustus 1989 is aan de Tweede Kamer der Staten Generaal een voorstel van wet aangeboden, houdende regels met betrekking tot enkele specifieke uitkeringen op het terrein van Verkeer en Waterstaat (TK, vergaderjaar 1988-1989, 21 245, nrs. 1-2). Met dit wetsvoorstel wordt uitvoering gegeven aan de hierboven genoemde eis van juridische grondslag.

In dit wetsvoorstel dat inmiddels is aangepast bij gewijzigd voorstel van wet van 22 januari 1991 (TK, vergaderjaar 1990-1991, 21 245, nr. 12) is in artikel 2 thans bepaald dat de Minister van Verkeer en Waterstaat aan een provincie of een gemeente uit 's Rijks kas een bijdrage kan verlenen in de kosten van beheer en onderhoud van waterstaatswerken met een functie voor de scheepvaart, de waterhuishouding of de waterkeringen. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld omtrent de verlening van voornoemde bijdrage. De oorspronkelijk tekst van artikel 5, waarin is bepaald waarop deze regels betrekking hebben, is gewijzigd als volgt. Deze regels betreffen de tijdsduur van de geldigheid van de betrokken bijdrageregeling, de voorwaarden waaraan moet worden voldaan om voor een bijdrage in aanmerking te komen, de wijze van vaststelling van de uitkeringsbijdragen per rechthebbende alsmede zonodig de betaling van de bijdrage en de controle op de besteding daarvan.

Bij deze opsomming is aangesloten bij de eisen die in het vijfde lid van artikel 237b Gemeentewet en artikel 144b Provinciewet zijn gesteld.

Overigens zij opgemerkt dat voornoemde algemene maatregel van bestuur thans wordt voorbereid.

Relevante vermelding in de Memorie van Toelichting (TK, vergaderjaar 1988-1989, 21245, nr. 3) is ondermeer dat in het kader van de voorgenomen overdracht van natte waterstaatkundige infrastructuur, welke door de Stuurgroep Decentralisatie Beheer van Natte Waterstaatswerken wordt voorbereid, het denkbaar is dat voor de kostenvergoeding bij de beheersoverdrachten een andere financieringswijze wordt ontwikkeld, waarbij financiering via het provinciefonds een van de te bestuderen alternatieven vormt. Dit zal echter eerst op langere termijn zijn beslag kunnen krijgen.

Conclusie: de wettelijke basis van de jaarlijks te betalen vergoedingen i.v.m. de overdracht van beheer en onderhoud van natte waterstaatswerken wordt gevormd door de wet (nu nog wetsvoorstel) houdende regels met betrekking tot enkele specifieke uitkeringen op het terrein van Verkeer en Waterstaat (8 augustus 1989 aan de 2e Kamer aangeboden).

4. Beëindigen specifieke uitkering

Jaarlijkse specifieke uitkeringen aan provincies en gemeenten kennen geen eind, behalve als deze op den duur toch, al dan niet samen met andere specifieke uitkeringen, in het provinciefonds of gemeentefonds worden opgenomen.

Het is in dit verband gewenst om een andere mogelijkheid van beëindiging van de uitkering open te houden: afkopen volgens de systematiek van het rapport Afkoopsommen.

Vooraf voor uitkeringen aan gemeenten is dit voorlopig de enige reële mogelijkheid van beëindiging.

In de financiële planning wordt uitgegaan van jaarlijkse uitkeringen. Mochten er zich in de begrotingsuitvoering echter mogelijkheden voordoen, dan zal hiervan waar enigszins mogelijk, gebruik gemaakt worden om (een deel van) een of meer specifieke uitkeringen af te kopen. Gewoonlijk blijkt aan het einde van elk begrotingsjaar of er die mogelijkheid is. Tijdig zal het Rijk dan wel aan de betrokken andere overheid moeten melden dat een bepaalde specifieke uitkering geheel of gedeeltelijk zal worden afgekocht. Een en ander dient in elke te sluiten overdrachts-overeenkomst nader te worden geregeld.

ad 2.C.5. Vergoeding voor renovaties en ander groot onderhoud.

De onderdelen van de jaarlijkse vergoeding die in dit uitgangspunt zijn genoemd, zijn dezelfde als die genoemd zijn in het rapport Afkoopsommen 1979.

Bijzondere aandacht vraagt de vergoeding van de zgn. niet-jaarlijkse onderhoudskosten, zoals renovaties, vervanging van de constructie, onderhoudsbaggerwerk. Deze kosten kunnen voor een waterstaatswerk in de tijd gezien zeer onregelmatig zijn. Voor het bepalen van een afkoopsom vormt zulks geen enkele hinderpaal, doch bij het bepalen van een jaarlijkse uitkering zijn er financieel-technische problemen op te lossen.

De gekozen oplossing is de volgende:

a) de onregelmatigheid van de kosten in de tijd valt wel mee.

Er is bijvoorbeeld voor het waterstaatswerk voor al dit soort kosten tesamen ongeveer een vast kostenniveau of, als dat niet het geval is, komen fluctuaties hoogfrequent voor (elke 5 jaar of vaker). In dit soort gevallen kunnen de kosten eenvoudig over de jaren heen rekenkundig worden gemiddeld en als jaarlijkse kosten worden beschouwd.

b) er komen inderdaad binnen 30 jaar één of meer behoorlijke pieken in uitgaven voor.

Dit gaat bijvoorbeeld op voor een sluisrenovatie of een vervanging van damwand. Rekenkundig middelen over de jaren heen is wel mogelijk, maar mogelijk financieel niet aantrekkelijk. Voor deze gevallen is een rekenmethode ontwikkeld met een afkoopsom als basis. Deze afkoopsom wordt niet uitgekeerd, maar fictief "geleend", waarbij het Rijk de rente + aflossing betaalt. Deze moet van jaar op jaar dan wel met de inflatie worden gecorrigeerd. De rekenmethode is weergegeven in bijlage 9 en is zo uitgewerkt, dat de nieuwe beheerder financieel precies uit de kosten is over de genoemde periode van 30 jaar.

ad 2.C.6. Voorwaarden voor een jaarlijkse vergoeding.

Specifieke uitkeringen worden opgenomen in de begroting en rekening van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Ze dienen als vergoeding aan de overnemende overheid voor het behoorlijk beheer en onderhoud, uitgaande van de functies die het waterstaatswerk op het moment van overdracht heeft/had. Begrotingen zijn onderworpen aan de controle en goedkeuring van het Parlement. Rekeningen zijn onderworpen aan een accountantscontrole naast en t.b.v. de controle door het Parlement. Om een goedkeuringsverklaring van een accountant te verkrijgen is minimaal een verklaring van de overnemende partij nodig, waarin wordt aangegeven dat de functies die het waterstaatswerk op het tijdstip van overdracht had, inderdaad nog steeds bestaan. Op deze functies is de vergoeding immers gebaseerd en met het verstrijken van de jaren is het allerminst denkbeeldig dat een of meer functies zouden verdwijnen. Genoemde verklaring dient om te voorkomen, dat er een vergoeding wordt gegeven voor een taak die niet meer bestaat. Deze verklaring zal dan de enige voorwaarde voor de specifieke uitkering kunnen zijn. Over de besteding van de gelden behoeft door de overnemende partij geen verantwoording te worden afgelegd aan de Minister van Verkeer en Waterstaat.

Indien één of meer functies verdwijnen, bijvoorbeeld omdat de beherende overheid het werk als vaarweg sluit, dan zal nader overleg nodig zijn over de vraag of en zo ja in hoeverre dit aanleiding moet zijn de hoogte van de specifieke uitkering aan te passen.

ad 2.C.7. Een wettelijke grondslag voor uitkeringen aan waterschappen is niet verplicht (dat is dus een wezenlijk verschil met provincies en gemeenten) en hangt mede samen met de omstandigheid dat waterschappen doorgaans de kosten van hun taken vrijwel geheel dragen, op sommige uitkeringen i.v.m. bovenwaterschappelijk belang na.

De situatie bij provincies en gemeenten ligt wat dat betreft geheel anders: het merendeel van de kosten van door deze overheden uitgevoerde taken wordt juist via specifieke uitkeringen geregeld en niet via algemene uitkeringen of eigen inkomsten. Dit wordt algemeen als ongewenst ervaren. Daarom worden specifieke uitkeringen zoveel mogelijk opgeheven en worden nieuwe uitkeringen aan provincies en gemeenten zoveel mogelijk voorkomen. Een wettelijke regeling dient ook de zorgvuldige afweging in deze.

Een wettelijke regeling voor uitkeringen aan waterschappen is gezien het voorgaande overbodig.

- ad 2.C.8 Uit de uitgevoerde case-studies is gebleken dat in de meeste gevallen partijen het over wat verstaan moet worden over behoorlijk beheer en onderhoud en de daarmee gemoeide kosten wel eens worden. In een beperkt aantal gevallen blijkt er voornamelijk over technisch gerichte zaken verschil van mening op te kunnen treden (bijvoorbeeld: hoeveel jaren gaat een damwand mee, hoe lang een conserveerbeurt, hoeveel personeel is nodig voor een taak enz. enz.). Beide partijen kunnen dan behoefte hebben aan een regeling voor een geschillenbeslechting.

De stuurgroep acht arbitrage voor deze problemen het meest geschikt: bij wet goed geregeld, toch flexibel, uitkomst is "hard", snelle en deskundige aanpak.

- ./.
- Voor en doelmatige arbitrage dienen dan wel een aantal afspraken gemaakt te worden. Indien partijen behoefte hebben aan arbitrage, kan men dit d.m.v. de standaardovereenkomst overeengekomen, waarop een vast scheidsgericht wordt ingeschakeld (zie ook bijlage 13). Dit waarborgt een zo uniform mogelijke aanpak van eventuele geschillen.

- ad 2.C.9. Onderhoudsspecie.

De regeling onder C.9. handelt alleen over het onderhoud van het dwarsprofiel van een waterloop. Dit staat los van de sanering van waterbodems, alwaar het niet om het dwarsprofiel, doch om de kwaliteit van de waterbodem gaat. Indien de waterbodem een slechte kwaliteit heeft, komt de onderhoudsplichtige van het dwarsprofiel (meestal de vaarwegbeheerder) ook voor extra kosten te staan, omdat de uitgebaggerde specie òf op een speciale wijze geborgen moet worden en/òf gereinigd moet worden.

De mogelijkheden van berging en/of behandeling van vervuilde baggerspecie zijn op het ogenblik sterk in ontwikkeling. Dat betekent, dat dit ook verwacht mag worden van de eisen die hieraan gesteld zullen gaan worden.

Het gevolg hiervan is, dat thans niet altijd precies kan worden aangegeven welke onderhoudskosten met het baggerwerk zullen zijn gemoeid. Als hierover vaste afspraken worden gemaakt, lopen partijen altijd enig risico. Dan kan gekozen worden voor een garantieregeling. Vastgelegd wordt wel hoeveel en hoe vaak er gebaggerd moet worden, maar niet hoe er met de vervuilde specie wordt omgesprongen. Dat wordt pas gedaan als het baggerwerk werkelijk wordt uitgevoerd via het baggerplan. De extra kosten van het baggerwerk die t.g.v. de vervuiling ontstaan, zullen dan door het Rijk worden vergoed, mits het baggerplan vooraf is goedgekeurd. Geen enkele partij loopt dan risico: het Rijk vergoedt dat wat het toch had moeten doen als er niet was overgedragen en de overnemende partij heeft geen eigen kosten hoeven te maken.

- ad 2.C.10. Er kan ook gekozen worden voor de niet-garantie regeling, waarbij meteen vaste vergoedingsafspraken worden gemaakt. Ook kan er eerst gekozen worden voor de garantieregeling en als na verloop van tijd duidelijk wordt welke kosten er m.b.t. de vervuiling zullen moeten worden gemaakt, kan alsnog een vaste vergoeding worden gesproken.
- In verband met de nog overeen te komen vergoedingsregeling voor

waterschapseigen taken (zie ook hetgeen is opgemerkt onder 2.C.1.2 en 2.C.14) en de omstandigheid dat daarvoor onderhoudsbaggerwerk relatief weinig voorkomt, is bij overdracht naar waterschappen de garantieregeling niet praktisch; zij kunnen beter definitieve vergoedingsafspraken maken.

- ad 2.C.11. Bij het waterkwaliteitsbeheer behoort ook de zorg voor een eventuele sanering van vervuilde waterbodems. Wat de sanering precies zal inhouden, heeft nog nader onderzoek en uitwerking. Bij het overdragen van het waterkwaliteitsbeheer kunnen daarom m.b.t. de kosten en de planning van eventuele waterbodemsaneringen geen vaste afspraken gemaakt worden. Daarom zal het Rijk de geïnventariseerde "slechte" stukken waterbodem op het Rijksprogramma van de sanering van waterbodems houden, voor zover deze waterbodems daar volgens de op het moment van overdracht geldende normen op thuis horen. De uitvoering voor onderzoeken en eventuele sanering geschiedt in volgorde van urgente volgens dit Rijksprogramma.
- ad 2.C.14. Het is voor het publieke beheer en onderhoud weliswaar niet strikt noodzakelijk om ook het eigendom in handen te hebben, doch een scheiding in beheer en eigendom kan voor de beheerder in de praktijk last opleveren bij onderhoudswerken en bij sommige beheersdaden. Het is daarom in het algemeen verstandig om het beheer en eigendom in één hand te houden en daar waar dit thans niet het geval is, bij de overdracht van het beheer en onderhoud te pogen ook het eigendom bij de nieuwe beheerder te brengen.

BIJLAGE 1

bij eindrapport van de Stuurgroep Decentralisatie Beheer
van de Natte Waterstaatswerken

INSTELLING STUURGROEP

Samenstelling Stuurgroep Decentralisatie Beheer Natte Waterstaatswerken
per 31 december 1990

<u>naam</u>	<u>functie/ vertegenwoordigers van</u>	<u>periode</u>
mr. G.Ph. Brokx	Voorzitter	vanaf 7-6-88
[REDACTED]	Min. v. Binnenlandse Zaken	vanaf 7-6-88
ir. A [REDACTED]	Min. van Financiën	van 7-6-88 tot 31-8-88
mr. [REDACTED]	idem	vanaf 31-8-88
drs. W [REDACTED]	idem	van 7-6-88 tot 1-5-89
mw.mr.M [REDACTED]	idem	van 1-5-89 tot 15-4-90 en vanaf 15-9-90
drs. [REDACTED]	idem	van 15-4-90 tot 15-9-90
ir. [REDACTED]	Min. V & W	van 7-6-88 tot 15-9-90
mr. F [REDACTED]	Min. V & W	vanaf 15-9-90
ir. [REDACTED]	IPO	vanaf 7-6-88
Ph. [REDACTED]	IPO	vanaf 7-6-88
[REDACTED] mr. [REDACTED]	Unie van Waterschappen	vanaf 7-6-88
mr. [REDACTED]	Unie van Waterschappen	vanaf 7-6-88
mr. drs. [REDACTED]	VNG	van 7-6-88 tot 1-9-90
drs. [REDACTED]	VNG	vanaf 1-10-90
prof.mr. [REDACTED]	adviseerend lid	vanaf 7-6-88
ir. [REDACTED]	secretaris	vanaf 7-6-88
mr. [REDACTED]	adjunct-secretaris	van 7-6-88 tot 1-12-89
mevr. mr. [REDACTED]	idem	van 1-12-89 tot 1-7-90
mevr. mr. [REDACTED]	idem	vanaf 1-9-90

- b. het doen van voorstellen voor de financiële uitgangspunten die bij de overdrachten van hoofdwaterkeringen gehanteerd zullen worden.

De stuurgroep heeft voorts tot taak:

- het op verzoek van de minister of een der andere vertegenwoordigde partijen voorbereiden van bestuurlijk overleg;
- het periodiek verslag doen van de voortgang, tenminste eens per zes maanden, aan de vertegenwoordigde partijen.

De leden van de stuurgroep informeren hun respectievelijke besturen over alle relevante zaken.

Artikel 3

In de stuurgroep worden benoemd:

- a. tot lid en voorzitter:

mr. G.Ph. Brokx, Burgemeester van de Gemeente Tilburg en oud-staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer;

- b. tot leden:

de heer [redacted], plaatsvervangend Directeur van de Directie Interbestuurlijke Betrekkingen en Informatievoorziening van het Directoraat-Generaal Openbaar Bestuur, als vertegenwoordiger van het Ministerie van Binnenlandse Zaken;

ir. [redacted], plaatsvervangend Directeur van de Directie Financiën Publiekrechtelijke Lichamen van het Directoraat-Generaal van de Rijksbegroting, als vertegenwoordiger van het Ministerie van Financiën;

drs. [redacted], medewerker van de sectie Verkeer en Waterstaat van de Inspectie der Rijksfinanciën van het Directoraat-Generaal van de Rijksbegroting, als vertegenwoordiger van het Ministerie van Financiën;

ir. [redacted], coördinator Decentralisatie natte en droge infrastructuur bij de Hoofddirectie van de Waterstaat, als vertegenwoordiger van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat;

ir. [redacted], directeur van de Hoofdgroep Waterstaat en Milieu van de Provincie Friesland, als vertegenwoordiger van het Interprovinciaal overleg;

de heer [REDACTED], plaatsvervangend afdelingshoofd Financiën van de Provincie Zuid-Holland, als vertegenwoordiger van het Interprovinciaal overleg;

j. mr. [REDACTED], hoofd afdeling Algemene Juridische en Bestuurlijke Zaken van de Unie van Waterschappen, als vertegenwoordiger van de Unie van Waterschappen;

mr. J. [REDACTED], secretaris/rentmeester van het Hoogheemraadschap van Delfland, als vertegenwoordiger van de Unie van Waterschappen;

mr. drs. [REDACTED], sectie coördinator van de sectie Verkeer en Vervoer van de afdeling Ruimtelijke Ordening Volkshuisvesting en Unificatie Bouwverordeningen van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), als vertegenwoordiger van de VNG;

c. tot adviserend lid:

prof. m. [REDACTED], bijzonder hoogleraar in het waterstaats- en waterschapsrecht aan de Rijksuniversiteit te Utrecht.

De minister voorziet zonodig in de opvolging van een lid.

Artikel 4

Aan de stuurgroep worden als secretaris onderscheidenlijk adjunct-secretaris toegevoegd:

- ir. H. [REDACTED], plaatsvervangend hoofd van de afdeling Rijkswateren van de Hoofddirectie van de Waterstaat;
- de heer J. [REDACTED], medewerker van de onderafdeling Infrastructuur van de afdeling Juridische Zaken van de Hoofddirectie van de Waterstaat.

De secretarissen zijn voor de uitoefening van hun taak uitsluitend verantwoording schuldig aan de stuurgroep.

De minister voorziet zonodig in de opvolging van de secretaris of de adjunct-secretaris.

Artikel 5

De werkzaamheden van de stuurgroep worden desgewenst ondersteund door een projectbureau, dat dan onderdeel zal vormen van het secretariaat.

Artikel 6

Het beheer van de bescheiden betreffende de werkzaamheden van de stuurgroep geschiedt met inachtneming van het Besluit algemene secretarie-aangelegenheden rijksadministratie (Stb. 1980, 182) op overeenkomstige wijze als bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat.

De bescheiden worden na beëindiging van de werkzaamheden opgeborgen in het archief van dat ministerie.

Artikel 7

Deze beschikking treedt met ingang van heden in werking en werkt terug tot 1 maart 1988.

Deze beschikking vervalt op 1 januari 1990 of op een nader door mij bekend te maken eerder tijdstip.

Artikel 8

Afschrift van deze beschikking, die wordt geplaatst in de Nederlandse Staatscourant, wordt gezonden aan:

- a. betrokkenen;
- b. de Minister van Binnenlandse Zaken;
- c. de Minister van Financiën;
- d. Gedeputeerde Staten van Friesland;
- e. de Voorzitter van de Unie van Waterschappen;
- f. de Dijkgraaf van het Hoogheemraadschap van Delfland;
- g. de Hoofddirecteur van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten;
- h. de secretaris van het Interprovinciaal Overleg;
- i. de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 7 juni 1988

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,
w.g. N. Smit-Kroes

voor eensluidend afschrift
het hoofd Algemene Secretarie

H. Nijborg

BIJLAGE 2

**bij eindrapport van de Stuurgroep Decentralisatie Beheer
van Natte Waterstaatswerken**

ESSENTIEEL RIJKSBEHEER

Essentieel rijksbeheer.

1. Inleiding.

In het streven naar een terugtred van de Rijksoverheid past een bezinning van die overheid op haar essentiële taken. In verschillende verbanden worden dan ook voorstellen ontwikkeld, die ertoe strekken om niet-essentiële overheidstaken naar het bedrijfsleven (privatisering), en niet-essentiële rijksoverheidstaken naar de lagere overheden af te stoten (decentralisatie). Ook op het terrein van de waterstaat: zowel intern (bijv. TRWS) als extern (bijv. heroverweging gedeconcentreerde rijksdiensten) zijn de operationele rijkswaterstaatstaken aan een kritische evaluatie onderworpen.

In dit verband staat de waterstaatstaak als zodanig niet ter discussie - van zo fundamenteel belang is deze taak voor Nederland -, maar onder meer wel de verdeling van deze taak tussen Rijk en lagere overheden. Afgezien nog van het decentralisatiestreven - dat vanouds in de verdeling van de waterstaatszorg tussen de verschillende overheden (met name waterschappen en provincies, maar ook gemeenten) zichtbaar is - kan worden gesteld dat hoe meer beperkt tot de hoofdzaken de rijkstaak op dit gebied is, des te meer flexibel en slagvaardig het Rijk vanuit zijn nationale verantwoordelijkheid kan opereren.

De strategische ligging van Nederland als handelsnatie, maar ook Nederland's strijd tegen en afhankelijkheid van het water vragen immers om een dynamische wijze van beheersvoering, die ook op centraal niveau tot uiting komt.

Het actuele streven naar zo zelfstandig mogelijk functionerende lagere overheden, verdraagt zich niet met het tot gelding laten komen van deze nationale verantwoordelijkheid via sturing van lagere overheden - nog afgezien dat zodanige sturing qua effectiviteit en efficiency onvoldoende rendement oplevert. Dan zouden namelijk slagvaardigheid en flexibiliteit te zeer gaan lijden onder de lange, bestuurlijke lijnen tussen beslissers en uitvoerders, en onder het gebrek aan praktisch inzicht bij de beslissers.

In het onderstaande wordt een beeld gegeven van de eisen die op het punt van de waterstaatszorg aan het Rijk worden gesteld, en vervolgens van de criteria waaraan de essentieel door het Rijk te beheren infrastructuur moet voldoen. Tenslotte wordt aandacht besteed aan de wijze waarop een herverdeling van het waterstaatkundig beheer in Nederland zou kunnen worden verwezenlijkt.

2. Essentiële rijkswaterstaatstaken.

De eisen die aan de rijksoverheid worden gesteld op het gebied van de operationele waterstaatszorg bewegen zich op een tweetal hoofdterreinen:

- de infrastructurering ten behoeve van het vervoer over de weg en over het water. Het betreft hier met andere woorden de maximale uitbuiting van de gunstige geografische ligging van Nederland als internationaal vervoersknooppunt: veel doorgaande routes, veel achterland, ligging aan de drukst bevaren zee ter wereld en aan de monding van grote internationale rivieren. Van het Rijk wordt verwacht dat het zorg draagt voor de ontsluiting van de vanuit economisch oogpunt bezien strategische punten door de instandhouding van de grote doorgaande routes en door een optimale benutting van het gebruik daarvan.
- de conditionering van het land ten opzichte van het water en van het water zelf. Hier betreft het de keerzijde van de medaille: de lage ligging maakt Nederland kwetsbaar voor hoge zee- en rivierstanden en voor verontreinigingen van het rivier- en zeewater. Daarnaast moet ook de watervoorziening van alle landsdelen worden gewaarborgd. Het Rijk

wordt hier geacht de verantwoordelijkheid te hebben voor de ligging van de kustlijn en voor de waterhuishouding op macro-schaal.

Aan de hand van deze eisen is een tweetal criteria af te leiden voor de vaststelling welke infrastructurele werken door het Rijk moeten worden beheerd:

- het moet gaan om de grote doorgaande verkeersroutes, de macro-waterhuishouding en de verantwoordelijkheid voor de ligging van de kustlijn: derhalve om een object met een bovenprovinciale schaal;
- daarnaast moeten hoge eisen worden gesteld aan de flexibiliteit en slagvaardigheid van de beheerders (benutting gebruik infrastructuur; dynamisch karakter beheersobject); m.a.w. er moet tevens sprake zijn van een dynamiek in de beheersvoering. Bij statisch beheer kan de nationale verantwoordelijkheid voldoende tot uiting komen in het stellen van objectieve randvoorwaarden aan de beheerder: daar gaat het om aan de infrastructuur gestelde eisen die slechts op de lange termijn aan (enige) verandering onderhevig zijn.

Onafhankelijk van deze twee criteria moet echter ook het draagvlak worden genoemd. Immers, als geen lagere overheid redelijkerwijs het risico van het beheer van een infrastructureel werk kan dragen, zal het Rijk dit (noodgedwongen) toch zelf moeten doen.

In het navolgende worden deze drie criteria nader toegelicht en uitgewerkt.

3. Schaal.

Er is in de eerste plaats sprake van een belangrijke indicatie voor essentieel rijksbeheer, indien een (stelsel van) waterstaatswerk(en) de provinciale schaal te boven gaat¹.

Bij het criterium "bovenprovinciale schaal" moet gedacht worden aan die waterstaatswerken die een hoofdfunctie in de (inter)nationale infrastructuur vervullen, of die anderszins de provinciale verantwoordelijkheid (blijkend uit aard en/of omvang van de toegedachte functie) te boven gaan. Voor elke provincie dienen voldoende condities aanwezig te zijn om haar te verzekeren van een minimum aan wateraan- en afvoer (van de ene provincie mag men immers niet verwachten dat zij bij het afwegen van het eigen belang tegen dat van een aanpalende provincie dat laatste boven haar eigen belang stelt): het waterhuishoudkundig hoofdsysteem (inclusief het grondwater) moet hier een belangrijke rol vervullen. Op het punt van de kustbescherming en waterkering is, i.v.m. het nationale belang, gemoeid met de ligging ervan, alleen de kustlijn te beschouwen als infrastructuur van nationale schaal. De hoofdverbindingen te land en te water tussen de belangrijke woon/werk-centra, de ontsluitingen van de grote industrieterreinen en de grote vervoersknooppunten - waarop een aanmerkelijk deel van het verkeer niet provinciaal gebonden is - stellen ook eisen die nationale

¹ Men verwarre niet de bovenprovinciale schaal en de interprovinciale: immers, alleen het overschrijden van een (provincie)grens door een waterstaatswerk is niet doorslaggevend: interprovinciale waterschappen en gemeenschappelijke regelingen overschrijden deze grenzen meermalen. Dit geldt naar analogie ook voor kleinschalige waterstaatswerken die internationale grenzen overschrijden: ook daar zijn - soms zelfs via gemeenschappelijke regelingen - beheersafspraken op lager niveau mogelijk.

afstemming noodzakelijk maken (zie uitgangspunten structuurschema Verkeer en Vervoer.

4. Dynamiek.

Het feit dat een infrastructuureel werk een bovenprovinciale schaal heeft is wel een indicatie voor rijksbeheer, maar nog niet doorslaggevend. Immers, soms lenen de eisen die aan het Rijk op het gebied van de waterstaatszorg worden gesteld zich voor vertaling in objectieve normen, waardoor decentraal beheer afdoende kan worden gereguleerd en zo zonder bezwaar kan worden geaccepteerd. Dit geldt met name dáár waar de infrastructuur een statisch karakter heeft, dat wil zeggen: waar de waterstaatkundige functie in essentie tot uiting komt in de bescherming, en niet (mede) in de regeling van het gebruik.

De belangenafweging van de beheerder is dan minder complex. Een voorbeeld van zodanig statisch beheer is het op sterkte houden van de hoogwaterkeringen langs de kust - binnen de randvoorwaarden van de zorg voor de ligging van de kustlijn, die aan verschillende, hooguit op macroniveau te beheersen, dynamische invloeden bloot staat -; vandaar ook de keuze voor rijkszorg voor de kustlijn en voor decentraal beheer voor de hoogwaterkeringen.

Wil men een dynamisch proces (zoals de loop van het water, of de verkeersontwikkeling) althans enigszins kunnen beheersen, dan moet men niet het systeem versnipperen in deelsegmenten, bij verschillende overheden in beheer, maar het gehele operationeel samenhangende systeem moeten kunnen beheersen: aan de hand van de input en de heersende omstandigheden zal van dag tot dag - of nog frequenter - beslist moeten kunnen worden welk gebruik de voorrang heeft (Tsjernobyl!), of welke route of vervoerwijze wordt aanbevolen. Een zodanige slagvaardigheid en flexibiliteit kan slechts door de beheerder zelf worden opgebracht.

Deze dynamiek komt bij de waterhuishouding (integraal waterbeheer) heel sterk naar voren: daar komt het waterstaatkundig beheer tot uiting als de afweging tussen de bij het watersysteem betrokken belangen en de karakteristieken van het watersysteem zelf. Alle waterhuishoudkundige infrastructuur met een bovenprovinciale schaal zal dan ook in rijkshanden moeten zijn.

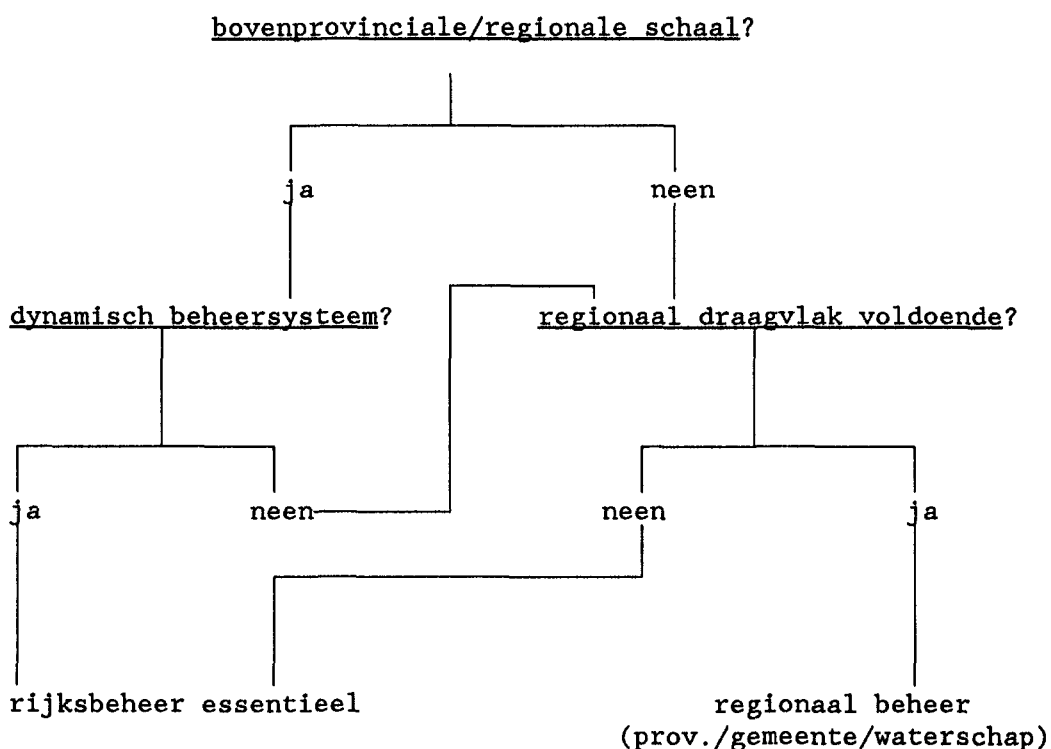
Ten aanzien van de verkeersinfrastructuur staat de wenselijkheid voorop van een beheersvorm die het mogelijk maakt de keuze en het gedrag van de verkeersdeelnemers te beïnvloeden, om te komen tot een rationele en flexibele interactie tussen de verschillende vervoerssystemen en tussen de verschillende verkeersaders. Een zodanige dynamische beheersvorm verkeert thans nog in haar kinderschoenen: nieuwe technologieën zullen in de toekomst mogelijkheden scheppen om het gebruik van infrastructuur te optimaliseren (o.a. via ontwikkeling van geavanceerde beheermodellen, instrumentatie van infrastructuur, toepassing van telematica). Een en ander zal in de vorm van een mobiliteitsscenario zichtbaar worden gemaakt. Ook hier is daarom rijksbeheer van de samenhangende hoofdnetten aangewezen. Overigens: hiermee wil niet gezegd zijn dat alle dynamische infrastructuurele stelsels bij het Rijk in beheer zouden moeten zijn; er moet naast het dynamische ook sprake zijn van bovenprovinciale schaal.

5. Draagvlak.

Ook als er geen sprake is van dynamisch te beheren infrastructuur met een bovenprovinciale schaal doen zich gevallen voor waarin toch rijksbeheer in aanmerking komt. Dit is het geval wanneer de lagere overheid die op zich voor het beheer in aanmerking zou komen, het risico van het beheer van een waterstaatswerk niet kan dragen. Het gaat hier om uitzonderingsgevallen:

doorgaans staat het waterstaatsbestuur garant voor een goede equipering dienaangaande. Als voorbeeld kan op het waterschapsbestel worden gewezen; functioneel bestuur, profijtbeginsel en bestuurskracht (concentratietenden-
dus!) zijn goede voorwaarden voor het kunnen uitoefenen van waterstaats-
zorg op provinciale of regionale schaal. Het criterium "niet voldoende
draagvlak" gaat dan ook alleen op wanneer het achterland van de water-
staatswerken ontbreekt (zoals bij de scheidingen tussen watersystemen als
de Afsluitdijk en de grote dammen in het Deltagebied) of wanneer geen
beheerder voorhanden is die over voldoende draagvlak beschikt (primaire
hoofdwaterkeringen aan de zeezijde van de Waddeneilanden). In het laatste
geval zal wel duidelijk moeten zijn dat het vereiste draagvlak niet alsnog
op een of andere wijze kan worden bereikt.

Aan de hand van de hiervoor geschetste criteria is het mogelijk, per
waterstaatkundige sector (waterhuishouding; waterkering; landwegen;
vaarwegen) de infrastructuur aan te wijzen, die in aanmerking komt voor
rijksbeheer. Schematisch kan dit proces aldus in beeld worden gebracht:

BIJLAGE 3

**bij eindrapport van de Stuurgroep Decentralisatie Beheer
van Natte Waterstaatswerken**

TOEDELING VAN WATERSCHAPSTAKEN EN DE OVERDRACHTEN

Toedeling van waterschapstaken en overdracht van waterstaatswerken in het kader van de sanering nat

Inleiding

In het kader van de decentralisatie door het Rijk van het beheer van natte waterstaatswerken is aan de orde de vraag welke plaats de waterschappen in dit proces innemen, gelet op het functioneel bepaalde karakter van deze overheden. Het gaat daarbij zowel om het vraagstuk van de toedeling van taken aan het waterschap als om de daarmee samenhangende overdracht van waterstaatswerken. In verband met de decentralisatieoperatie is het nodig onderscheid te maken naar:

- beleidsterreinen van "natte" waterstaatszorg. Onderscheiden kan worden naar: zorg voor de waterkering, zorg voor de waterhuishouding, zorg voor de vaarwegen.

Bij de zorg toedeling voor deze beleidsterreinen kan de ontwerp Waterschaps-wet als uitgangspunt worden genomen "waterschappen zijn lichamen belast met de waterstaatkundige verzorging van een bepaald gebied". De wet noemt specifiek de zorg voor de waterkering en de waterhuishouding doch ook andere aspecten van waterstaatszorg kunnen aan waterschappen worden opgedragen. De formele toedeling aan waterschappen van de zorgplicht als hier bedoeld geschiedt bij provinciale verordening. De omvang van de zorgplicht wordt beperkt voorzover taken en bevoegdheden voor het betreffende beleidsterrein zijn toebedeeld aan of voorbehouden door hogere overheden.

- natte waterstaatswerken als beheersobjekten. Onderscheiden kunnen worden: waterkeringen, waterwegen en andere werken met een waterstaatkundige functie zoals sluizen, stuwen, bruggen, etc. De begrenzing van het waterstaatswerk is een probleem op zich, b.v. vormen oevers een zelfstandig waterstaatswerk of maken zij deel uit van de waterweg?

Pragmatische keuzes lijken aangewezen, waarbij de bestaande relatie in het algemeen uitgangspunt zal zijn. Van belang is wel de omvang en begrenzing van het werk eenduidig te bepalen.

Decentralisatie van het beheer van het werk vindt plaats door overdracht in beheer en onderhoud op grond van de Waterstaatswet 1900.

Degene die met inachtneming van de formele toedeling van de zorgplicht het beheer van het werk krijgt overgedragen wordt verantwoordelijk voor de zorg voor de instandhouding van het werk t.b.v. de waterstaatkundige functies. Uiteraard geldt ook hier dat de omvang van de verantwoordelijkheid wordt bepaald door de mate waarin hogere overheden verantwoordelijkheden hebben toebedeeld gekregen, dan wel aan zich hebben gehouden.

Waar waterschapstaken aan de orde zijn worden verschillende begrippenparen gehanteerd. Eigenlijke en oneigenlijke taken, hoofd- en neventaken, waterstaatkundige taken en andere waterstaatsaangelegenheden. Van hantering van deze begrippenparen, die geen van alle consequent worden gehanteerd in discussies over waterschapstaken, wordt in het onderstaande afgezien. De notitie spreekt achtereenvolgens over decentralisatie waterstaatszorg en decentralisatie beheer waterstaatswerken.

I. Decentralisatie waterstaatszorg

1. Waterkeringszorg

Voor het beleidsterrein van de waterkeringszorg zijn (m.n. sinds de regeringsnota van 1976 en de o.w. op de waterkering) de verantwoordelijkheden van de diverse betrokken overheidsinstanties Rijk, prov., ws. vrij eenduidig bepaald ieder voor zich als ook ten opzichte van elkaar.

De zorg voor de primaire waterkeringen is in beginsel een taak voor waterschappen.

In de regeringsnota "Het beheer van de waterkeringen langs de Nederlandse kust", de brief van de minister van Verkeer en Waterstaat aan de Tweede Kamer d.d. 7 mei 1985 over het kustbeleid en in de memorie van toelichting bij de ontwerp-Wet op de Waterkering is o.a. aangegeven, dat de waterschappen alle waterkeringen die een dijkkring direct beveiligen tegen het buitenwater, beheren. Daaronder vallen niet de zgn. "voorliggende" waterkeringen (Afsluitdijk, Delta dammen e.d.) die in Rijksbeheer blijven omdat er geen direct aanwijsbaar belanghebbend achterland aanwezig is. Daarnaast blijft de Noordzeekust van de Waddeneilanden in Rijksbeheer omdat daar geen voldoende draagvlak aanwezig is.

De zorg voor de ligging van de kustlijn tenslotte hoort of blijft in Rijkshand, gezien de grootschaligheid en de dynamiek van de kustvormende processen en de grote belangen die verder reiken dan de aanliggende dijkringen.

2. Zorg voor de waterhuishouding

De ontwerp-Wet Waterhuishouding geeft in combinatie met de WVO en de Grondwaterwet een beeld van de verantwoordelijkheden van rijk, provincies en waterschappen voor het beleidsterrein van de waterhuishouding in Nederland.

De zorg voor de lokale en regionale waterhuishouding is in beginsel een taak voor waterschappen. Zoals in de memorie van toelichting bij de ontwerp-Waterschapswet is verwoord betekent dit niet dat deze taken uitsluitend aan waterschappen kunnen worden opgedragen. Wel moet tot de algemene uitgangspunten van een goede waterstaatsorganisatie worden gerekend dat de lokale en regionale zorg voor de waterhuishouding primair kan worden opgedragen aan waterschappen.

Alle wateren met een waterhuishoudkundige functie die niet behoren tot het waterhuishoudkundig hoofdsysteem worden gerekend tot de lokale en regionale waterhuishouding.

3. Vaarwegenzorg

Voor de vaarwegenzorg in Nederland staat de meest wenselijke verantwoordelijkheidsverdeling tussen de diverse overheidsinstanties minder eenduidig vast. Wetgeving op dit punt ontbreekt. Wel kunnen op basis van bv. Vaarwegennota, regeringsnota "Naar een nieuw waterschapsbestel" etc. een aantal uitgangspunten worden geformuleerd.

In beginsel behoort de vaarwegenzorg te berusten bij een algemeen bestuur, omdat het vervoer te water en de veilige en doelmatige afwikkeling van het scheepvaartverkeer (beroeps- en recreatievaart) zorgaspecten zijn die primair voor taakbehartiging door lichamen van

algemene democratie in aanmerking komen. Vaarwegenzorg dient bij een provincie te berusten voorzover het regionale (ook interprovinciale) vaarwegen betreft en bij de gemeente voorzover het lokale vaarwegen en havens betreft.

Waterschappen kunnen in verband met hun karakter van doelcorporatie, voor een deel van de vaarwegenzorg, met name het vaarwegenbeheer in aanmerking komen, te weten:

- a. waterschappen kunnen worden belast met het vaarwegbeheer indien de betreffende gebruiksfunctie van de waterweg van dien aard is dat er sprake is van een aanwijsbaar (rechtstreeks en continu) belang voor de ingelanden (het gaat hier om een beperkte categorie)
- b. waterschappen kunnen uit doelmatigheidsoverwegingen worden belast met het vaarwegbeheer indien er geen sprake is van een aanwijsbaar (rechtstreeks en continu) belang voor de ingelanden.

Voor de punten a en b geldt dat het vaarwegbeheer als onderdeel van de vaarwegzorg niet is los te zien van de taken van het waterschap in het kader van de waterhuishouding.

II. Decentralisatie beheer waterstaatswerken

Realisering van bovenbesproken decentralisatie van de waterstaatszorg geschiedt o.a. door overdracht van concrete waterstaatswerken ex art. 1 Waterstaatswet 1900. Het gaat daarbij om overdracht van objecten in beheer en onderhoud in al zijn voor de waterstaat relevante aspecten. Parallel aan de overdracht van werken dient de provincie de nieuwe taak van het waterschap en de omvang daarvan bij verordening c.q. reglement te regelen. Bij de overdrachten van waterstaatswerken aan waterschappen kunnen twee methoden worden onderscheiden:

1. rechtstreekse overdracht van het rijk naar waterschappen;
2. overdracht van het rijk naar waterschappen door tussenkomst van de provincie (indirekte overdracht).

Voor beide gevallen dient als uitgangspunt dat de overdrachten slechts kunnen worden gerealiseerd in gezamenlijk overleg tussen betrokken partijen (Rijk, provincie en waterschap).

Voor de onderscheiden categorieën waterstaatswerken worden hierna volgende te overwegen opdrachtmethoden aangegeven.

- II. 1. Waterkeringen
In beginsel kan rechtstreekse overdracht van Rijk naar waterschappen plaatsvinden (met verordende medewerking van de provincie).
- II. 2. Waterwegen en de daarbij behorende kunstwerken met uitsluitend een lokale en regionale waterhuishoudkundige functie
In beginsel kan rechtstreekse overdracht van Rijk naar waterschappen plaatsvinden (met verordende medewerking van de provincie).
- II. 3. Waterwegen en de daarbij behorende kunstwerken met een regionale vaarwegfunctie en een functie in de lokale en regionale waterhuishouding

- 3.1. Bij waterwegen met een regionale vaarwegfunctie en een functie in de lokale en regionale waterhuishouding dient voor wat betreft de overdracht onderscheid gemaakt te worden al naar gelang de bestaande situatie in het gebied.

De volgende situaties kunnen zich voordoen:

- a. De provincie heeft de vaarwegenzorg en de zorg voor de waterhuishouding van soortgelijke waterwegen aan zich gehouden.
Overdracht van de waterweg met bijbehorende werken aan de provincie ligt voor de hand.

- b. De provincie heeft de vaarwegenzorg van soortgelijke waterwegen aan zich gehouden, een waterschap is reglementair belast met de zorg voor de waterhuishouding in het betrokken gebied, en de uitoefening van de vaarwegenzorg over de betrokken waterweg is geen rechtstreeks en continu belang van de ingelanden van het waterschap.

In dat geval zijn de punten B.3.1 (zorg voor regionale en lokale waterhuishouding berust bij waterschappen; overdracht van werken aan waterschappen) en B.3.2 (vaarwegenzorg berust bij provincie respectievelijk gemeente; overdracht aan provincie, respectievelijk gemeente) van het eindrapport van belang. In de eerste plaats verdient het dan aanbeveling in het decentrale overleg tussen rijk, provincie, waterschap en gemeente na te gaan welke functie van de waterweg dominant is; de vaarwegfunctie of de waterhuishoudingsfunctie. Voor de vraag welke functie van de waterweg dominant is, kunnen verschillende factoren een indicatie zijn, zoals:

- de omvang van de jaarlijkse kosten van beheer en onderhoud voor de verschillende functies van de waterweg;
- het belang van de waterweg voor de scheepvaart;
- het belang van de waterweg als onderdeel van het regionale en lokale waterhuishoudkundige systeem.

Daarbij kan de omvang van de jaarlijkse kosten van beheer en onderhoud voor de verschillende functies van de waterweg een indicatie zijn.

Voorts ware een onderscheid te maken tussen die werken die van belang zijn voor de uitoefening van de vaarwegenzorg (bijvoorbeeld een schutsluis) en die werken die van belang zijn voor de uitoefening van de zorg voor de waterhuishouding (bijvoorbeeld een spuisluis).

Het ligt dan voor de hand dat de werken die van belang zijn voor de vaarwegenzorg (bijvoorbeeld de schutsluis) worden overgedragen aan de provincie respectievelijk de gemeente en dat de werken die van belang zijn voor de uitoefening van de zorg voor de waterhuishouding (bijvoorbeeld de spuisluis) worden overgedragen aan het waterschap.

De waterweg zelf kan het beste worden overgedragen aan de overheid die belast is met de zorg die in casu dominant is. Indien de betrokken partijen het in het decentrale overleg niet eens worden over de vraag welke functie van de waterweg dominant is, lijkt het voor de hand te liggen dat de provincie dat beslist, zij het dat dan tegelijkertijd overeenstemming dient te worden bereikt inzake de verdeling van de kosten van beheer en onderhoud over de betrokken partijen (zie hieronder).

De provincie draagt in overleg met het waterschap zonnig zorg voor aanpassing van het reglement in die zin dat het waterschap ook reglementair belast wordt met de zorg voor de waterhuishouding van de

desbetreffende waterweg met inbegrip van de voor die zorg van belang zijnde werken. Voorts kan in het overleg op decentraal niveau gezien worden of het uit doelmatigheidsoverwegingen gewenst is aspecten van de vaarwegenzorg bij overeenkomst tussen provincie en waterschap te doen uitoefenen door het waterschap. Hierdoor kan in de dagelijkse praktijk een samenhangend beheer van de waterweg bereikt worden.

Aangezien het daarbij zuiver om een doelmatigheidsvraag gaat kan deze vraag slechts in het decentrale overleg beantwoord worden. In een dergelijke overeenkomst dient dan ook de vergoeding door de provincie van de kosten van behartiging van de uit te oefenen aspecten van vaarwegbeheer geregeld te worden.

Uiteraard dient het reglement de mogelijkheid te bevatten voor het waterschap om een dergelijke overeenkomst aan te gaan.

Het moet uit bestuurlijk oogpunt en met name gelet op de trits belang, betaling, zeggenschap, het meest zuiver worden geacht om het waterschap reglementair slechts te belasten met die taken waar de ingelanden een rechtstreeks en continu belang bij hebben. Indien alleen uit doelmatigheidsoverwegingen gekozen wordt voor behartiging van bovenwaterschappelijke taken, zoals in casu de uitoefening van aspecten van de vaarwegenzorg door het waterschap, dient een en ander bij bestuurs-overeenkomst geregeld te worden danwel door vaststelling van een verordening op grond van artikel 113 of 146a van de nieuwe Provinciewet.

- c. Het waterschap is belast met de zorg voor de waterhuishouding in het betrokken gebied en de uitoefening door het waterschap van de vaarwegenzorg van de over te dragen waterweg is een rechtstreeks en continu belang van de ingelanden van het waterschap.

In dat geval ligt rechtstreekse overdracht van de waterweg met bijbehorende werken door het rijk aan het waterschap voor de hand.

Uiteraard dient de provincie hieraan zijn medewerking te verlenen en zonodig zorg te dragen voor aanpassing van het waterschapsreglement.

- d. Het waterschap is belast met de zorg voor de waterhuishouding in het betrokken gebied en heeft voorts om redenen van doelmatigheid op grond van een overeenkomst met de provincie de uitoefening van bepaalde aspecten van de vaarwegenzorg met betrekking tot soortgelijke waterwegen op zich genomen.

In dat geval zijn in het verleden reeds bestuurlijke keuzes gemaakt en dient in het decentrale overleg gezien te worden of de gemaakte bestuurlijke keuzes ook moeten gelden voor de betrokken waterweg en of het doelmatig is dat het waterschap ook de uitoefening op zich neemt van bepaalde aspecten van de vaarwegenzorg met betrekking tot de over te dragen waterweg.

Ook als partijen dit de meest doelmatige oplossing vinden, dan zal het rijk formeel toch de voor de vaarwegenzorg van belang zijnde werken aan de provincie moeten overdragen en de voor de zorg voor de waterhuishouding van belang zijnde werken aan het waterschap.

Tegelijkertijd kan dan het waterschapsreglement zonodig worden aangepast evenals de reeds bestaande overeenkomst.

2. In het bovenstaande is in de gevallen onder b en d een splitsing gemaakt tussen werken die van belang zijn voor de waterhuishouding en werken die van belang zijn voor de vaarwegenzorg.

In de praktijk zal het echter vaak voorkomen dat hetzelfde werk zowel van

belang is voor de uitoefening van de zorg voor de waterhuishouding als voor de uitoefening van de vaarwegenzorg. Te denken valt bijvoorbeeld aan een sluis met zowel een schut- als een waterkerende en een spuifunctie. In dat geval zal op decentraal niveau wederom bezien moeten worden welke functie dominant is.

Is in het genoemde geval de schutfunctie dominant dan dient het feitelijk beheer van de sluis in handen van de vaarwegbeheerder te komen.

Het ligt voor de hand dat dit werk dan ook aan de instantie die is belast met de vaarwegenzorg wordt overgedragen.

Tegelijkertijd dienen echter overeenkomsten te worden gesloten tussen de toekomstige beheerder van de sluis en de instanties die in het betrokken gebied belast zijn met de zorg voor de waterhuishouding en de zorg voor de waterkering, voor de uitoefening waarvan de betrokken sluis - als keer-sluis en spuisluis - ook van belang is.

In deze overeenkomst(en) dient geregeld te worden hoe deze laatste instanties vanuit hun verantwoordelijkheden invloed kunnen uitoefenen op het beheer van de sluis door de vaarwegbeheerder en tevens wat de financiële gevolgen met betrekking tot de kosten van beheer en onderhoud zijn. Een en ander dient tegelijk met de onderhandelingen op decentraal niveau over de overdracht aan de orde te komen.

Indien partijen het niet eens worden over de vraag welke functie van het werk dominant is, lijkt het wederom voor de hand te liggen dat de provincie dan beslist.

BIJLAGE 4

**bij eindrapport van de Stuurgroep Decentralisatie Beheer
van Natte Waterstaatswerken**

SOCIAAL STATUUT

nr.:

de minister van verkeer en waterstaat

CONSIDERANS

Overwegende dat het met het oog op het vermijden en/of beperken van nadelige gevolgen, voor zowel beheerders van natte waterstaatswerken als voor de personeelsleden van deze beheerders, als gevolg van de overdracht van natte waterstaatswerken in het kader van de decentralisatie van het beheer van natte waterstaatswerken van het Rijk naar de provincies, de gemeenten en de waterschappen wenselijk is duidelijke afspraken te maken over de daarbij te volgen procedures en de rechtspositie van de personeelsleden;

mede namens mijn ambtgenoten van Binnenlandse Zaken en Financiën en na overeenstemming met het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Unie van Waterschappen;

na overleg met de vertegenwoordigers van de Centrales van Overheidspersoneel:

B E S L U I T:

vast te stellen het navolgende Sociaal Statuut Decentralisatie Beheer Natte Waterstaatswerken.

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT

SOCIAAL STATUUT
DECENTRALISATIE BEHEER
NATTE WATERSTAATSWERKEN

mei 1990

INHOUDSOPGAVE

blz.

I.	Inleiding	1
II.	Begripsbepaling	2
III.	Algemeen	4
IV.	De regeling	8
	- plaatsing en overgang	8
	- Arbeidsvoorwaarden	13
	- Om- her- of bijscholing	14
	- Bezwarenprocedure	15

I. Inleiding

Door de decentralisatie van het beheer van natte waterstaatswerken zal een aantal lagere overheden worden geconfronteerd met een uitbreiding van het aantal functies ten behoeve van het beheer en onderhoud van natte waterstaatswerken. Daarentegen zullen bij het Rijk functies worden afgestoten.

Dit Sociaal Statuut regelt in samenhang met nog nader per individuele beheersovergang overeen te komen regelingen de overgang van het personeelslid van het Rijk naar de nieuwe beheerder.

In het Sociaal Statuut is zowel qua inhoud als voor wat betreft de indeling zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij het Sociaal Statuut Herverdeling Wegenbeheer.

Dit overigens met inachtneming van de specifieke verschillen tussen de beide operaties. Als kenmerkende aspecten van de decentralisatie van het beheer van natte waterstaatswerken die niet of niet op dezelfde wijze van toepassing zijn op de herverdeling van het wegenbeheer kunnen worden genoemd:

- er is sprake van individuele overdrachten, die ook in de tijd gespreid kunnen worden gerealiseerd.
- er is alleen sprake van beheersovergangen van het Rijk naar de andere overheden.
- er is een directe koppeling tussen de overgang van mensen en middelen.
- de beheersovergang wordt niet door wetgeving, maar door regelingen van een lagere orde op basis van een bestuursovereenkomst gerealiseerd.

Onderhavig Sociaal Statuut heeft het karakter van een basisregeling volgens welke tenminste moet worden gehandeld: indien beheerders van natte waterstaatswerken regelingen overeenkomen die qua voorzieningen en garanties uitgaan boven dit Statuut, zijn laatstgenoemde regelingen van toepassing.

II. Begripsbepaling

Dit Sociaal Statuut verstaat onder:

- a. de decentralisatie van : de eenmalige overgang van het beheer van het beheer van natte waterstaatswerken (decentralisatie) natte waterstaatswerken bij het Rijk naar een provincie, een gemeente en/of een waterschap.
- b. beheerder/dienst : het Rijk, een provincie, een gemeente of een waterschap, voorzover bij de overheid een nat waterstaatswerk in beheer is.
- c. beheersovergang : de overgang van het beheer van natte waterstaatswerken van de oude - naar de nieuwe beheerder.
- d. oude beheerder/
- dienst : een beheerder bij wie een nat waterstaatswerk tot aan de beheersovergang in beheer is of was.
- e. nieuwe beheerder/
- dienst : een beheerder bij wie een nat waterstaatswerk door de beheersovergang in beheer zal komen of is gekomen.
- f. medezeggenschapsorganen : de Dienstcommissie bij de betrokken regionale/specialistische directie van de Rijkswaterstaat en/of de overlegvorm bij de betrokken andere overheid welke ingevolge artikel 125 lid 1 sub i van de Ambtenarenwet 1929 is ingesteld (in het algemeen betreft het hier de Medezeggenschapscommissie bij de andere overheid), dan wel - indien de bedoelde overlegvorm niet is ingesteld - de Commissie voor Georganiseerd Overleg bij de andere overheid.

- g. personeelslid : degene die op de dag voorafgaande aan de beheersovergang bij de oude beheerder in vaste of in tijdelijke dienst is aangesteld dan wel op arbeidsovereenkomst is aangenomen en die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend werkzaam is ten behoeve van het beheer en onderhoud van in beheer overgaande natte waterstaatswerken en wiens functie als gevolg van deze overgang vervalt.
- Hierbij wordt onder een aanstelling in tijdelijke dienst dan wel een arbeidsovereenkomst verstaan een dienstverband dat bij wijze van proef, dan wel voor een proeftijd is aangegaan, alsmede een dienstverband dat anders dan voor een vaste of kennelijk bepaalde tijd is aangegaan.
- h. passende werkzaamheden: werkzaamheden die het personeelslid in verband met zijn persoonlijkheid en omstandigheden redelijkerwijs kunnen worden opgedragen.
- i. functie : het samenstel van de werkzaamheden waarmee het personeelslid is belast.
- j. opheffing van de functie : wanneer bij de oude beheerder de werkzaamheden, waaruit de functie bestaat, zich althans voor een belangrijk deel niet meer voordoen of wanneer het samenstel als zodanig uiteenvalt.
- k. plaatsing : plaatsing op functies die betrokken zijn bij de decentralisatie van het beheer van natte waterstaatswerken, zowel bij de oude of de nieuwe beheerder.

Onder manlijke naamgeving wordt in dit Statuut tevens vrouwelijke naamgeving begrepen.

III. Algemeen

Uitgangspunten

Bij reorganisaties, fusies en overnames is het gebruikelijk dat de oplossing van de daarmee samenhangende personele problematiek primair in eigen kring plaatsvindt.

In die gevallen evenwel dat hele bedrijven (ondernemingen, diensten zoals bijvoorbeeld bij privatisering) overgaan naar een nieuwe/andere werkgever of complete onderdelen van bedrijven, ondernemingen en diensten worden overgenomen, is het gebruikelijk dat het personeel mee overgaat met het werk.

In het kader van de decentralisatie van het beheer van natte waterstaatswerken is van een dergelijke overgang van hele (onderdelen van) ondernemingen, bedrijven en diensten vrijwel geen sprake. In de praktijk blijkt evenwel, dat een personeelslid of meerdere personeelsleden aan het beheer en onderhoud van de over te dragen natte waterstaatswerken verbonden is/zijn.

In die gevallen is het uitgangspunt dat het betrokken personeelslid met het werk overgaat. Het betreft hierbij zowel het direct als indirect bij het over te dragen waterstaatswerk betrokken personeel.

- In een aantal situaties is dit evenwel niet wenselijk of mogelijk:
- a. Als de over te dragen taken niet kunnen worden gecombineerd tot hele functies bij de nieuwe beheerder. Ook kan soms sprake zijn van meer dan één nieuwe beheerder. Het betreft die situatie dat het "taak over-man over" principe niet uit te voeren is.
 - b. Wanneer de nieuwe beheerder functies als beheer en onderhoud reeds vóór 1-1-1989 in zijn geheel uitbesteedt aan derden.
 - c. Als herplaatsing binnen het gezagsbereik van de oude beheerder een meer passende oplossing biedt voor het personeelslid.
- Zie ook hierna onder: "Overige uitgangspunten".

Aldus is het mogelijk dat herplaatsing van het personeelslid om de bovengenoemde drie redenen bij de nieuwe beheerder op het over te dragen nat waterstaatswerk niet gerealiseerd wordt.

In het onder c genoemde geval is er sprake van een nieuwe functie voor het betreffende personeelslid bij de oude beheerder.

In de gevallen a en b is er nog geen nieuwe functie voor het personeelslid en is het de taak van de oude en de nieuwe beheerder om ook de overige functies, die ten gevolge van de decentralisatie van het beheer van natte waterstaatswerken volgens de beheerders ontstaan, te inventariseren.

Na een afstemming van vraag en aanbod via de regels van het sociaal statuut, wordt alsnog getracht het personeelslid een passende functie aan te bieden.

Alle betrokken beheerders van natte waterstaatswerken hebben hierbij een gezamenlijke inspanningsverplichting om gedwongen ontslagen te voorkomen.

Zij doen alles dat in hun vermogen ligt om het personeelslid een passende functie te bieden, zulks overeenkomstig de lijn zoals in het bovenstaande is weergegeven. Wanneer op de datum van de overdracht dan alsnog een herplaatsingsmogelijkheid ontbreekt, zullen de direct bij de beheersovergang betrokken diensten nog tot een jaar nadien zoeken naar een passende functie in het gezagsbereik van de betrokken diensten.

Overigens is het zo dat bij een dergelijke overplaatsing, zowel als bij alle in het voorafgaande genoemde overplaatsingen, de nieuwe beheerder verantwoordelijk is voor wijziging of aanpassing van de functie die over komt, of geheel nieuw ontstaat.

Bij vermeend in gebreke blijven kan door het personeelslid een bezwaar worden ingediend bij de bezwarencommissie (art. 4.33 e.v.).

Het onderhavig Sociaal Statuut heeft met name betrekking op de relatie werkgever-werknemer. Voor zover de toepassing van het Sociaal Statuut leidt tot verschil van inzicht tussen de betrokken beheerders is de algemene arbitrageregeling van toepassing.

Overige uitgangspunten zijn:

- kosten van overgang (opleidingen, reis- en verplaatsingskosten volgens regelingen van de nieuwe beheerder, garantietoeslag) zijn voor rekening van de nieuwe werkgever;
- kosten van wachtgeld en dergelijke zijn voor rekening van de huidige werkgever;
- er is een directe koppeling tussen de overgang van mensen en middelen.

Met inachtneming van het voorgaande betekent dit laatste punt dat - indien de gevallen a en b zich voordoen - er specifieke afspraken tussen de direct betrokken beheerders dienen te worden gemaakt. Ter zake wordt overleg gevoerd met de betrokken medezeggenschapsorganen nadat over de personele, financiële en organisatorische aspecten een duidelijk beeld bestaat.

Voorts:

- 3.1 De belangen van de dienst en het personeelslid zijn nevensgeschikt, hetgeen betekent dat zij elkaar over en weer begrenzings opleggen. Sociale, financiële en organisatorische aspecten van de decentralisatie van het beheer van natte waterstaatswerken worden daarom bij het voorbereiden en verwezenlijken hiervan vanaf het begin in gelijke mate in beschouwing genomen.
- 3.2 De doelstelling van het rond de decentralisatie te voeren personeelsbeleid is ingrijpende gevolgen voor het personeelslid als uitvloeisel van de decentralisatie te voorkomen.
- 3.3 Gestreefd wordt naar overeenstemming met de betrokken overlegkaders bij de diverse diensten.
- 3.4 Gezien de betrokkenheid van meerdere diensten wordt afhankelijk van de aard en omvang van de individuele beheersovergang desgewenst een gemeenschappelijk georganiseerd overleg in het leven geroepen. Taakstelling en afbakening met bestaande overlegvormen worden in overleg met de Centrales van Overheidspersoneel nader bepaald. Tevens hebben vertegenwoordigers van de Centrales van Overheidspersoneel zitting in de bezwarencommissie.
- 3.5 De plaatsing wordt zorgvuldig voorbereid en verwezenlijkt, met inachtneming van hetgeen in dit Statuut en nader vastgestelde regels is bepaald.
- 3.6 Het personeelslid wordt door de eigen dienst regelmatig in kennis gesteld van de wijze en de voortgang van de voorbereiding van de decentralisatie, de stand van zaken in de besluitvorming en de wijze waarop de decentralisatie zal worden verwezenlijkt.

- 3.7 Beslissingen ten aanzien van het individuele personeelslid worden niet eerder genomen dan nadat het betrokken personeelslid indien hij dat wenst is gehoord en hij zijn wensen, belangstelling en alles wat hij van belang acht kenbaar heeft kunnen maken.
- 3.8 Bij het nemen van beslissingen ten aanzien van het individuele personeelslid wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met zijn wensen, persoonlijkheid, omstandigheden alsmede de voor hem bestaande vooruitzichten.

IV. De regeling

Plaatsing en overgang

- 4.1 Het besluitvormingsproces bij de beheersovergang wordt gekenmerkt door de volgende fasen:
- a. opstellen van een concept-bestuursovereenkomst tot beheersovergang;
 - b. besluitvorming door de oude en de nieuwe beheerder;
 - c. voorbereiding formele regelgeving (Koninklijk Besluit), uitvoering/verwezenlijking van het plan van aanpak en het personenplan;
- 4.2 In fase a. genoemd in artikel 3.1.
- worden onder verantwoordelijkheid van door de oude en de nieuwe beheerder aan te wijzen functionarissen de over te dragen waterstaatswerken, de onderhoudstoestand en de onderhoudskosten geïnventariseerd;
 - worden de verwachte personele gevolgen en de financieel-economische consequenties aangegeven;
 - wordt de opgave van de te verwachten personele gevolgen ter advisering voorgelegd, aan de betrokken medezeggenschapsorganen en wordt de overige informatie aan deze organen verstrekt;
 - wordt de concept-bestuursovereenkomst aan de oude en de nieuwe beheerder ter goedkeuring voorgelegd. Tevoren wordt over de concept-bestuursovereenkomst overleg gepleegd met de betrokken medezeggenschapsorganen.
- 4.3 In fase b. genoemd in artikel 3.1.
- wordt de door de oude en de nieuwe beheerder (al dan niet aangepast) vastgestelde bestuursovereenkomst ter kennis gebracht van de betrokken medezeggenschapsorganen.
- 4.4 In fase c. genoemd in artikel 3.1. dragen door de oude en de nieuwe beheerder aangewezen functionarissen er zorg voor dat:
- over het plan van aanpak en het personeelsplan overleg wordt gepleegd met de betrokken medezeggenschapsorganen;
 - over de uitvoering en voortgang van het plan van aanpak, alsmede over de problemen die zich eventueel bij de beheersovergang voordoen regelmatig wordt gerapporteerd aan en overleg wordt gepleegd met de betrokken medezeggenschapsorganen.

In fase c. wordt voorts de genoemde formele regelgeving door de oude beheerder voorbereid. Indien er tussen de oude en de nieuwe beheerder overeenstemming bestaat over de overdracht van het beheer en onderhoud kan worden overeengekomen dat het feitelijk onderhoud, vooruitlopend op de overdracht van de juridische onderhoudsplicht, wordt overgedragen aan de nieuwe beheerder. De nieuwe beheerder verricht in dit geval tijdelijk het onderhoud ten behoeve van de oude beheerder, waarbij de overgang van het betrokken personeel wordt gerelateerd aan de overdracht van het feitelijk onderhoud.

4.5 In het plan van aanpak wordt aangegeven welke activiteiten in de loop van het proces moeten worden verricht om de beheersovergang te verwezenlijken alsmede de wijze waarop die activiteiten worden verricht. Voorts wordt een overzicht gegeven van de functionarissen die bij die activiteiten betrokken zijn of zullen worden, met vermelding van hun rol, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Ook wordt vermeld de wijze waarop de medezeggenschapsorganen, alsmede het werkoverleg, zullen worden ingeschakeld met opgave van taken, bevoegdheden en faciliteiten.

Verder wordt een overzicht gegeven van eventueel nader in te stellen commissies, project- en/of werkgroepen, hun samenstelling, ta(a)k(en), verantwoordelijkheden, bevoegdheden en wijze van rapportage. Ook een schematische tijdsplanning van de te verrichten activiteiten, waarbij begin- en eindtijdstip zijn aangegeven, maakt deel uit van het plan van aanpak, evenals de momenten en de wijze waarop aan de betrokken personeelsleden zal worden gerapporteerd. Tenslotte wordt aangegeven welke procedure wordt gevolgd wanneer wordt afgeweken van het vastgestelde en overeengekomen plan van aanpak en personeelsplan.

4.6. Gedurende het proces van de beheersovergang worden de volgende zaken (in een personeelsplan) vastgelegd:

- de (her)plaatsingsmogelijkheden bij de nieuwe beheerder, bij een andere nieuwe beheerder, danwel bij de oude beheerder met de daaraan verbonden functie-eisen;
- de met reden omklede plaatsings-, om-, her- en bijscholings en andere adviezen ten aanzien van de betrokken personeelsleden;
- de individuele rechtspositionele gevolgen en de te treffen (overgangs-)regelingen, alsmede de wijze waarop en door wie de nazorg zal plaatsvinden.

Deze punten worden opgenomen in het plan van aanpak met de tijdstippen waarop zij gerealiseerd dienen te worden.

- 4.7 De bescherming van de persoonlijke levenssfeer van alle personeelsleden wordt gewaarborgd. Vertrouwelijke gegevens worden slechts verstrekt nadat het personeelslid daarvoor toestemming heeft gegeven.
- 4.8 Er wordt geen plaatsingsadvies uitgebracht dan nadat het betrokken personeelslid indien hij dat wenst is gehoord en hij zijn wensen, belangstelling en alles wat hij van belang acht kenbaar heeft kunnen maken.
Hij kan zich bij het horen door een of meer raadslieden laten bijstaan.
- 4.9 Indien meer dan één personeelslid dat voor plaatsing in aanmerking komt geschikt is voor een zelfde functie, wordt de hieronder vermelde rangorde gehanteerd.
- a. personeelsleden van 36 jaar en ouder, die in vaste dienst zijn of op arbeidsovereenkomst c.q. tijdelijke aanstelling voor onbepaalde tijd met meer dan 2 dienstjaren, voor zover zij minder dan 35 jaar voor pensioen geldige dienstjaren hebben, te beginnen met hen, die het grootste aantal jaren in burgerlijke overheidsdienst werkzaam zijn;
 - b. personeelsleden in vaste dienst of op arbeidsovereenkomst c.q. tijdelijke aanstelling voor onbepaalde tijd met meer dan 2 dienstjaren, die de leeftijd van 35 jaar nog niet hebben overschreden, te beginnen met hen die het grootste aantal jaren in burgerlijke overheidsdienst werkzaam zijn;
 - c. personeelsleden in vaste dienst of op arbeidsovereenkomst c.q. tijdelijke aanstelling voor onbepaalde tijd met meer dan 2 dienstjaren, die 35 of meer voor pensioen geldige dienstjaren hebben, waarbij jongeren in leeftijd voor ouderen gaan;
 - d. personeelsleden, die voor een proeftijd alsmede zij die anders dan voor een vast of kennelijk bepaalde tijd ofwel in tijdelijke ambtelijke dienst zijn aangesteld dan wel als zodanig op arbeidsovereenkomst in dienst zijn genomen of van wie de arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd nog geen 2 jaar heeft geduurd.

Voor zover mogelijk worden daarbij de rangorde-criteria van a t/m c aangehouden;

e. personeelsleden, die geen overwegend bezwaar hebben tegen beëindiging van hun dienstverband.

In het voorgaande wordt voor de berekening van het aantal jaren in burgerlijke overheidsdienst mede in aanmerking genomen tijd gewijd aan de verzorging van tot het huishouden van de ambtenaar behorende 0-4 jarige eigen stief- of pleegkinderen, tot een maximum van in totaal zes jaren.

- 4.10 Van het plaatsingsadvies wordt gelijktijdig afschrift gezonden aan het betrokken personeelslid, de oude en de nieuwe beheerder.
- 4.11 Na verkregen overeenstemming tussen de betrokken diensten doch uiterlijk 6 maanden vóór de beheersovergang wordt het personeelslid in kennis gesteld van het voor hem geldende plaatsingsadvies middels een aanbod van een passend te achten functie.
- 4.12 Ingeval een personeelslid de hem aan te bieden betrekking niet passend acht, wanneer hij er bezwaar tegen heeft dat hij als overtollig wordt aangemerkt, dan wel wanneer hij anderszins bezwaren heeft inzake de gevolgde procedure, dient hij die bezwaren binnen 30 dagen schriftelijk kenbaar te maken aan de oude beheerder.
- 4.13 Nadat door de oude beheerder advies is ingewonnen bij de bezwarencommissie zoals bedoeld in art. 4.33 e.v. wordt tegen de achtergrond van de overwegingen ter zake een definitief overzicht opgesteld van personeelsleden aan wie een passend te achten betrekking kan worden aangeboden dan wel die overtollig worden. Na verkregen overeenstemming tussen de betrokken diensten wordt het personeelslid hiervan in kennis gesteld.

- 4.14 Het voor plaatsing aangemerkte personeelslid krijgt 2 maanden voor de beheersovergang en na het advies van de bezwarencommissie, definitief bericht van de inhoud van de functie (functiebeschrijving), het functieniveau, zijn bezoldigingsniveau en alle overige aspecten zijn salariering en rechtstoestand betreffende.
- 4.15 Indien plaatsing bij een andere beheerder niet mogelijk is, zijn regelingen van herplaatsing en ontslag van de oude beheerder van toepassing.
- 4.16 Voor een personeelslid dat binnen de decentralisatie niet plaatsbaar is gebleken, zal door de oude en nieuwe beheerder gedurende maximaal 1 jaar worden gezocht naar een passende functie elders in de betrokken diensten.
- 4.17 Voor een personeelslid dat overgaat naar een andere dienst en dat binnen één jaar na die overgang te kennen geeft dat zijn betrekking naar zijn oordeel niet passend is, wordt door de oude en de nieuwe beheerder een onderzoek ingesteld inzake het al dan niet passend zijn van die betrekking. Indien dit onderzoek leidt tot de conclusie dat de betrekking bij nader inzien inderdaad niet passend is, wordt gedurende maximaal een jaar na uitspraak van de oude en de nieuwe beheerder gezien of hem alsnog een passende functie binnen de oude of de nieuwe dienst kan worden aangeboden.
- Als de mogelijkheid hiertoe ontbreekt zal een eventuele wachtgeldverplichting ten laste komen van de oude beheerder.
- Indien wordt geconcludeerd dat de nieuwe betrekking wel passend moet worden geacht, wordt de belanghebbende daarvan in kennis gesteld onder vermelding van de motieven daarvoor.
- Op de in dit artikel bedoelde heroverweging kan door het personeelslid één maal na de overgang beroep worden gedaan.
- Tegen beslissingen als bedoeld in dit punt kan binnen 30 dagen na ontvangst daarvan bezwaar worden aangetekend bij de bezwarencommissie.
- 4.18 Aan een personeelslid dat om medische, sociale of andere redenen tijdens het proces van de beheersovergang niet of minder goed functioneert, kan niet om die reden de mogelijkheid van overgang naar de nieuwe beheerder worden onthouden, dit behoudens de navolgende gevallen:

- indien uit een door de bedrijfsgeneeskundige dienst gehouden onderzoek blijkt dat het personeelslid op grond van ziekte of gebreken is geraakt in een toestand van blijvende gehele of gedeeltelijke ongeschiktheid voor de vervulling van zijn betrekking;
- indien een procedure die er op is gericht aan het personeelslid ontslag op grond van onbekwaamheid of ongeschiktheid voor het door hem beklede ambt te verlenen, anders dan op grond van ziels- of lichaamsgebreken, zo ver is gevorderd dat een voorstel tot ontslagverlening aan het bevoegd gezag is voorgelegd.

Arbeidsvoorwaarden

- 4.19 Met ingang van de beheersovergang wordt het voor plaatsing aangemerkte personeelslid bij de nieuwe dienst aangesteld met inachtneming van het gestelde in dit Statuut. Per gelijke datum wordt het personeelslid door de oude beheerder wegens opheffing van zijn betrekking eervol ontslag verleend met toepassing van artikel 96 lid 1 ARAR.
- 4.20 De personeelsleden die voor plaatsing in aanmerking komen gaan in ten minste dezelfde salarisschaal en in een dienstverband van dezelfde aard over naar de nieuwe betrekking.
- 4.21 Aanspraken op aanstelling in vaste dienst zullen (voor zover deze schriftelijk zijn vastgelegd door het bevoegd gezag) niet op grond van de overgang naar een nieuwe dienst aan betrokkene worden onthouden.
- 4.22 Voor de bepaling van het salaris van het personeelslid wordt tenminste de salarisanciënniteit in aanmerking genomen welke vóór de beheersovergang voor de berekening van het salaris zou hebben gegolden. Bij voldoende bekwaamheid, geschiktheid en dienstijver volgt hij verder de nieuwe salarisschaal tot in ieder geval het niveau (incl. evt. uitlooperperiodieken) van de oude schaal.
- 4.23 Ten aanzien van het personeelslid, dat de bij zijn formatieplaats behorende schaal nog niet heeft bereikt, wordt het uitzicht op het bereiken van die schaal, alsmede op het bereiken van het maximum (incl. evt. uitlooperperiodieken) in die schaal gegarandeerd.

- 4.24 Een verschil tussen de netto-bezoldiging, inclusief genoten vergoedingen en toelagen op de dag voorafgaand aan de beheersovergang, en de netto-bezoldiging, inclusief genoten vergoedingen en toelagen op de dag van de beheersovergang bij de nieuwe dienst, wordt tot uiterlijk 5 jaar na de overgangdatum aan het personeelslid uitgekeerd middels een garantietoelage ten bedrage van het naar een bruto bedrag omgerekende verschil.
- Aansluitend wordt genoemde garantietoelage in 2 jaar afgebouwd tot nul: door toekenning in het eerste jaar van 2/3 van de garantietoelage, door toekenning in het tweede jaar van 1/3 van de garantietoelage. Voor wat betreft de verrekening in deze netto-netto garantie van de premie van een verplichte collectieve ziektekostenverzekering, zal voor de te compenseren situatie worden uitgegaan van tenminste een standaard ziektekosten-pakket bij gelijkblijvende persoonlijke omstandigheden.
- Als ondanks toepassing van dit artikel voor het personeelslid een kenmerkend onredelijk en aanmerkelijk nadeel blijft bestaan, zal de nieuwe beheerder alsnog voorzieningen treffen om dit nadeel op te heffen.
- 4.25 Vakantie-aanspraken blijven in de nieuwe betrekking behouden tot maximaal de aanspraken van het lopende jaar en de helft van de aanspraken van het voorafgaande jaar.
- Niet opgenomen vakantiedagen worden niet in geld uitbetaald.
- In de nieuwe betrekking wordt rekening gehouden met reeds in de vorige betrekking gemaakte vakantie-afspraken.
- Tussen partijen kunnen aanvullende afspraken worden gemaakt.
- 4.26 Afspraken betreffende studiefaciliteiten (voor zover deze schriftelijk zijn vastgelegd door het bevoegd gezag), worden in de nieuwe betrekking overgenomen.
- 4.27 De nieuwe dienst neemt aanspraken op regelingen van landelijk geldende ambtsjubilea (25, 40 en 50 dienstjaren) en anciënniteitsregeling bij bijvoorbeeld herplaatsing, vervroegde uittreding of ontslag over.

Om-, her- of bijscholing

- 4.28 Het personeelslid dat als gevolg van de decentralisatie wordt herplaatst, wordt voor zover dat met het oog op de aan de te vervullen betrekking verbonden functioneringseisen nodig wordt geacht, in de gelegenheid gesteld zich volledig of gedeeltelijk om-, her- of bij te scholen.

- 4.29 De bedoelde opleiding of scholing brengt voor het personeelslid geen kosten met zich mee.
- 4.30 Voor bedoelde opleiding en scholing wordt de nodige werktijd beschikbaar gesteld.
- 4.31 De keuze van de te volgen opleiding(en) geschiedt in overleg met het personeelslid, de oude dienst (directe chef) en de nieuwe dienst.
- 4.32 Afspraken over om-, her- en bijscholing worden schriftelijk vastgelegd en opgenomen in het personeelsplan.

Bezwarenprocedure

- 4.33 Het personeelslid dat bezwaar heeft tegen voorgenomen maatregelen, zoals bijv. het opdragen van (een) andere betrekking(en), niet aanbieden van bepaalde betrekkingen, de passendheid van een aangeboden of aanvaarde betrekking, kan hiertegen schriftelijk binnen 30 dagen bezwaar aantekenen bij de oude beheerder.
- 4.34 De Minister van Verkeer en Waterstaat stelt mede namens het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Unie van Waterschappen in het kader van de decentralisatie van het beheer van natte waterstaatswerken een bezwarencommissie in.
- 4.35 De commissie heeft tot taak de oude beheerder te adviseren omtrent de ontvankelijkheid en gegrondheid van het bezwaar van het personeelslid tegen:
- a. voorgenomen maatregelen.
 - b. de gevolgde procedure daarbij.
- 4.36 De commissie bestaat uit 2 ambtelijke leden aangewezen door de 4 overheden en 2 leden aangewezen door de Centrales van Overheidspersoneel. Op gelijke wijze worden plv.-leden aangewezen. De commissie wordt voorgezeten door een door de 4 overheden voornoemd aan te wijzen onafhankelijk voorzitter en bijgestaan door een op gelijke manier aan te wijzen secretaris.

- 4.37 Een lid van de bezwarencommissie wordt vervangen bij de behandeling van een individueel bezwaar, indien hij uit hoofde van zijn functie rechtstreeks bij de decentralisatie danwel bij de personele gevolgen voor het betreffende personeelslid betrokken wordt.
- 4.38 De commissie hoort binnen een maand nadat de bezwaren aan haar zijn voorgelegd het betrokken personeelslid.
- 4.39 Wordt de in het vorige lid bedoelde termijn overschreden, dan wordt hiervan met redenen omkleed kennis gegeven aan het betrokken personeelslid.
- 4.40 Het betrokken personeelslid kan zich bij het horen door de commissie door een of meer raadslieden laten bijstaan.
- 4.41 De commissie kan, indien zij dit nodig oordeelt ook anderen dan het personeelslid horen en overlegging van alle stukken vorderen waarvan zij kennisneming nodig acht. De commissie kan ook op verzoek van het personeelslid iemand horen.
- 4.42 Binnen 14 dagen nadat het betrokken personeelslid en eventueel andere personen zijn gehoord, brengt de commissie een met redenen omkleed advies uit aan de oude beheerder.
- 4.43 Het advies wordt door de voorzitter van de commissie ondertekend.
- 4.44 Het betrokken personeelslid en de oude beheerder worden gelijktijdig van dit advies in kennis gesteld.
- 4.45 De oude beheerder neemt binnen 14 dagen na ontvangst van het advies een beslissing over de ingediende bezwaren.
- 4.46 Ingeval het bezwaar geheel of gedeeltelijk gegrond wordt verklaard wordt met inachtneming van de overwegingen terzake en het bepaalde in dit statuut alsnog bezien of een oplossing mogelijk is.

- 4.47 Ingeval de bezwaren niet-ontvankelijk of ongegrond worden verklaard, wordt de bestreden beslissing of het bestreden voornemen alsnog ten uitvoer gelegd.
- 4.48 Tegen beslissingen, handelingen of weigeringen om te beslissen of te handelen voortvloeiend uit dit statuut, waardoor een personeelslid rechtstreeks in zijn belang wordt getroffen, staat binnen 30 dagen beroep open bij het Ambtenarengerecht.

Slotbepaling:

- 4.49 In gevallen waarin dit statuut niet of niet in redelijkheid voorziet wordt door de oude beheerder in overeenstemming met de nieuwe beheerder en, indien nodig, met de Centrales van Overheidspersoneel, terzake een beslissing genomen.

BIJLAGE 5

**bij eindrapport van de Stuurgroep Decentralisatie Beheer
van Natte Waterstaatswerken**

BEREKENING PERSONEELSKOSTEN

Berekeningswijze personeelskosten bij natte overdrachten

De kosten van direct en indirect personeel en de daaraan verbonden materiële kosten worden per geval, in analogie met de bepaling van de personeelskosten in het kader van de operatie herziening van het wegenbeheer als volgt berekend.

Per over te dragen object wordt zoveel mogelijk het direct en indirect betrokken RWS-personeel in functie, rang en inzet in mensjaren bepaald.

Daarbij worden alle functies op dienstkringniveau (dus zowel leidinggevende, technische, administratieve als andere ondersteunende functies) aangemerkt als direct betrokken functies.

Alle overige functies, i.c. die bij het centrale apparaat van de betrokken regionale directie, die bij de bouwdirecties en technisch wetenschappelijke diensten alsmede bij de hoofddirectie, worden aangemerkt als indirect betrokken functies.

In het algemeen wordt bepaling van het aantal betrokken dienstkringfuncties met een nauwkeurigheid tot 0,01 mensjaar mogelijk geacht. Voor de verdere berekeningen wordt gesteld, dat het totaal aantal betrokken dienstkringfuncties A m.j. bedraagt.

Het totaal aantal betrokken functies bij het centrale apparaat van de regionale directies wordt dan in analogie met de operatie herziening wegenbeheer bepaald op 0,113A en het totaal aantal betrokken functies bij de overige RWS-diensten op 0,106A.

De kosten van het directe personeel (dus alle betrokken dienstkringfuncties) worden berekend aan de hand van het in bijlage 6 C.1 weergegeven overzicht van loonkosten, dat wordt aangepast voor het jaar van daadwerkelijke overdracht. Gesteld wordt nu dat de totale direct betrokken personeelskosten bedragen f B/jaar.

Voor de kosten van het (indirect) betrokken personeel van het centrale apparaat van de regionale directie wordt er vanuit gegaan dat dit personeel gemiddeld als schaalniveau 7 heeft. De totale kosten van dit indirecte personeel van de regionale directie bedragen derhalve $0,113A \times$ loonkosten per m.j. van schaal 7 (voor 1989: f 57.315,--) stel dit bedrag op f C/jaar.

De kosten van het overige indirect betrokken personeel van RWS (dus buiten de regionale directie) worden bepaald op $0,107 \times f (B + C)$ /jaar

Voor de materiële kosten per jaar worden overeenkomstig de operatie sanering wegenbeheer de volgende bedragen aangehouden.

- (directe) functies van dienstkringpersoneel	f 1.000,--
- (indirecte) functies van personeel van regionale directies	f 5.800,--
- (indirecte) functie van personeel van overige RWS-diensten	f 21.000,--

Resumerend:

Personeelskosten

Direct personeel : Alle dienstkringfuncties (A) x loonkosten = f B/jaar

Indirect personeel:

Personeel regionale directie $0,113 A \times$ loonsch. 7 = f C/jaar

Personeel overige RWS directies $0,107 (B + C) = f D/jaar$

Materiële kosten

Direct personeel: A x f 1000,--

Indirect personeel:

Regionale directie $0,113A \times f 5800 = A \times f 655,40$

Overige RWS-directies $0,106A \times f 21.000,-- \underline{A \times f 2226}$

Totaal A x f 3881,40

In gevallen dat aantoonbaar blijkt, dat er meer indirecte functies bij een over te dragen object zijn betrokken dan de bovenstaande berekeningswijze aangeeft en het meerdere personeel daadwerkelijk mee, overgaat worden de daaraan verbonden extra kosten vergoed.

BIJLAGE 6

**bij eindrapport Stuurgroep Decentralisatie Beheer
van Natte Waterstaatswerken**

BEHEER KUNSTWERKEN

Stuurgroep Decentralisatie

Beheer Natte Waterstaatswerken

23-5-90

BEHEER EN ONDERHOUD VAN KUNST WERKEN BETROKKEN BIJ DE DECENTRALISATIE VAN HET BEHEER VAN NATTE WATERSTAATSWERKEN1. Inleiding

In het kader van de herziening van de decentralisatie van het beheer van natte waterstaatswerken is het noodzakelijk, dat de beleidslijn wordt vastgesteld met betrekking tot het beheer en onderhoud van kunstwerken. Dit was eveneens noodzakelijk bij de herziening van het wegenbeheer.

In aansluiting op de desbetreffende afspraken bij de herziening van het wegenbeheer is de onderstaande beleidslijn vastgesteld.

Daarbij moet in aanmerking worden genomen, dat bij de decentralisatie van het beheer van natte waterstaatswerken in beginsel alleen overdrachten van het Rijk aan lagere overheden aan de orde zijn en het dus niet gaat om overdrachten van werken over en weer tussen de verschillende bestuurslagen zoals bij de herziening van het wegenbeheer het geval is.

2. Soorten Kunstwerken

Onderscheiden worden:

- 2.1 Duikers
- 2.2 Tunnels
- 2.3. Aguaducten
- 2.4 Bruggen

3. Te volgen beleidslijn per soort kunstwerk3.1 Duikers

Het beheer en onderhoud van duikers, voorzover dit thans bij het Rijk berust, wordt als onderdeel beschouwd van het beheer en onderhoud van het door het Rijk over te dragen waterstaatswerk, dat door deze duikers wordt gedragen.

Het dagelijks onderhoud van het doorstroomprofiel van de duiker (o.a. schoonhouden) behoort echter tot de zorg van de beheerder van het doorstromende water.

3.2 Tunnels

Het beheer en onderhoud van tunnels behoort tot het beheer van de weg, die er in ligt.

3.3 Aguaducten

Het beheer en onderhoud van een aquaduct behoort tot het beheer van de weg, die er onder ligt.

3.4 Bruggen

Het beheer en onderhoud van bruggen, die thans in beheer en onderhoud zijn bij het Rijk en die zijn gelegen over door het Rijk over te dragen vaarwegen, wordt gelegd bij het hoogste beheersniveau ("hoogste"niveau: Rijk; "laagste"niveau: gemeente, waterschap).

Ten aanzien van het beheer en onderhoud van beweegbare bruggen over over te dragen sluizen geldt, dat die tot het beheer van de betrokken sluis behoren, zulks i.v.m. de nauwe relaties wat betreft bediening en onderhoud.

Het beheer en onderhoud van vaste bruggen die één geheel vormen met een sluis- of stuwcomplex behoort om praktische redenen tot het beheer van het sluis- en/of stuwcomplex.

In ieder geval behoort het dagelijks beheer en onderhoud van de weg op de brug, zoals gladheidsbestrijding, vervanging asfaltlaag e.d. echter wel tot de zorg van de betreffende wegbeheerder.

BIJLAGE 7

**bij eindrapport Stuurgroep Decentralisatie Beheer
van Natte Waterstaatswerken**

LIJST VAN OVER TE DRAGEN WERKEN

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Groningen

Vaarwegnr.
Wegwijzer

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.beheers-</u> <u>nivo</u>	<u>opmerkingen</u>
1	20	Noord Willemskanaal	afwatering vaarweg Kl. II, wegen	9,0 km	provincie	1. wegen (6 km) betreft fietspad op dijk (eigen weg) Kwaliteitsbeheer al bij provincie. Overdracht in overeenkomst vastgelegd (mei 1990).
2	16	a. Westerwoldse A	vaarweg Kl.II	250 m	waterschap Reiderzijlvest	2 a+b: overdracht in overeenkomst vastgelegd (febr. 1989)
		b. Westerwoldse A	keermuur	300 m	waterschap Reiderzijlvest	
3		Sluizen Nieuwe Statenzijl	schutsluis Kl.II Uitwateringssluis + brug		waterschap Reiderzijlvest waterschap Reiderzijlvest	3. als bij 2a + b
4		a. Oude Wijmeersterdiep	waterloop	600 m	waterschap Reiderzijlvest	4. a, b + c als bij 2 a + b.
		b. Moddermansdiep en Rille	waterloop	200 m	waterschap Reiderzijlvest	
		c. Molen A	waterloop	600 m	waterschap Reiderzijlvest	
5		Lauwersmeer	meer met havens, loswallen etc.		provincie	5. Kwantiteit vnl. bepaald door provinciale sluizen in Lauersoog en toevoer uit Gr + Fr. Kwaliteitsbeheer is al bij provincie.

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Friesland

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.beheers-</u> <u>nivo</u>	<u>opmerkingen</u>
1	31	Stroobossertrekvaart (Dokkum-Gerben Alles- verlaat)	vaarweg Kl.0, afwatering	14,4 km	provincie	1. In open verbinding met Frieslands boezem (provincie). Kwaliteitsbeheer is al overgedragen aan provincie.
2	51	Haven Stavoren	Haven	0,5 km	gemeente Nijefurd	2. Rijk houdt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.
3	43a	(Beneden) Kuinder of Tjonger	Vaarweg Kl. 0	± 4,0 km	provincie/ waterschap	3. In beheer bij Domeinen. Geen publiekrechtelijk beheer, wel rijks-eigendom, dus eigendom overdragen.

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Friesland - 2

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.beheers- nivo</u>	<u>opmerkingen</u>
4		Lauwersmeer	meer met havens en loswallen, en polderwaterkeringen en bemalingen		provincie + waterschappen Lits en Lauwers en Tusken Waed en Ie	4. Kwantiteit vnl. bepaald door provinciale sluisen in Lauwersoog + toevoer uit Gr. + Fr. Kwaliteitsbeheer is al bij provincie. Waterkeringen + bemalingen (alleen in Friesland) zijn waterschapstaak.
5		Statendijk	waterkering met sluis	2,1 km	waterschap Fryslân	
6	71	Haven Terschelling	haven en dijkglooiing		gemeente Terschelling (haven) en waterschap De Terschellingerpolder (dijkglooiing)	m.u.v. het veerhaven-gedeelte, zeewering en loskade. Rijk behoudt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.
7	70	Haven Vlieland	haven		gemeente Vlieland	m.u.v. loskade en havendammen. Rijk behoudt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.
8		Waddenzeedijk	waterkering	100 m	waterschap Fryslân	

juni 1990

Indicatie inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Drenthe

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
1	20	Noord-Willemskanaal	vaarweg kl.II 3 schutsluizen, afwatering, wegen + 6 bruggen	19,3 km	provincie en/of waterschap Drentse Aa en waterschap Noordenveld	1. openbare kanaalwegen mee- genomen in sanering wegbe- heer (17,5 km). Kwaliteits- beheer berust bij zuive- ringsschap.
2	75	Drentsche Hoofdvaart	vaarweg kl.0 6 schutsluizen watervoorziening afwatering, wegen + 17 bruggen	41,8 km	provincie en/of waterschap De Vledder en Wapserveense Aa, waterschap Wold Aa, waterschap De Oude Vaart en waterschap Smilde	2. openbare kanaalwegen mee- genomen in sanering weg- beheer (14,5 km). Kwaliteitsbeheer berust bi zuiveringsschap.
3	88	Meppelerdiep (ged.)	vaarweg kl. V	2,5 km	provincie en/of waterschap De Vled- der en Wapserveense Aa, en waterschap Riegmeer.	3. openbare kanaalwegen mee nemen in sanering wegen beheer (0,6 km); bruggen reeds overgedragen. Aan- sluitend gedeelte ligt in Overijssel. Kwaliteits- beheer berust bij zuiveringsschap.
4		Van Holtensvaartje	afwatering	0,03 km	provincie of waterschap De Oude Vaart	4. in open verbinding met Drentsche Hoofdvaart. Kwaliteitsbeheer berust bij zuiveringsschap.
5		brug over Schipborger- diep	vaste brug over afwatering		gemeente Anloo/gem.Vries	5. scheiding ligt in hart van de brug.

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Overijssel

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
1	80	Kanaal Almelo- de Haandrik	vaarweg Kl. I (en beperkt Kl.II) 3 schutsluizen, waarvan 2 met bew. brug afwatering/ watervoorziening 9 bruggen	32,5 km	provincie	1. Kwaliteitsbeheer berust bij 2 zuiveringschappen.
2	80a	Zijtak Vroomshoop	watervoorziening 1 brug	850 m	waterschap Regge en Dinkel	2. afgesloten voor sloop- vaart. 1 brug naar gemeente Den Ham. Kwaliteitsbeheer al bij waterschap.
3	81/82	Diverse objecten be- horende tot Twenthe- kanalen (af- en in- laat werken en wegen)	waterhuishouding (1 af- en 16 in- laatwerken) en wegen		waterschap van de Berkel, waterschap Schipbeek en waterschap Regge en Dinkel	3. Beheer Twenthekanalen blijft bij Rijk.
4	84d	Ganzendiep	afwatering, water- voorziening	4,0 km	waterschap IJsseldelta	4. Plaatselijk recreatie- vaart; van ondergeschikt belang. Kwaliteitsbeheer berust bij zuiverings- schap.

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Overijssel blad 2

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
5	86a	Overijsselsche Vecht	vaarweg Kl. 0, 3 schutsluizen 6 stuwen afwatering/water- voorziening	60 km	waterschap(pen)	5. vooruitlopend op evt. samenvoeging Vechtwater- schappen of als tussen- fase een event. gemeen- schappelijke regeling zou aan provincie kunnen wor- den overgedragen op waterschapscondities. Van de 60 km is slechts 34 km vaarweg. Kwali- teitsbeheer berust bij zuiveringsschappen.
6	88	Meppelerdiep	vaarweg Kl. V, 1 schutsluis, 1 keersluis, 2 bruggen, afwatering/water- voorziening, 1 gemaal	10,9 km	provincies Drenthe en Overijssel en een aantal inliggende waterschappen	6. Aansluitend gedeelte ligt in Drenthe. Kwaliteitsbeheer berust bij zuiveringsschap.
7		<u>Kuinre</u> - Nieuwe Kanaal (kanaal achter Kuinre - Tussen-Linde en Worstslot	afwatering recr. vaarweg afwatering recr. vaarweg	2,5 km (halve breedte) 2,7 km	provincie/ waterschap Vollenhove provincie/ waterschap Vollenhove	7. Thans in beheer bij RWS- Flevoland. Vooruitlopend op evt. waterschapsindeling zou aan provincie kunnen wor- den overgedragen. Vaarverbinding tussen de Linde en de Tjonger is hersteld en wordt in 1990 opengesteld voor de re- creatievaart.

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Gelderland

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
1	84a	Apeldoornsch kanaal	afwatering, waterkering, recreatie (ged. vaarweg) 6 sluizen alleen voor afwatering	54,6 km	waterschap Oost-Veluwe (53,8 km) en gemeente Hattem of recreatie- gemeenschap (0,8 km)	1 Alleen gedeelte Hattem. IJssel dient nog als vaarweg, dit zou aan ge- meente Hattem of recrea- tiegemeenschap kunnen worden overgedragen Rijk behoudt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer van deel Hattem-IJssel. Overigens berust kwali- teitsbeheer al bij zuive- ringsschap.
2		Vervallen				
3		Vervallen				
4		Heerenwaardense Afsluitdijk	waterkering watergang	6,8 km	waterschap (polder- district Groot Maas en Waal) en provincie.	4 Voor zover waterkering en watergang overdracht aan waterschap.
5		Vervallen				
6		Vervallen				

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Gelderland - 2

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
7		Vervallen				
8		Vervallen				
9		Zomerkade 881.450-881.750 IJssel r.o.	kade	0,3 km	waterschap (polderdistrict Rijn en IJssel)	
10		Zomerkade 882.3-882.740 IJssel l.o.	kade	0,44 km	waterschap (dijkschap (Arnhemse- en Velpsebroek)	
11		vervallen				
12		Zomerkade 903.0-904.8 IJssel l.o.	kade	1,8 km	waterschap Oost-Veluwe	
13		Zomerkade 903.2-904.5 IJssel r.o.	kade	1,3 km	waterschap IJsselland Baaksebeek	

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Gelderland - 3

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
14		Zomerkade 985.2-985.8 IJssel l.o.	kade	0,55 km	waterschap IJsseldelta	
15		Zomerkade 1002-1003.450 IJssel l.o.	kade	1,4 km	waterschap IJsseldelta	
16		Hanksluis IJssel kmr.904.8 l.o.	uitwateringssluis		waterschap Oost-Veluwe	16. Overeenkomst is onder- tekend. Wacht nog op K.B.
17		vervallen				
18		Vervallen				
19		Vervallen				
20		Vervallen				

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Gelderland - 4

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
21		Toegangsweg naar stuw- complex Amerongen (Neder-Rijn)	recreatief	ca. 2.200 m	gemeente Maurik	21 Niet in sanering wegenbeheer
22		Duffeltdijk	waterkering	3.750 m	waterschap (polder- district Groot Maas en Waal)	
23		Millingse bandijk	waterkering	3,250 m	waterschap (polder- district Groot Maas en Waal)	
24		vervallen				
25		vervallen				
26		Roswaardse leidijk	bandijk	ca. 1.700 m	waterschap (polderdis- trict Betuwe)	

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Gelderland - 5

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
27		Angerense leidijk	bandijk	ca. 1.000 m	waterschap (polderdis- trict Betuwe)	
28		Vervallen				
29		Vervallen				
30		Vervallen				
31		Vervallen				
32		West Pann. Landdijk	bandijk	ca. 1000 m	waterschap (polderdis- trict Betuwe)	32 bandijk (betreft alleen glooiing)
33		Landsdijken algemeen			zie 34 t/m 45	
34		Boven- en beneden Spijkse dijk	bandijk	4.241 m	waterschap (polderdis- trict Rijn en IJssel)	

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Gelderland - 6

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
35		Afsluitdijk Oude Rijnmond	bandijk	352 m	waterschap (polderdis- trict Rijn en IJssel)	
36		Muur door Tolkamer	waterkering	237 m	waterschap (polderdis- trict Rijn en IJssel)	
37		Dijk door Tolkamer	groene bandijk	678 m	waterschap (polderdis- trict Rijn en IJssel)	
38		Herwense dijk	bandijk	3.600 m	waterschap (polderdis- trict Rijn en IJssel)	
39		Pannerdense dijk	bandijk	3.200 m	waterschap (polderdis- trict Rijn en IJssel)	

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Gelderland - 7

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
40		Dijk langs de Pannerdense Waard	bandijk en weg	2.200 m	waterschap (polderdis- trict Rijn en IJssel)	40 dijk en niet openbare weg (1,0 km).
41		vervallen				
42		Boterdijk + Transeedijk	slaperdijk en weg	1.957 m	waterschap (polderdis- trict Rijn en IJssel)	42 t/m. 44. Overdracht slaperdijk naar waterschap in overeen- komst vastgelegd evenals overdracht weg aan ge- meente
43		Ossenwaardse dam	slaperdijk en weg	843 m	waterschap (polderdis- trict Rijn en IJssel)	
44		Kruisdijk	slaperdijk en weg	1.200 m	waterschap (polderdis- trict Rijn en IJssel)	

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Gelderland - 8

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
45	530.00	vervallen				
46	531.00	Jachthaven Hedel	jachthaven	3,7 ha	gemeente Hedel	46 Thans in beheer bij RWS-Li Rijk behoudt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Gelderland - 9

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
47		Vervallen				
48		Primaire waterkering tussen Maasdijken en sluis Heumen	waterkering		waterschap (polder Groot Maas en Waal)	48 Thans in beheer bij RWS-LI
49		Primaire waterkering tussen Waaldijken en sluis Weurt	waterkering		waterschap (polder Groot (Maas en Waal)	49 Thans in beheer bij RWS-LI
50		Kade langs rijksweg 848 tussen Spankeren en Brummen km 16.1 - km 19.0 en km 20.1 - km 21.2 IJssel l.o.	bandijk (groene tuimel- kade met 3 cou- pures)	4 km	waterschap Oost-Veluwe	
51		Verbindingsdam tussen de 's-Gravenwaardsedam en de dijk rond de vlucht- haven te Lobith	waterkering	500 m	polderdis- trict Rijn en IJssel	

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Gelderland - 10

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
52		Noordelijk gedeelte van de dijk rond de vluchthaven te Lobith	waterkering	750 m	polderdistrict Rijn en IJssel	

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Utrecht

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
1	206	Oude Rijn (Leidsche Rijn)	vaarweg kl. 0 1 schutsluis	0,15 km	provincie of waterschap	1. Kwaliteits- en kwantiteitsbeheer berust al bij de provincie.
2	211	Hollandsche IJssel (van Merwedekanaal tot prov. grens)	vaarweg kl. 0 1 schutsluis	23,0 km	provincie + gemeente IJsselstein, waterschappen Groot Woerden en Lopikerwaard	2. Kwaliteitsbeheer berust al bij de provincie.
3	vervallen					
4	211 (t.h.v. raai 2,2 z.o. IJssel)	Kromme (Enge)	wateraanvoerleiding 1 brug	2,65 km	waterschap Lopikerwaard en gemeente Nieuwegein (brug)	4. brug ligt in gemeentelijke weg. Kwaliteitsbeheer, berust bij provincie.
5	vervallen					
6	222	Nieuwe Wetering (oostzijde)	vaarweg kl. 0 keersluis	0,06 km	provincie + waterschap	6. Kwaliteitsbeheer berust bij provincie. Mits er met de overnemende instantie overeenstemming te verkrijgen is over de beheersing van de veiligheid op het AR-kanaal.

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Utrecht - 2

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
7	222	Nieuwe Wetering (westzijde)	hefbrug keersluis		provincie of waterschap	7. hefbrug en keersluis in één kunstwerk, aansluitend water in beheer bij provincie. Mits er met de overnemende instantie overeenstemming te verkrijgen is over de beheersing van de veiligheid op het AR-kanaal.
8	224	Kerkvaart (westz.)	vaarweg kl. 0 vaste brug keersluis	0.2 km	provincie + waterschap	8. Brug en keersluis in één kunstwerk. Kwaliteits- en kwantiteitsbeheer bij provincie. Mits er met de overnemende instantie overeenstemming te verkrijgen is over de beheersing van de veiligheid op het AR-kanaal.

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Utrecht - 3

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
9	225	Kerkvaart (oostz.) t.h.v. raai 24.7 ARK O.Z.	vaarweg kl. 0 schutssluis	0,1 km	provincie	9. Kwaliteitsbeheer berust bij provincie. Mits er met de overnemende instantie overeenstemming te verkrijgen is over de beheersing van de veiligheid op het AR-kanaal.
10	vervallen					
11	vervallen					
12	225	t.h.v. raai 28,6 w.z. en raai 35,5 w.z. (Haarrijn en Vleutense Wetering)	keersluis gemaal		waterschap Leidsche Rijn	
13	226	Merwedekanaal + kanaalwegen	vaarweg kl. V 2 schutsluizen 3 bruggen 1 gemaal	6,2 km	gemeente Utrecht	13 weg (6,6 km) in sanering wegenbeheer, Provincie heeft kwaliteitsbeheer
14	226	Merwedekanaal	vaarweg kl. V 2 schutsluizen	5,7 km	provincie of gemeente Utrecht	14 Bruggen en sluis in één kunstwerk. Provincie heeft kwaliteitsbeheer
15	226 a	Vaartsche Rijn	vaarweg kl. II	2 km	gemeente Utrecht	15 Provincie heeft kwaliteitsbeheer

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Utrecht - 4

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
16	226 (parallel	Vaartsche Rijn (parallel tussen raai 6,0 w.z. en raai 6,9 w.z. (Merwedekanaal)	uitwateringskanaal	0,85 km	gemeente Utrecht/ waterschappen Leidsche Rijn, Kromme Rijn en Lopikerwaard	16 Van belang voor water- huishouding Utrecht, Kwaliteitsbeheer be- rust bij provincie.
17	226	Oude Vaartsche Rijn (parallel tussen raai 10,7 o.z. en raai 11,7 o.z. Merwedekanaal)	vaarweg kl. II	0,95 km	provincie of gemeente Utrecht/ waterschap Kromme Rijn.	17 Provincie heeft al kwali- teitsbeheer
18	226	Leidsche Rijn (oost en west) (t.h.v. raai 1,4 w.z. tussen ARK en Merwedekanaal)	vaarweg kl. 0 2 schutsluizen 1 brug	0,20 km	gemeente Utrecht en/of waterschap Leidsche Rijn	18 Provincie heeft kwali- teitsbeheer.
19	226	Vleutense Wetering (t.h.v. raai 1,4 w.z. Merwedekanaal)	afwatering schutsluis	0,6 km	gemeente Utrecht/ waterschappen Leidsche Rijn, Kromme Rijn en Lopikerwaard	19 Van belang voor water- huishouding Utrecht. Provincie heeft kwali- teitsbeheer.

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Utrecht - 5

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u> <u>provincie/</u> <u>waterschap</u> <u>(een geconcen-</u> <u>treerd water-</u> <u>schap)</u>	<u>opmerkingen</u>
20	227	Vecht	vaarweg kl. II schutsluis	23,5 km		20 Provincie heeft al kwaliteitsbeheer
21	vervallen					
22	227 d	Verbinding te Nigtevecht	vaarweg kl II schutsluis brug	0,2 km	provincie	22 Sluis en brug in één kunstwerk. Mits de overnemende instantie akkoord gaat met regeling centrale bediening.
23	-	Catharijnesingel (Stadsbuitengracht)	vaarweg kl. 0	0,9 km	gemeente Utrecht	23 Provincie heeft kwaliteitsbeheer
24	-	Inundatiekade	voormalig defen- siewerk (noodkering)	1,7 km 1,6 km	gemeenten Maarssen (1,7 km) en Utrecht (1,6 km) of waterschap	24 Dijk om gemeentelijke havens

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Noord-Holland

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
1a		Waterkeringen langs de kust, t.w.: - Helderse zeewering - Kust tussen Helderse en Pettemer zeewering - Pettemer zeewering - Kust tussen Hondsbossche zeewering en Noordpier IJmuiden	waterkering	58 km	waterschap (hoogheemraad- schap Noord- hollands Noorderkwartier)	Feitelijk onderhoud berust vanaf 01-4-90 bij waterschap.
1b		- Kust tussen Zuidpier IJmuiden en paal 58	"	1,8 km	waterschap (hoogheemraad- schap Rijnland)	1b Eerste 500 m ten zuiden van de pier in beginsel buitendijks gebied. Nog overleg gaande of beheer bij RWS blijft of naar het Hoogheemraadschap.
1c		- beheer strand vanaf paal 58 tot grens met Zuid-Holland	"	13,5 km	waterschap (hoogheemraad- schap Rijnland)	
2		Zeewering tussen Den Helder en Den Oever	"	24 km	waterschap (hoogheemraad- schap Noord- hollands Noor- derkwartier)	2. Zie opm. t.a.v. 1a
3	235	Het Nieuwe Diep (rijks- zee- haven; havens van Den Helder)	haven	1,7 km	gemeente Den Helder	3. Rijk behoudt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.
4	235	Zeedoksluis (havens van Den Helder)	schutsluis c.q. keersluis, brug		waterschap (hoogheem- raadschap Noordhollands- Noorderkwartier)	4 niet openbare sluis ten dienste van Koninklijke Marine.

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Noord-Holland - 2

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
5		Koopvaardersbinnenhaven	recr. haven en toegang tot Marinewerf, 1 brug	1 km	gemeente Den Helder	5. Kwaliteitsbeheer berust bij waterschap.
6	234	Noordhollandsch kanaal (vanaf Burg. Visser- brug tot aan begin in- laatkanaal van gemaal "De Helsdeur")	vaarweg kl. IV	0,25 km	provincie	6. Kwaliteitsbeheer berust bij waterschap.
7		Koopvaardersschutsluis	schutsluis + brug		provincie en waterschap (hoogheemraad- schap Noord- hollands Noor- derkwartier)	7 sluis en brug vormen één geheel
8		<u>Bediening van Burg.</u> <u>Vissersbrug</u>	bediening		gemeente Den Helder	8 Gemeentelijke brug in rijksweg over haventoe- gang
9		Spuisluis Oostoever (t.b.v. Amstelmeer- boezem)	Spuisluis		waterschap (hoogheemraad- schap Uitwate- rende Sluizen).	

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Noord-Holland - 5

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
25	227	Vecht	vaarweg Kl. II Waterkwantiteit Waterkwaliteit Schutsluis + brug inlaatsluis	19,6 km	provincie + waterschap (een gecon- centreerd waterschap)	24 brug vormt onderdeel sluis.
26	227a	Smalweesp	vaarweg Kl.II	1,6 km	provincie	26 Kwaliteits- c.q. kwanti- teitsbeheer berusten bij waterschappen.
27	239	Haven van Marken	recreatiehaven	0,4 km	gemeente Marken	27 Rijk behoudt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.
28	244	Overlekerkanaal Havens Medemblik	vaarweg Kl. I havens Kl. III	0,7 km 0,9 km	gemeente Medemblik	28 waterkering rond haven naar waterschap. (h.h.r.s. Noordhollands Noorderkwartier). Rijk houdt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer. Overeenkomst gesloten (nov. '89) voor over- dracht feitelijk onder- houd (per 1-3-90)
29		Omringkade van Marken	waterkering	10,4 km	waterschap (hoogheem- raadschap Noordhollands Noorderkwartier)	29 Overleg wordt na onder- zoeksrapportage voort- gezet
30		Werkhaven te Enkhuizen	recreatiehaven		gemeente Enkhuizen	30 Rijk houdt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.
31	248	Rijkshaven Oudeschild	haven Kl. III	1,1 km	gemeente	

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Noord-Holland-6

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
32	234	Noordhollandsch kanaal	vaarweg Kl.II/IV 3 schutsluizen (complexen), wegen, 9 bew. bruggen, veren, waterkeringen, keersluis	78,5 km	provincie, en waterschap De Waterlanden, waterschap Het Lange Rond, wa- terschap De Aan- gedijkte Landen en Wieringen en hoogheemraadschap Noordhollands Noorderkwartier	32 Waterkeringen en keer- sluis naar waterschappen. Kwaliteits- en kwanti- teitsbeheer berusten bij waterschap.
33	221	Weespertrekvaart	vaarweg kl II weg	0,2 km	provincie	33 Thans in beheer bij RWS- UT. Kwaliteits- en kwanti- teitsbeheer berust bij waterschap. Mits er met de overnemende instantie overeenstemming te verkrijgen is over de beheersing van de veiligheid op het AR-kanaal.
34	227c	Smalweesp	vaarweg Kl.II keersluis	0,07 km	provincie en waterschap	34 Thans in beheer bij RWS- UT. Kwaliteits- en kwantiteitsbeheer be- rust bij waterschap.

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Noord-Holland-7

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
35	225	Nieuwe Diep en Diem (t.h.v. raai 1,9; 5,1; 7 en 10 w.z.)	2 keersluizen 2 gemalen		hoogheemraad- schap Amstel- land waterschap Drecht en Vecht	35 Thans in beheer bij RWS- UT. Kwantiteitsbeheer berust bij hoogheemraad- schap Amstelland.
36	225 (IJmeer)	Ipensloter- en Diemer- dammersluis	2 uitw. sluizen		waterschap (hoogheem- raadschap Amstelland)	36 Thans in beheer bij RWS- UT.
37		Zuiderhaven Den Oever	haven - jacht- haven vaarweg		gemeente Wieringen of gemeente Wieringermeer en/of hoogheem- raadschap Wieringermeer	37 Thans in beheer bij RWS-Flevoland. Rijk houdt kwaliteits- en kwanti- teitsbeheer.
38		Buitenhaven Den Oever	afgesloten havengedeelte		gemeente Wieringen	38 Thans in beheer bij RWS-Flevoland. Rijk houdt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Noord-Holland-8

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
39		Vuile Graft	boezemwater/ recreatie	2.71.96 ha	Waterschap (hoogheem- raadschap Uitwaterende Sluizen)	In beheer bij Domeinen (objectnr. 04-0348/0002)
40		Naarderpoort brug te Muiden	brug		Gemeente Muiden/ Waterschap	In beheer bij Domeinen (objectnr. 04-0675/0005)
41		Gedeelte Amstel- meer en Lutje- strand te Wieringen	recreatie- plas + strand	22.69.41 ha	Gemeente Wieringen	In beheer bij Domeinen (objectnr. 04-1136/0001)
42		Alkmaardermeer	recreatie- plas en vaarroute	393.22.70 ha	Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer	In beheer bij Domeinen (objectnr. 04-0018/0001)

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Noord-Holland-9

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
43		Uitgeestermeer	Recreatieplas en vaarroute	154.16.39 ha	Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer	In beheer bij Domeinen (objectnr. 04-1019/0002)
44		Gedeelte Grote Poel, nabij fort Kudelstaart te Aalsmeer	Recreatie	01.10.85 ha	Gemeente Aalsmeer	In beheer bij Domeinen (objectnr. 04-0001/0003)
45		Haventje nabij Kudelstaart te Aalsmeer	Recreatie	0.35.17 ha	Gemeente Aalsmeer	In beheer bij Domeinen (objectnr. 04-0001/0005)

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Noord-Holland-10

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
46		Weesperpoortsluis c.a.	Vaarweg/water- kering/water- beheersing	3.06.95 ha	Waterschap/ provincie/ gemeente	In beheer bij Domeinen(objectnr. 04-0675/0007)
47		Gedeelte 's-Grave- landsevaart + Uitermeersluis c.a. te Weesp (monument)	Vaarweg/ waterkering/ waterbeheer- sing	1.10.67 ha	Waterschap/ provincie/ gemeente	In beheer bij Domeinen (objectnr. 04-1114/0003)
48		Keetpoortsluis c.a.	Vaarweg/ waterkering/ waterbeheer- sing	0.76.70 ha	Waterschap/ provincie/ gemeente	In beheer bij Domeinen (objectnr. 04-0675/0006)
49		Monding van de Vecht te Muiden (sluit aan bij volgnr. 25)	Vaarweg/ waterkering/ waterbeheer- sing	7.09.74 ha	Waterschap/ gemeente/ provincie	In beheer bij Domeinen (objectnr. 04-0675/0011)

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Noord-Holland-11

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
50		Noorder Buiten Spaarne te Haarlem	Vaarweg	30.07.61 ha	Gemeente Haarlem/ provincie	In beheer bij Domeinen (objectnrs. 04-0376/0013 en 04-932/0005)
51		Zuider Buiten Spaarne te Haarlem en Heemstede	Vaarweg	29.76.70 ha	Gemeente/ provincie	In beheer bij Domeinen (objectnrs. 04-0376/0014 en 04-0404/0005)
52		Het Gein te Weesperkarspel	Waterberging/ beheersing	6.62.60 ha	Waterschap	In beheer bij Domeinen (objectnr. 04-1115/0001)

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Zuid-Holland

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
1	105	Gekanaliseerde Linge	vaarweg Kl.II en afwatering	3,745 km	waterschap Van de Linge	1 Overig deel Linge ook in beheer bij waterschap. Kwaliteitsbeheer berust bij zuiveringsschap Rivierenland.
2	104	Verbindingskanaal tussen het Merwede- kanaal en de Linge te Arkel	vaarweg Kl.II sluis + vaste brug 1 bew.brug, weg	1 km	provincie of waterschap Van de Linge	2 Beweegbare brug nader be- zien. Weg (700m) meege- nomen in sanering wegen- beheer. Kwaliteitsbeheer berust bij RWS, directie Zuid-Holland.
3	105	Lingesluizen te Asperen	keersluizen + vaste bruggen		waterschap (hoogheemraad- schap Alblasser- waard en Vijf- heerenlanden)	3. Bruggen en keersluizen vormen niet één kunst- werk.
4	106	Peulensluis in de Giessen	schutsluis		gemeente Hardinxveld- Giessendam	4. Wordt overkluisd door Rijksweg 15.
5		Vervallen				
6		Havenkanaal + Spui- kanaal te Goedereede	scheepvaart en afwatering	3,5 km	waterschap Goeree- Overflakkee	6. Overeenkomst gesloten (BER/ZH 2464)
7		Waterkering op Goeree langs Grevelingen	waterkering		waterschap Goeree- Overflakkee	7. Overeenkomst gesloten (BER/ZH 2464)

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Zuid-Holland - 2

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
8		Waterkering op Goeree langs Haringvliet	waterkering		waterschap Goeree-Overflakkee	8 Overeenkomst gesloten (BER/ZH 2464)
9		Haventje langs de Oude Maas bij de v.m. Barendrechtse brug	haven	50 x 20 m	gemeente Barendrecht of waterschap IJsselmonde	9 Rijk houdt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.
10		Zeewering op kop van Goeree	zeewering	18 km	waterschap Goeree-Overflakkee	
11	211	Hollandsche IJssel (van Waaiersluis tot Gouwe)	vaarweg Kl. 0 en V	3,3 km	provincie	11 Rijk houdt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.
12	110	Otterkanaal, Wantij	vaarweg kl. 0, I en V, 2 schutsluizen met brug, waterberging en waterscheiding.	7,1 km	gemeente Dordrecht	12 Rijk behoudt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.
	110a ongen.	Otterkanaal, Hel-sloot, Helkanaal en Kikvorskil Rijkswateren in de Zuidhollandsche Biesbosch.		3 km		

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Zuid-Holland - 3

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
13		Zuiderdiep (gem. Goedereede)	afwatering	10 km	waterschap Goeree- Overflakkee	13 Overeenkomst gesloten BER/ZH 2464). Kwaliteits- beheer gaat over naar het Zuiveringschap Hollandse Eilanden en Waarden.
14		Havens van Stellendam (gem. Goedereede)	havens t.b.v. visserij en ged. recreatie- vaart	ca 33,5 ha	gemeente Goedereede	14 Rijk houdt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.
15		Papendrechtse geul (van Beneden-Merwede naar de Noord)	vaarweg kl. 0	1,5 km	gemeente Papendrecht of waterschap (hoogheemraad- schap Alblasser- waard en Vijf- heerenlanden	15 Afhankelijk van keer- sluis of dam i.h.k.v. dijkverzwaring
16		Oostvoornse Meer	waterkering vaarweg, water- huishouding	230 ha	waterschap Brielse Dijk- ring	16 Ook waterkwaliteit overdragen.
17		Brielse Gatdam	waterkering	ca. 1,850 m	waterschap Brielse Dijk- ring	
18		Brielse Maasdam	waterkering	ca. 1.500 m	waterschap Brielse Dijk- ring	

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Zuid-Holland - 4

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
19	211	Hollandsche IJssel + jaagpaden (van prov.grens t/m Waaiersluis in prov. Zuid-Holland)	vaarweg kl.0 schutsluis spuisluis jaagpad afwatering	9,6 km 5,4 km	provincie (vaarweg, schutsluis); waterschap Gouwelanden/ h.h.r. Krimpenerwaard/ waterschap Lopikerwaard (spuisluis); waterschap Gouwelanden gem. Vlist (jaagpaden); waterschappen Leidsche Rijn, Kromme Rijn.	19 Thans in beheer bij RWS-Utrecht (ook de waterkwaliteit) Waterkwaliteitsbeheer uit overweging van praktische aard naar provincie Utrecht.
20	104	Merwedekanaal bezuiden de Lek	vaarweg, waterhuishouding kanaaldijken 1 ligplaats 1 keersluis (Zederiksluis te Meerkerk) 4 schutsluizen 25 km wegen 13 bruggen	23,5 km	provincie of waterschap Van de Linge	20 Is in 3 ^e nota waterhuishouding als onderdeel hoofdnet afgevoerd. Kwaliteitsbeheer ook overdragen

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Zuid-Holland - 5

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
21		De Strooppot	jachthaven en afmeergelegenheid voor bedrijven		gemeenten Zwijndrecht en H.I. Ambacht	21 Rijk houdt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer
22	102 a	Bakkerskil	middenstuk: vaarweg kl. 0; beide uiteinden: vaarweg kl. III	3,05 km	provincie	22 Rijk behoudt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer
23	211 c	Sliksloot	vaarweg kl. III	1,5 km	provincie	23 Rijk behoudt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer
24		Polderkade zomerkade Lek, l.o. km 947.000	kade	ca. 150 m	waterschap (hoogheemraad- schap van de Alblasser- waard en de Vijfheeren- landen)	24 Thans in beheer bij bij RWS - Gld.

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Zeeland

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
1	vervallen					
2	130	Zijkanaal G van Kanaal Gent- Terneuzen	haven Kl. V	0,2 km	havenschap	2 Havenschap Terneuzen Rijk houdt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.
3	130	Zijkanaal F van Kanaal Gent- Terneuzen	haven Kl.III	0,2 km	havenschap	3 als bij 2.
4	131e	Terneuzen	oude veerhaven Kl. IV	0,3 km	gemeente Terneuzen	4 Overdracht aan havenschap kan ook worden overwogen Rijk houdt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.
5	131h	Breskens	handelshaven	0,9 km	gemeente Oostburg	5 Rijk houdt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.
6	133	Wester- of Koopmans- haven te Vlissingen	haven	0,2 km	gemeente Vlissingen	6 Rijk houdt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.
7	135	Zandkreek en Veerse Meer	vaarweg Kl. V sluis en brug	23,2 km	provincie	7 Beleidsanalyse m.b.t. waterkwantiteits en -kwaliteitsbeheer wordt opgesteld (gereed 1990)
8		Mattenhaven	werkhaven Kl. V		gemeente Veere	8 Zie bij 9.

Indicatie inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Zeeland - 2

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
9		Betonhaven	werkhaven Kl. V		gemeente Veere	8 t/m 11 Rijk behoudt kwaliteits- en kwantiteits- beheer.
10		Bouwdok	werkhaven Kl. V		gemeente Veere	
11		Delta Expo	werkhaven Kl. V		gemeente Veere	
12		vervallen				
13a		Schelphoek	waterkering		waterschap Schouwen- Duiveland	
13b		Schelphoek	havenwerken		gemeente Westerschouwen/ Staatsbosbeheer	13b als bij 8 t/m 11
14		Oostkop	werkhaven Kl. V		gemeente Bruinisse	14 als bij 8 t/m 11
15		vervallen				
16		vervallen				
17		vervallen				
18		vervallen				
19		Westelijke Rijks- waterleiding	afwatering	12 km	waterschap De Drie Ambachten	19 Kwaliteitsbeheer berust bij waterschap.

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Zeeland - 3

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
20		Kanaal van Sluis naar Brugge	afwatering + wegen	± 1,1 km	gemeente Sluis en waterschap Het Vrije van Sluis	20 als bij 19.
21		veerhaven Zijpe	waterkering + havendammen + veerplein	0,7 km	waterschap Schouwen- Duiveland	21 onderhandelingen met waterschap en Domeinen zijn gestart
22		ged. zeewering Gemeente- haven te Bruinisse	waterkering	1,7 km	waterschap Schouwen- Duiveland	
23		veerhaven Anna-Jacobapolder	waterkering + havendammen + veerplein	0,8 km	waterschap Tholen	23 als bij 21.
24		vervallen				
25		Nieuwe Haven (oude loop Eendracht) te Tholen	haventoegang + oeververdediging+ steigers	3 km	gemeente Tholen	25 Rijk houdt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.
28		vervallen				
29		Waterkering Zuid-Sloe	waterkering	1,4 km	waterschap Walcheren	
30		Waterkering rond Buitenhaven Vlissingen	waterkering	3 km	waterschap Walcheren	
31		vervallen				

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Zeeland - 4

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
32		Eiland/Oranjedijk Vlissingen	waterkering	0,9 km	waterschap Walcheren	
33		Grensweg	niet openbare weg	3,3 km	gemeente Reimerswaal/ waterschap Noord- en Zuid-Beveland	33 wegnr. 497 en 496
34		Rijkszeewering Terneuzen	waterkering	1,5 km	waterschap De Drie Ambachten	
35		Kunstmatig duin te Breskens	waterkering	0,8 km	waterschap Het Vrije van Sluis	
36		Zeewering op Kop van Schouwen	waterkering	12,7 km	waterschap Schouwen- Duiveland	
37		Gedeelte Boulevard Vlissingen	waterkering	0,9 km	waterschap Walcheren	
38		Keersluis Vissers- haven Vlissingen	waterkering		waterschap Walcheren	
39		Vluchthaven Zijpe	waterkering + havendammen	1,5 km	waterschap Schouwen- Duiveland	Havendammen blijven in on- derhoud bij Rijk en gaan over in beheer naar water- schap

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Zeeland - 5

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
40		vervallen				
41	134/134b	Kanaal door Walcheren en het Kanaal door de Oude Arne (met zijkanaal naar Arnemuiden)	vaarweg Kl.V/II + waterhuis-houding (kwaliteit en kwantiteit)	ca 15 km resp. ca 3 km	provincie	41 Principe-akkoord is getekend.
42		Betonnen duiker onder Bathse weg	sloot verbinding	54,4 m ¹ 1,20 m	gemeente Reimerswaal/ waterschap Noord- en Zuid-Beveland	
43		5 percelen tussen Bathse brug en grensweg	overhoeken	27,15 ha	gemeente Reimerswaal	boom- struikbeplanting
44		Vervallen				
45		Ged. noordelijke buiten voorhaven incl. div. steigers nabij Bergsediepsluis	recreatie en beroepsvaart	100 are	gemeente Tholen	45 Rijk houdt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Zeeland - 6

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
46		weg naar nieuwe haven Tholen	niet openbare weg	1,5 km	gemeente Tholen	wegnr. 483
47		weg ten westen van Spuikanaal	niet openbare weg	5,15 km	gemeente Reimerswaal/ waterschap Noord- en Zuid-Beveland	wegnr. 486
48		weg ten oosten van Spuikanaal, van Grensweg tot Bathse brug	niet openbare weg	1,0 km	gemeente Reimerswaal/ waterschap Noord- en Zuid-Beveland	wegnr. 487
49		oprit vanaf weg nr. 486 naar oude Rijksweg noord-westzijde	niet openbare weg	0,39 km	waterschap Noord- en Zuid-Beveland/ gemeente Reimerswaal	wegnr. 489
50		oprit vanaf wegnr. 492 naar Oude Rijksweg noord-oostzijde	niet openbare weg	1,1 km + 0,340 km (onder de brug)	gemeente Reimerswaal/ waterschap Noord- en Zuid-Beveland	wegnr. 490 (0,340 km blijft in eigendom bij RWS)
51		weg ten westen van S-R verbinding rond Rammegors	niet openbare weg	2,22 km	Stichting Zeeuwse Landschap/Staatsbosbeheer/ Natuurmonumenten	wegnr. 479

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Zeeland - 7

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
52		wegen + terrein noordelijke voorhaven Bergsediepsluis	recreatie terrein	wegen 1,2 km terrein 515 are	gemeente Tholen	zie ook volgnr. 45 boom- en struikbeplanting
53		weg vanaf Wulpenbekken langs westelijke RWL in zuidelijke richting	niet openbare weg	0,75 km	Waterschap De Drie Ambachten	
54		Havenplateau Burghsluis	omsloten terrein	0,48 ha	waterschap Schouwen-Duiveland	sektie F nr. 622
55		Noordelijke havendam Sophiahaven	waterkering	± 500 m	waterschap Noord- en Zuid-Beveland	
56		Bathse Spuikanaal	recreatievoorziening		gemeente Reimerswaal	
57		Kanaal door Zuid-Beveland	gedeelte loswal (kaai 85)	± 300 m	gemeente Reimerswaal	overig gedeelte loswal blijft in beheer en onderhoud bij Rijk

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Noord-Brabant

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
1	112a	Haven Moerdijk	haven	0,3 km	gemeenten Hooge en Lage Zwaluwe en Klundert	1 Rijk houdt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.
2		vervallen				
3	118	Haven Peereboom Bergsche Maas	haven	0,3 km	gemeente Dussen	3 als bij 1.
4		Noordelijke rivierdijk Bergsche Maas tussen Heusden en Keizersveer	waterkering	16,5 km	waterschap Alm en Biesbosch	4 overeenkomst in '85 gesloten
5		Noordelijke rivierdijk Bergsche Maas tussen Heusden en Well	waterkering	5,0 km	waterschap (polderdistrict Groot Maas en Waal)	
6		Zuidelijke rivierdijk Bergsche Maas tussen Waalwijk en Keizersveer	waterkering	15,4 km	waterschap (hoogheemraad- schap West- Brabant)	
7		Zuidelijke rivierdijk Bergsche Maas tussen Waalwijk en Bokhoven	waterkering	6,5 km	waterschap Maas en Diezepolders	
8		vervallen				

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Noord-Brabant - 2 -

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
9	118 i	Oude Maasje	vaarweg kl I/II	7 km	provincie	9. Huidige verdeling kwaliteitsbeheer Rijk/schap handhaven.
10		Zuiderkanaal	afwatering vaarweg kl. 0 recreatie	4,0 km	provincie en waterschap (hoogheem- raadschap West-Brabant	10. Kwaliteitsbeheer berust reeds bij waterschap.
11	125	Markkanaal	vaarweg kl. IV sluis + brug	5,8 km	provincie en waterschap (hoogheemraad- schap West- Brabant).	11. brug + sluis in één kunstwerk. Kwaliteitsbeheer berust bij waterschap.
12		Afgesneden takken van Markkanaal en Wilhelminakanaal + div. gronden	div.		gemeente Oosterhout	12. Kwaliteitsbeheer berust bij Rijk. Overeenkomst NB 3372 voor overdracht dagelijks onderhoud gesloten in 1989.
13		Het Zuidergat van de rivier de Donge	jachthaven + losplaats		gemeente Raamsdonk/ Geertruidenberg (grens loopt door object)	13. Rijk houdt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.
14		Afwateringskanaal 's-Hertogenbosch-Drongelen	afwatering 1 uitwaterings- sluis met brug	20 km	waterschap De Dommel	14. brug + sluis in één kunstwerk. Kwaliteitsbeheer berust bij waterschap.

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Noord-Brabant - 3 -

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo gemeente</u>	<u>opmerkingen</u>
15		2 bruggen over afwateringskanaal 's-Hertogenbosch-Drongelen	vaste brug		Vught	
16		1 brug in de weg Cromvoirt-Nieuwkuijk over het afwateringskanaal 's-Hertogenbosch-Drongelen	vaste brug		provincie	
17		1 brug over afwateringskanaal 's-Hertogenbosch-Drongelen	vaste brug		gemeente Helvoirt	
18		Dijken langs de Dieze	waterkering	1,8 km	waterschap Maas en Diezepolders	
19		Peelkanaal	afwatering + stuwen	25,2 km	waterschap De Maaskant	19. Overeenkomst NB 2895 voor overdracht gesloten op 8 augustus 1985. Kwaliteitsbeheer berust al bij waterschap.
20		8 bruggen in gem. Mill over Peelkanaal	vaste bruggen		gemeente Mill	
21		2 bruggen in gem. Oploo over Peelkanaal	vaste bruggen		gemeente Oploo	
22		7 bruggen in gem. Wanrooy over Peelkanaal	vaste bruggen		gemeente Wanrooy	

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Noord-Brabant - 4 -

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
23	121	Zuid-Willemsvaart in de gem. Helmond	vaarweg (afgesneden deel) 3 sluizen, waarvan 1 met bew. brug 3 bew. bruggen	8,0 km	gemeente Helmond + waterschap de Aa	23. Kwaliteitsbeheer berust bij waterschap.
24	121	Zuid-Willemsvaart in de gemeente Aarle-Rixtel	vaarweg (afgesneden deel) 1 oph. brug 1 grondduiker	1,7 km	gemeente Aarle-Rixtel + waterschap de Aa	24. Kwaliteitsbeheer berust bij waterschap.
25		Oude Dieze	afwatering 1 uitw. sluis	2,5 km	waterschap De Dommel	25. Huidige verdeling kwaliteitsbeheer Rijk/schap handhaven
26		Dieze + Kanaal Henriëttewaard-Engelen	vaarweg kl. IV brug + sluis	5 km	provincie	brug één geheel met sluis.
27		Zuid-Willemsvaart gedeelte 's-Hertogenbosch-Veghel	vaarweg kl. II 3 schutsluizen met oph. brug 4 bew. bruggen 2 grondduikers	19 km	provincie + waterschap de Aa	27. Kwaliteitsbeheer berust bij waterschap.
28		Zuid-Willemsvaart gedeelte Veghel-Aarle Rixtel	vaarweg kl. II 3 schutsluizen waarvan 2 met ophaalbrug 1 bew. brug 1 grondduiker	13 km	provincie + waterschap de Aa	28. als bij 27.

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Noord-Brabant - 5 -

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
29		Zuid-Willemsvaart Omlegging Helmond	vaarweg kl. IV 1 schutsluis	7 km	provincie + waterschap de Aa	29. als bij 27.
30		Zuid-Willemsvaart gedeelte Helmond- Someren	vaarweg kl. II 4 schutsluizen waarvan 3 met oph. brug 1 bew. brug 2 grondduikers	13 km	provincie + waterschap de Aa	30. Kwaliteitsbeheer berust bij waterschap.
31	124	Amertak + Wilhel- minkanaal	vaarweg kl. 4	7,5 km	provincie	31. Kwaliteits- en kwanti- teitsbeheer blijft bij het Rijk.
31A	124	Wilhelminakanaal	vaarweg kl. 2/4 met 5 sluizen waarvan 3 met oph. brug; 17 bew. bruggen; 13 duikers	65,5 km	provincie + waterschappen	31A. Kwaliteitsbeheer berust reeds bij waterschappen.
32	124	Donge	vaarweg	4,5 km	gemeenten Raamsdonkveer en Geertruidenberg	32. Kwaliteits- en kwanti- teitsbeheer blijft bij Rijk
33	109	vaarweg Spijkerboor- Werkendam	vaarweg kl. I 1 schutsluis 1 bew. brug waterscheiding	11,6 km	provincie	33. Thans in beheer bij RWS-ZH. Overdracht aan recreatieschap (Natio- nale Park de Biesbosch) is ook mogelijk. Brug + sluis in één kunstwerk. Kwaliteits- en kwantiteitsbeheer blijft bij Rijk.

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Noord-Brabant - 6 -

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
34	108a	Nieuwe Merwede-Amer (door Spieringsluis)	vaarweg kl. o 1 schutsluis 1 bew. brug waterscheiding	9,0 km	provincie	34. Als bij 33. Kwaliteits- en kwanti- teitsbeheer blijft bij Rijk.
35		Loswal langs Nieuwe Merwede	loswal		gemeente Werkendam	35. Thans in beheer bij RWS-ZH.
36		Nieuwe Merwededijk	waterkering	10,5 km	waterschap (hoogheem- raadschap Alm en Bies- bosch)	36. Thans in beheer bij RWS- ZH.
37		Sasdijk	waterkering	0,7 km	waterschap (hoogheem- raadschap Alm en Bies- bosch)	37. Thans in beheer bij RWS- ZH.
38		Afsluitdijk te Andel	waterscheiding	1,7 km	waterschap Alm en Bies- bosch en wa- terschap De Bommeler- waard	38. Thans in beheer bij RWS-ZH.

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Noord-Brabant - 7 -

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
39		haven van Dussen incl. loswal	haven	90 m	gemeente Dussen	39. Thans in beheer bij RWS-ZH. Rijk behoudt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.
40		haven te Haagoort incl. loswal	haven	90 m	gemeente Aalburg	40. als bij 39.
41		haven te Drongelen incl. loswal	haven	90 m	gemeente Aalburg	41. als bij 39.
42		haven te Genderen en Afwateringskanaal	haven	300 m	gemeente Aalburg	42. als bij 39.
43		haven te Heusden	jachthaven + industriehaven	23 ha	gemeente Heusden	43. als bij 39.
44		haven van Sleeuwijk	jachthaven		gemeente Werkendam	44. als bij 39.
45		Noordelijke Markiezaatskade	waterkering + weg	2 km	waterschap (hoogheemraad- schap West- Brabant) + gemeente Bergen op Zoom	45. Thans in beheer bij RWS-ZL. Overdracht weg aan gemeente is geregeld.

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Noord-Brabant - 8 -

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
46		Westelijke Markiezaatskade	waterkering + weg	4 km	waterschap (hoogheem- raadschap West-Brabant)	46. Thans in beheer bij RWS-ZL. Niet openbare onderhoudsweg.
47	126e	Dinteloord	vluchthaven kl. V	0,4 km	gemeente Fijnaart	47. Thans in beheer bij RWS-ZL. Zal in toekomst geen openbare functie meer hebben. Rijk houdt kwaliteits- en kwantiteits- beheer.

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Limburg

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
1	122	Noordervaart	vaarweg kl II afwatering 1 schutsluis 3 bew. bruggen	14,5 km	provincie of waterschap Midden-Limburg	1. Kwaliteitsbeheer berust bij waterschap.
2		Voetbrug over "Hambeek"	voetbrug	29,5 m	gemeente Roermond	
3		Voetbrug over rivier de Swalm	voetbrug	35 m	gemeente Swalmen	
4		"Polderdijk"	waterkering	650 m	waterschap Midden Limburg	4. gelegen aan l. oever van de Maas tussen rw. 68 en sluis Roermond.
5		Overkluizing Sleyebeek	duiker		waterschap Midden-Limburg	5. mondt uit in Lateraal- kanaal Linne-Buggenum t.h.v. km. 1.600
6		Overkluizing afwatering o.a. rw. 68	duiker		waterschap Midden-Limburg	6. mondt uit in Lateraal- kanaal Linne-Buggenum bij km 4.800
7		Overkluizing afwatering Zevenellenlossing + Oude Maas	duiker		waterschap Midden-Limburg	7. duiker onder dijk door het Lateraalkanaal Linne- Buggenum nabij km 6.300

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Limburg - 2

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr. Wegwijzer Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte oppervlakte</u>	<u>voorstel toek.be- heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
8		Peel-Afleidingskanaal	afwatering	23,640 km	waterschap Noord-Limburg	8. Overeenstemming bereikt Kwaliteitsbeheer berust al bij schap.
9		Afleidingskanaal	afwatering	3,612 km	waterschap Maaskant	9. Kwaliteitsbeheer berust al bij schap
10		Panheelderbeek/ Sleybeek	afwatering	0,540 km	waterschap Midden-Limburg	10. Overeenmming bereikt Kwaliteitsbeheer berust al bij schap. Sleyedui- ker bij km 1.500 (kanaal Wessem-Nederweert). Aansluitende beekvakken met een totale lengte van 540 m.
11		Jojohaven Maastricht	haven	lang 200 m breed 60 m	gemeente Maastricht/ waterschap	11. Kwaliteitsbeheer naar waterschap.
12		Z-Willemsvaart te Maastricht, incl. Bassin	aan openbaar vaarverkeer onttrokken vaarweg		gemeente Maastricht	12. Overeenstemming bereikt
13		Zuid-Willemsvaart, gedeelte Maastricht (sluis 19) tot Belgische grens	vaarweg kl. II, watrhuishouding	2,17 km	provincie of gemeente Maastricht en waterschap	13. Kwaliteitsbeheer wordt ook overgedragen aan waterschap.
14		Havens Stein	havens	500 m en 1800 m	gemeente Stein	14. Rijk behoudt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Limburg - 3

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u> <u>gemeente Born</u>	<u>opmerkingen</u>
15		Overlaadhaven Buchten	haven	500 m	gemeente Born	15. Rijk houdt kwaliteits en kwantiteitsbeheer.
16		Rivier de Geul	afwatering	650 m	waterschap Roer en Overmaas	*)
17		Echter Molenbeek	afwatering	300 m	waterschap Roer en Overmaas	*)
18		Molenbeek	afwatering	440 m	waterschap Roer en Overmaas	*)
19		Kanjel	afwatering	320 m	waterschap Roer en Overmaas	*)
20		Hemelbeek	afwatering	300 m	waterschap Roer en Overmaas	*)
21		Ur	afwatering	2300 m	waterschap Roer en Overmaas	*)
22		Zomerkaden Boxmeer	kaden	3,5 km	waterschap De Maaskant	
23	121	Zuid-Willemsvaart	vaarweg kl.II, V waterhuishouding, 2 schutsluizen 1 duiker	19,675 km	provincie of waterschap Midden-Limburg (duiker)	23. Voorzover gelegen in Limburg. Kwaliteitsbeheer thans nog bij Rijk. Betreft de ZWV vanaf Nederweert tot aan de Brabantse grens.

*) gedeelte van object welk gelegen is binnen het onbepaalde (stroomvoerend) deel van het winterbed van de Maas wordt niet overgedragen.

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Limburg - 4

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
24	123	Kanaal Wessem-Nederweert	vaarweg, Kl. II waterhuishouding, 1 schutsluis 6 duikers	16,3 km	provincie + waterschap Midden-Limburg (duikers)	24. Rijk behoudt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer beneden de sluis. Kwali- teitsbeheer boven de sluis bij waterschap.
25	121	Verbindingskanaal	vaarweg Kl. V waterhuishouding 1 schutsluis	1,2 km	gemeente Maastricht	*)
26		Afvoerkanaal van verbindingskanaal tot rivier de Maas	afwatering	1,1 km	gemeente Maastricht	*) met uitzondering van de overlaatdam.
27		Gelderns-Nierskanaal	afwatering		waterschap het Maasterras	27. Overeenkomst gesloten d.d. 18-11-1983.

*) gedeelte van het object welk gelegen is binnen het onbepaalde (stroomvoerend) deel van het winterbed van de Maas wordt niet overgedragen.

juni 1990

Indicatieve inventarisatie van rijksobjecten welke in aanmerking komen voor overdracht van beheer en onderhoud aan lagere overheden.

Flevoland

<u>Volgnr.</u>	<u>Vaarwegnr.</u> <u>Wegwijzer</u> <u>Binnenscheepv.</u>	<u>Object</u>	<u>Karakter</u>	<u>lengte</u> <u>oppervlakte</u>	<u>voorstel</u> <u>toek.be-</u> <u>heersnivo</u>	<u>opmerkingen</u>
1		Schokkerhaven	haven voor beroeps- en recreatie- vaart		gemeente Noordoost- polder	Thans in beheer bij RWS-Ov. Rijk behoudt kwaliteits- en kwantiteitsbeheer.

BIJLAGE 8

**bij eindrapport van de Stuurgroep Decentralisatie Beheer
van Nette Waterstaatswerken**

RAPPORT AFKOOPSOMMEN 1979

Voor de berekeningswijze van afkoopsommen wegens overdracht van rijkswerken zijn verschillende factoren van betekenis. Met name kunnen worden genoemd:

- de prijsbasis en de bestanddelen van de afkoopsom, van belang voor de vaststelling van de gemiddelde jaarlijkse kosten van het betreffende object (normkosten); en
- het rentepercentage op basis waarvan de jaarlijkse normkosten worden gekapitaliseerd.

A. De prijsbasis

1. In verband met de voortdurende geldontwaarding is het van belang de normen die tot uitgangspunt dienen voor de berekening van afkoopsommen, zoveel mogelijk af te stemmen op het actuele prijspeil. Zoals bekend verstrijkt in de praktijk geruime tijd alvorens de overdracht van werken feitelijk kan plaats hebben. Overdrachten bij KB vergen, vanaf het moment van overeenstemming, veelal één jaar, die bij wet soms enige jaren. Met het oog daarop is het gewenst een regeling te ontwerpen die het mogelijk maakt rekening te houden met prijsstijgingen die tijdens de fase van het overleg en van de procedurele afwikkeling zijn ontstaan en het is met name van belang om een datum overeen te komen voor het prijsniveau op basis waarvan de normen ten behoeve van de afkoopsom zullen worden vastgesteld.

2. In de procedurele gang van zaken zijn verschillende kritische momenten te onderkennen, zoals die van de overeenstemming, de goedkeuring, de datum van het KB, de indiening van het wetsontwerp, de datum van de wet of die van de inwerkingtreding der wet, de betaling e.d. Een beslissend moment lijkt te zijn de datum van het KB of de datum waarop de wet tot overdracht en overneming in werking treedt. Een nog later tijdstip, te weten het moment van betaling, lijkt te veel onderhevig aan mogelijke toevallige en willekeurige beslissingen van beide partijen om deze geschikt te doen zijn als prijsbepalend moment.

3. Aangezien bedoelde prijsbepalende datum van te voren niet nauwkeurig is te voorspellen, wordt voorgesteld de vaststelling van de afkoopsom in twee fasen te laten plaatshebben. In eerste instantie wordt een voorlopige afkoopsom berekend op basis van een prijsniveau, te kiezen per een willekeurige datum die bij voorkeur niet te ver in het verleden ligt; te denken valt bij voorbeeld aan de ultimo van het jaar voorafgaande aan dat waarin het overleg begint of waarin naar verwachting overeenstemming zal worden bereikt, dan wel aan het moment waarop het voorstel tot overdracht door de dienst wordt gepresenteerd. Kapitalisering van de kosten geschiedt op basis van het percentage dat voor de berekening van afkoopsommen wegens overdracht van Rijkswaterstaatsobjecten aan lagere publiekrechtelijke lichamen op dat moment is voorgeschreven.

4. Vervolgens wordt een bepaling opgenomen die voorziet in aanpassing van de voorlopige afkoopsom aan het inmiddels gestegen prijspeil ten tijde van het KB of van de wet. Dit kan geschieden met behulp van een standaardformule, te weten door vermenigvuldiging van de voorlopige afkoopsom met de factor:

$$\left(\frac{a(C-U)}{U} + 1 \right)$$

a = nader vast te stellen coëfficiënt, ter correctie van de stijging van het nominale loonniveau,

C = het door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde indexcijfer van de regelingslonen van volwassen werknemers (lonen per week en per maand van alle werknemerscategorieën), drie volle maanden voorafgaande aan de maand waarin het KB of de wet van kracht wordt.

U = het door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde indexcijfer van de regelingslonen van volwassen werknemers (lonen per week en per maand van alle werknemerscategorieën) voor het tijdvak dat als prijsbasis heeft gediend voor de voorlopige afkoopsom.

5. Wat de coëfficiënt a in bovenstaande formule betreft, valt nog het volgende op te merken.

De grootte van «a» wordt bepaald door de verhouding in de jaarlijkse stijgingspercentages van lonen en prijzen, door het bedrag aan loonkosten, dat geacht wordt te zijn begrepen in de jaarlijkse kosten van onderhoud en vernieuwing (loonbestanddeel), alsmede door de aangenomen produktiviteitsverbetering per jaar. Er wordt van uitgegaan dat de nominale lonen zullen stijgen met 8,5% en de prijzen van materiaal, materieel, etc. met 6% per jaar. Als produktiviteitsstijging wordt een gelijk percentage, te weten 1,5% per jaar, aangehouden. De loonkostenquote wordt geschat op gemiddeld 50%.

Op basis van deze veronderstellingen resulteert dan een coëfficiënt van 0,7¹.

Een onderzoek naar de inhoud van enige onderhoudsbestekken betreffende enkele relevante vaarwegen over 1975 heeft een variatie in het geraamde loonbestanddeel aangetoond, die ligt tussen 25% en 60%. De invloed van een verschillend percentage op de grootte van coëfficiënt is, vanwege het verschil tussen 8,5% en 6%, betrekkelijk gering, zoals blijkt uit onderstaande gegevens:

Loonquote	Coëfficiënt a
25%	0,60
40%	0,65
50%	0,68
60%	0,71

De veronderstellingen aangaande de produktiviteitsverbetering wegen echter zwaarder:

Produktiviteit	Coëfficiënt a
0 %	0,85
1 %	0,74
1,5 %	0,68
2 %	0,62
3 %	0,50

en wel des te meer naarmate het jaarlijks accres van het loon- en prijsniveau minder is. In dit verband wordt nog opgemerkt dat de gemiddelde produktiviteitsverbetering in de gehele Nederlandse bedrijvensector in het tijdvak 1965-1975 gemiddeld bijna 3% per jaar is geweest (met schommelingen tussen ongeveer 0% en 4%).

Het uiteindelijke effect van verschillende grootten van coëfficiënt a - voortvloeiende uit alternatieve veronderstellingen met betrekking tot loonquote, e.d. - op de uitkomst van de C/U-formule, dus op de grootte van de prijscompensatie, is in onderstaande tabel weergegeven. Daarbij is uitgegaan van het geval dat de lonen met 8,5% per jaar zullen stijgen gedurende

¹ Berekening:

$$\left\{ (0,5 \times 8,5\%) + (0,5 \times 6\%) - 1,5\% \right\} : 8,5\% = 0,68$$

een aantal opeenvolgende jaren. De C/U-factoren zijn ook herleid tot indexcijfers (vermeld tussen haakjes), waarbij die met coëfficiënt 0,7 op 100 zijn gesteld.

C/U-factor (met indexcijfers)

Aantal jaren	Coëfficiënt a		
	0,6	0,7	0,8
1 jaar	1,05 (99)	1,06 (100)	1,07 (101)
3 jaren	1,17 (98)	1,19 (100)	1,22 (102)
5 jaren	1,30 (96)	1,35 (100)	1,40 (104)
7 jaren	1,46 (95)	1,54 (100)	1,61 (105)

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat op korte termijn de verschillen tussen de alternatieven 0,6, 0,7 en 0,8 relatief van geringe omvang zijn, zodat de keuze van coëfficiënt a in dit geval niet van groot gewicht is. Op langere termijn worden de verschillen wel wat groter doch blijven in het algemeen toch van beperkte betekenis. Als de jaarlijkse loonstijging hoger wordt dan de aangenomen 8,5% zullen de onderlinge verschillen iets groter worden, doch – binnen het interval 0,6–0,8 – geen belangrijke omvang aannemen (toeneming met 1 à 2 procentpunten).

Conclusie:

Het bovenstaande overwegende in het licht van de beoogde toepassingsduur van de C/U-formule, lijkt het verantwoord in het algemeen voor de bepaling van onderhoudskosten een coëfficiënt 0,7 te hanteren als correctiefactor in de C/U-formule.

6. De voorgaande punten samengevat komt het er op neer dat op de voorgestelde wijze de mogelijkheid ontstaat om, binnen het kader van de overeenkomst elke voorlopige afkoopsom achteraf aan te passen aan inmiddels opgetreden loon- en prijsontwikkelingen. Het verdient daarbij aanbeveling in de overeenkomst zowel de verrekenningsfactor $\frac{0,7(C-U)}{U} + 1$ als de datum van het prijsniveau van de voorlopige afkoopsom expliciet te vermelden.

B. De bestanddelen

De afkoopsom bestaat doorgaans uit drie delen:

- a. onderhoudskosten;
- b. vernieuwingskosten;
- c. personeels- en overheadkosten.

a. Onderhoudskosten

Voor de afkoopsom kan men van twee methoden uitgaan. In de eerste plaats is het mogelijk aan de hand van de uitgaven der bij voorbeeld laatste vijf jaren een gemiddeld bedrag te bepalen. Een andere methode is een staat te maken van de te verrichten werkzaamheden, daarvan de frequentie vast te stellen en vervolgens te vermenigvuldigen met eenheidsprijzen. De eerste methode lijkt op het oog de meest voor de hand liggende, maar zij kan aanleiding geven tot onbillijkheden. Wanneer bij voorbeeld toevallig in de beschouwde vijfjarige periode de werken of een belangrijk onderdeel van de werken (bij voorbeeld boordvoorzieningen) zijn vernieuwd, levert dit een vertekend beeld op. Toepassing van de tweede methode met toetsing aan de praktijkgegevens over een bepaalde periode, waarbij rekening wordt gehouden met de «toevalligheden» welke zich daarin hebben voorgedaan is princi-

pieel juister. Daarbij moet ervan worden uitgegaan dat het werk in goede staat van onderhoud verkeert. Indien dit niet het geval is, wordt het werk of door het Rijk vóór de overdracht in goede staat gebracht, of de werkelijke kosten voor achterstallig onderhoud worden bij de overdracht aan de nieuwe beheerder betaald.

b. *Vernieuwingskosten*

Vernieuwingskosten van kunstwerken kunnen een onderdeel vormen van de afkoopsom. Slechts die kosten komen in aanmerking, die binnen een periode van 30 jaar na de overdracht aan de orde komen. Hieraan ligt de gedachte ten grondslag dat over een langere periode dan 30 jaar het niet mogelijk is vooraf te bezien of het kunstwerk zal moeten worden vervangen. In gevallen binnen 30 jaar dienen de kosten van vernieuwing, herleid tot contante waarden, te worden gebaseerd op de afmetingen e.d. van het huidige kunstwerk. Uitgangspunt hierbij moet zijn dat het kunstwerk voldoet aan de eisen welke er uit hoofde van de functie ten tijde van de overdracht aan zijn te stellen. Kosten van aanpassingen of reconstructies, voortvloeiende uit hogere eisen die de nieuwe beheerder daaraan wil stellen, zijn voor rekening van de nieuwe beheerder.

Vervanging van onderdelen (bewegingsinstallaties van een brug bij voorbeeld) met een belangrijk kortere levensduur dan het kunstwerk zelf, komt wél voor vergoeding in aanmerking, hetzij als element van de gemiddelde jaarlijkse onderhoudskosten van het kunstwerk, dan wel als apart berekend bedrag op basis van contante waarde.

c. *Personeels- en overheadkosten*

1. Er bestaat, voor zover althans bekend, in de praktijk van de onderlinge verrekening van algemene en indirecte apparaatskosten tussen overheidsdiensten weinig uniformiteit. Wat de Rijkswaterstaat betreft is er een voorschrift, steunende op een richtlijn van het Ministerie van Financiën (1973) en betrekking hebbende op verrekening van kosten wegens aan derden bevozen diensten (proefnemingen, ontwerp, bouw, e.d.) dat voorziet in de mogelijkheid om in gevallen als deze een vaste opslag ad 4% op de schaallonen van het direct bij de uitvoering betrokken personeel in rekening te brengen ter bestrijding van de kosten van het vaste apparaat (alleen eigen departement). In de praktijk wordt van geval tot geval bezien of er aanleiding bestaat daarnaast nog andere of méér «bemoeiingskosten» in rekening te brengen.

2. In de sector van de wegen wordt gerekend met een vast bedrag voor «personeelskosten» (f 2500/km/jaar voor secundaire en f 1250/km/jaar voor tertiaire wegen (prijsbasis 1972); niets voor kwartaire wegen). Hoewel deze vaste component niet nader is gedefinieerd wordt geacht dat deze alléén de kantonnierskosten omvat.

3. In het kader van de overdracht van werken aan andere publiekrechtelijke lichamen schijnt integrale doorberekening van apparaatskosten in beginsel juist. Bij nader inzien valt er echter veel voor te zeggen om overheadkosten uit hoofde van algemeen bestuur, administratie, leiding en toezicht in de praktijk buiten beschouwing te laten en de doorberekening te beperken tot die onderdelen van het apparaat welke objectgebonden zijn, zoals de functies van kantonnier en bedienend personeel. De kosten verbonden aan de functie van dienstkringhoofd blijven in het algemeen dus buiten de doorberekening. Hierbij heeft de overweging een rol gespeeld dat de financiering van de personeelsformatie bij de overheid in de regel via de algemene middelen plaatsheeft en een eventuele uitkering ter zake veelal weinig of geen invloed zal hebben op het bewerkstelligen van een onmiddellijke aanpassing van het gehele apparaat in zijn geleidingen. Bijkomende voordelen zijn

bovendien dat een min of meer arbitraire verdeling van indirecte en gemeenschappelijke kosten achterwege kan blijven en dat het aansluit bij de Wegenregeling (zie ad 2).

C. De rentefactor

1. Zoals reeds in het voorgaande vermeld, dienen de berekende gemiddelde jaarlijkse kosten wegens onderhoud en vernieuwing te worden gekapitaliseerd, c.q. herleid tot contante waarden op basis van het rentepercentage dat voor deze doeleinden is voorgeschreven. Sinds 1976 is een percentage van 4,5 van toepassing. Bij een oneindige tijdsduur van de afkooptermijn leidt dit percentage tot een kapitalisatiefactor van 22,22,² waarmee de jaarlijkse normkosten moeten worden vermenigvuldigd. Bovengenoemde «rekenrente» verschilt van de «marktrente».

2. In dit verband diene het volgende. De kapitaalmarktrente, zoals die gemeten kan worden aan het rendement van eeuwigdurende staatsleningen, vormt in het algemeen op elk moment een juiste maatstaf voor de bepaling van de interestvoet van afkoopsommen. Onder omstandigheden zonder inflatie vertegenwoordigen genoemde schuldtitels een risicoloze belegging op lange termijn, waarmee rentebaten kunnen worden gekweekt die juist voldoende zijn om de gemiddelde jaarkosten te bestrijden. Als gevolg van inflatie echter zullen deze rentebaten niet meer toereikend zijn om stijgende nominale uitgaven te financieren. Een volledige compensatie van inflatie kan dan worden bereikt door afkoopsommen, in afwijking van de regel, niet te baseren op de geldende kapitaalmarktrente, zoals boven gedefinieerd, doch op een rentevoet die evenveel lager is als de jaarlijkse prijsstijging draagt. Op deze wijze worden extra gelden verschaft waarmee – door besparing – voldoende fondsen kunnen worden gekweekt om de inflationaire kostenontwikkeling net te kunnen bijhouden. In het geval de marktrente 9% is en de verwachte toekomstige prijsstijging 4% per jaar, wordt de rekenrente $9\% - 4\% = 5\%$ en bijgevolg de kapitalisatiefactor 20 (in plaats van 11,1 indien de marktrentevoet onverkort zou worden gehanteerd).

3. In de hierna opgenomen grafiek is een overzicht gegeven van de ontwikkeling van de kapitaalmarktrente in Nederland, gemeten aan het rendement van eeuwigdurende staatsleningen. Het geeft een beeld van de renteontwikkeling op lange termijn in de risicomijdende sector van de kapitaalmarkt. In de grafiek is ook, als maat voor leningen van lagere publiekrechtelijke lichamen, het gemiddelde rendement van leningen van de Bank voor Nederlandse Gemeenten opgenomen en zijn tevens de rentepercentages, in het verleden voorgeschreven in het kader van overdracht van rijkswerken (t.w. 3,5% vóór 1963, 4,5% in de periode 1963–1970, 5% vanaf het vierde kwartaal 1970 tot in de loop van 1976 en sedertdien 4,5%), in beeld gebracht.

² De constante waarde van een eeuwigdurende jaarlijkse last, komt overeen met de som van een oneindig dalende meetkundige reeks, volgens de formule $S = \frac{a}{1-r}$, waarin a = 1ste

term en r = reden ($r < 1$) =

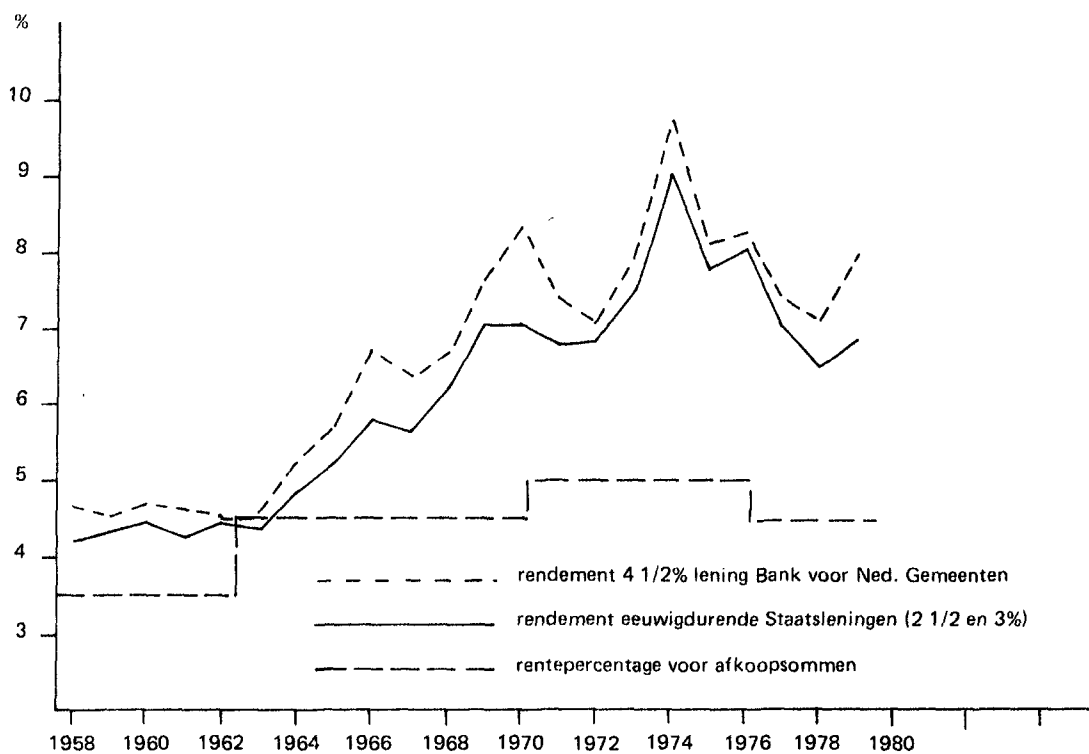
In dit geval dus $\frac{1}{1,045} : (1 - \frac{1}{1,045}) = 22,22$

1

4. Onder inflatoire omstandigheden bevat de vaststelling van een rekenrente voor afkoopdoeleinden onvermijdelijk een aantal onzekerheden en schattingen. Zulks houdt verband met de volgende vragen, t.w.:

- hoe groot is in het verleden de doorwerking geweest van de inflatie in de sector van de weg- en waterbouw?
- welke prijsstijgingen kunnen in de toekomst in deze sector nog verder worden verwacht?

De invloed van in het verleden opgetreden inflatie op de prijsontwikkeling in deze sector is niet met voldoende nauwkeurigheid bekend: officiële prijsindexcijfers ter zake staan nog niet ter beschikking. Wat de toekomstige prijsontwikkeling betreft, daarvan zijn alleen schattingen mogelijk die sterk afhankelijk zijn van de verwachtingen die men op een bepaald ogenblik koestert omtrent het verdere verloop van de inflatie.

BIJLAGE 9

bij eindrapport Stuurgroep Decentralisatie Beheer
van Natte Waterstaatswerken

METHODIEK VERGOEDING PIEKEN IN INVERSTERINGEN

METHODIEK VERGOEDING PIEKEN IN INVESTERINGEN

Voorbeeld-berekening

In het volgende is stapsgewijze aan de hand van een voorbeeld aangegeven hoe de vergoeding van pieken in het niet-jaarlijks terugkerende onderhoud wordt berekend en wordt aangepast aan de prijsontwikkeling.

Het voorbeeld betreft een waterstaatswerk, waarbij in 1993, 1994, 1999, en in 2008 steeds fl. 1 miljoen (prijs '89) moet worden uitgegeven voor niet-jaarlijks onderhoud.

Uitgangspunten berekening:

1. Investerings ad. Fl. 1.000.000.- in diverse jaren.
2. Contant maken op basis prijspeil 1989.
3. Contante waarde berekenen tegen 7.5%.
4. Contante waarde vergoeden door middel van jaarlijkse annuïteit.
5. Contante waarde jaarlijks aanpassen aan gestegen inflatie.
6. Ieder jaar annuïteit berekenen aan de hand van aan de inflatie aangepaste contante waarde, met dien verstande dat wordt gerekend met de tot dat jaar bekende inflatie, voor de rest van de looptijd wordt vooralsnog de inflatie op 0% gesteld.
7. De vanaf het tweede jaar te vergoeden annuïteit wordt verhoogd met het bedrag wat in vorige jaren te weinig ontvangen is.
8. Vanaf het eerste jaar na de laatste investering wordt de annuïteit opnieuw berekend over de restant looptijd. Teneinde de annuïteit oplopend te doen zijn vindt ieder jaar vanaf dat moment een correctie plaats op de te vergoeden annuïteit. In dit voorbeeld is gerekend met een verlaging van fl. 7000,-
9. In dit voorbeeld is uitgegaan van een jaarlijkse investering in 1993, 1994, 1999 en 2008 per 1 januari van ieder jaar. In de praktijk zal worden uitgegaan van een aangenomen tijdstip van 1 juli van ieder jaar.
10. De rente (7,5%) en de aangegeven inflatiepercentages zijn louter aannames.
11. Terzijnertijd zullen afspraken moeten worden gemaakt over het te hanteren rentepercentage en het inflatieaanpassingsmechanisme. (nog in discussie)

Case D3	beginsaldo (1 januari)	investering (1 januari)	pos/neg stand gedurende het jaar	rijks- vergoeding (31 december)	rente (31 december)	eindsaldo (31 december)	inflatie
1989	0.00	0.00	0.00	184,889.99	0.00	184,889.99	
1990	184,889.99	0.00	184,889.99	188,587.79	13,866.75	387,344.53	1.0%
1991	387,344.53	0.00	387,344.53	203,545.39	29,050.84	619,940.77	3.0%
1992	619,940.77	0.00	619,940.77	211,575.16	46,495.56	878,011.49	2.5%
1993	878,011.49	(1,076,970.58)	(198,959.09)	207,007.06	(14,921.93)	(6,873.95)	1.0%
1994	(6,873.95)	(1,076,970.58)	(1,083,844.53)	199,121.08	(81,288.34)	(966,011.79)	0.0%
1995	(966,011.79)	0.00	(966,011.79)	180,271.19	(72,450.88)	(858,191.48)	-4.0%
1996	(858,191.48)	0.00	(858,191.48)	206,768.75	(64,364.36)	(715,787.09)	2.0%
1997	(715,787.09)	0.00	(715,787.09)	233,318.02	(53,684.03)	(536,153.10)	6.0%
1998	(536,153.10)	0.00	(536,153.10)	248,492.98	(40,211.48)	(327,871.61)	6.7%
1999	(327,871.61)	(1,261,918.17)	(1,589,789.78)	253,925.56	(119,234.23)	(1,455,098.45)	5.8%
2000	(1,455,098.45)	0.00	(1,455,098.45)	221,065.44	(109,132.38)	(1,343,165.39)	3.2%
2001	(1,343,165.39)	0.00	(1,343,165.39)	217,351.66	(100,737.40)	(1,226,551.14)	1.6%
2002	(1,226,551.14)	0.00	(1,226,551.14)	213,581.55	(91,991.34)	(1,104,960.92)	0.4%
2003	(1,104,960.92)	0.00	(1,104,960.92)	201,859.81	(82,872.07)	(985,973.18)	-2.4%
2004	(985,973.18)	0.00	(985,973.18)	218,980.80	(73,947.99)	(840,940.37)	1.7%
2005	(840,940.37)	0.00	(840,940.37)	222,943.81	(63,070.53)	(681,067.09)	2.3%
2006	(681,067.09)	0.00	(681,067.09)	236,478.85	(51,080.03)	(495,668.27)	4.6%
2007	(495,668.27)	0.00	(495,668.27)	241,448.97	(37,175.12)	(291,394.42)	4.8%
2008	(291,394.42)	(1,561,498.61)	(1,852,893.03)	246,285.80	(138,966.98)	(1,745,574.21)	5.6%
2009	(1,745,574.21)	0.00	(1,745,574.21)	247,305.60	(130,918.07)	(1,629,186.68)	6.3%
2010	(1,629,186.68)	0.00	(1,629,186.68)	248,402.97	(122,189.00)	(1,502,972.71)	7.4%
2011	(1,502,972.71)	0.00	(1,502,972.71)	249,598.06	(112,722.95)	(1,366,097.61)	3.2%
2012	(1,366,097.61)	0.00	(1,366,097.61)	250,919.66	(102,457.32)	(1,217,635.27)	2.1%
2013	(1,217,635.27)	0.00	(1,217,635.27)	252,410.97	(91,322.65)	(1,056,546.94)	1.0%
2014	(1,056,546.94)	0.00	(1,056,546.94)	254,141.13	(79,241.02)	(881,646.83)	1.0%
2015	(881,646.83)	0.00	(881,646.83)	256,231.10	(66,123.51)	(691,539.25)	2.4%
2016	(691,539.25)	0.00	(691,539.25)	258,922.86	(51,865.44)	(484,481.83)	0.0%
2017	(484,481.83)	0.00	(484,481.83)	262,821.36	(36,336.14)	(257,996.61)	-3.5%
2018	(257,996.61)	0.00	(257,996.61)	277,346.36	(19,349.75)	(0.00)	0.6%
2019	-0.00	0.00	(0.00)	0.00	(0.00)	(0.00)	1.2%

(20,599,199.42) (4,977,357.94) (25,576,557.35) 6,710,709.74 (1,918,241.80) (20,784,089.41)

2,558,100.05 (812,525.85) 1,745,574.21

Investeringen Prijspeil Contante
per: 1989: Waarde(7.5%): (0.00)

01-01-1993	1,000,000.00	748,800.53
01-01-1994	1,000,000.00	696,558.63
01-01-1999	1,000,000.00	485,193.93
01-01-2008	1,000,000.00	253,069.13

Totaal: 4,000,000.00 2,183,622.22

Annuiteit(30jr.:7.5%): 1e jaar 184,889.99

BIJLAGE 10

**bij eindrapport Stuurgroep Decentralisatie Beheer
van Natte Waterstaatswerken**

MODEL-OVEREENKOMST VOOR OVERDRACHT BEHEER EN ONDERHOUD

**SECRETARIAAT STUURGROEP DECENTRALISATIE BEHEER NATTE
WATERSTAATSWERKEN**

- * informatie inzake procedure tot overdracht in beheer en onderhoud
- * model-overeenkomst, model koninklijk besluit en model-akte tot eigendomsoverdracht

CONS/MOP/100790/vs.5

INHOUDSOPGAVE

I. Inleiding	3
1. Aanleiding	3
2. Doel van modellen	4
3. Opzet van rapportage	4
<u>A. ALGEMEEN DEEL</u>	
II. Geschiedenis Waterstaatswet 1900	6
1. totstandkoming Waterstaatswet 1900	6
2. wetswijziging 1988	7
a. aanleiding	7
b. inhoud	8
c. moties en amendement	10
III. Uitgangspunten en criteria (van modellen)	12
<u>B. BIJZONDER DEEL</u>	14
IV. Inleiding bij modellen	15
1. algemeen	15
2. betrokkenheid waterschappen	16
a. huidige situatie	16
b. toekomstige situatie	18
c. systematiek overdracht	19
V. Model-overeenkomst (algemeen)	
I. Overdracht aan een gemeente (A):	
1. Aanhef en overwegingen	
2. Omschrijving van het werk	
3. Bereidheid tot overdracht	
4. Beheer en onderhoud	
5. Vergoeding voor beheer en onderhoud	
6. Specifieke uitkering	
7. Index	
8. Achterstallig onderhoud	
9. Verbeteringen	
10. Personeel	
11. Waterbodem/onderhoud	
12. Waterbodem/sanering	

13. Privaatrechtelijke aspecten

14. Eigendom

15. Ondertekening en bijlagen

II. Overdracht aan een provincie (B, onderdelen 1 t/m 15)

III. Overdracht aan een waterschap (C, onderdelen 1 t/m 15)

VI. Model koninklijk besluit

VII. Model-akte eigendomsoverdracht

I INLEIDING

1. Aanleiding.

In de vergadering van de Stuurgroep Decentralisatie Beheer natte waterstaatswerken (Stuurgroep Brokx nat) van 21 mei 1990 is de opzet en de inhoud van het rapport van de Stuurgroep aan de orde gekomen. Hierbij is onder andere afgesproken dat twee model-regelingen (bijlagen 10 en 11) aan dit rapport toegevoegd zouden worden, te weten:

- een model-overeenkomst ter voorbereiding van het bij een lagere overheid in beheer of onderhoud brengen van een waterstaatswerk dat bij het Rijk in beheer of onderhoud is (in het vervolg van dit rapport zal kortheidshalve gesproken worden van: overdracht van het beheer en onderhoud);
- een model koninklijk besluit, dat deze overdracht formeel realiseert.

In verband met de samenhang tussen de overdracht van het beheer en onderhoud en de eigendomsoverdracht van waterstaatswerken verdient het aanbeveling om tevens een

- model-akte voor de eigendomsoverdracht

op te stellen en als bijlage 12 aan het rapport toe te voegen.

2. Doel van modellen.

De taak van de Stuurgroep is om een Bestuurlijk Overleg voor te bereiden over de mogelijkheden voor een overdracht van het beheer en onderhoud op grote schaal van bepaalde natte waterstaatswerken van het Rijk naar lagere overheden. Zij is daartoe in het bijzonder belast met het doen van voorstellen voor de bestuurlijke beginselen en uitgangspunten, en financiële uitgangspunten die in het algemeen bij de overdrachten gehanteerd zullen worden. Daarnaast dient zij een procedure te ontwerpen voor de voorbereiding van de concrete overdrachten op decentraal niveau.

Tot deze taak behoort onder meer dat de Stuurgroep voorstellen doet voor het zo snel en efficiënt mogelijk doen verlopen en vormgeven van (het resultaat van) de besprekingen over de concrete over te dragen natte waterstaatswerken. Met het oog hierop zijn de bovengenoemde modellen opgesteld.

Deze zijn bestemd om als leidraad te dienen voor (het vastleggen van het resultaat van) de concrete onderhandelingen over de overdracht van een nat waterstaatswerk. Hiermee wordt tevens een grote mate van standaardisering bereikt.

3. Opzet van rapportage

De onderhavige rapportage is verder als volgt opgezet:

In het algemene deel (onderdelen II, III) wordt kort ingegaan op de geschiedenis van de totstandkoming van de Waterstaatswet 1900 en de wet (van 8 november 1988, Stb. 676) tot wijziging van de Waterstaatswet 1900, voorzover dit raakvlakken heeft met de procedures, waarmee de overdracht van het beheer en onderhoud gestalte krijgt. Daarna worden de uitgangspunten, die ten grondslag liggen aan de model-overeenkomst en het model koninklijk besluit en de criteria, waaraan deze getoetst worden, besproken.

Het bijzondere deel ziet op de model-overeenkomst en het model koninklijk besluit (onderdelen IV, V en VI). Eerst (onderdeel IV) wordt ingegaan op een tweetal aspecten, waarover vóór het sluiten van de overeenkomst/overdracht bij koninklijk besluit duidelijkheid moet bestaan, te weten:

- welke lagere overheid komt in aanmerking voor overdracht van beheer en onderhoud van welk waterstaatswerk ?
- de positie van waterschappen bij overdrachten.

In V, VI en VII worden voorstellen gedaan voor een model-overeenkomst, respectievelijk een model koninklijk besluit, en een model-akte voor de eigendomsoverdracht. Waar nodig zijn de artikelen van een toelichting voorzien.

A. ALGEMEEN DEEL

II. Geschiedenis Waterstaatswet 1900

1. totstandkoming Waterstaatswet 1900
2. wetswijziging 1988
 - a. aanleiding
 - b. inhoud
 - c. moties en amendement

II. GESCHIEDENIS WATERSTAATSWET 1900.

1. totstandkoming Waterstaatswet 1900.

Bij Koninklijke Boodschap van 16 juni 1896 (gedrukte stukken, Zitting 1895011896, nr. 167 1-3) is ter overweging aangeboden een ontwerp van wet, houdende algemene regels omtrent het waterstaatsbestuur. Met dit ontwerp van wet werd een uitvoering van het (toenmalige) artikel 188 van de Grondwet (1848) beoogd.*

Deze bepaling hield in dat de wet omtrent het waterstaatsbestuur regels geeft. In dit ontwerp heeft men zich beperkt tot het stellen van regels waaraan behoefte is gebleken. In de Memorie van Toelichting is onder andere vermeld dat het wenselijk schijnt om een regel te stellen voor de beslissing of enig werk in Rijksbeheer zal worden genomen en of enig Rijkswerk aan anderen zal worden overgedragen. Het nieuwe van deze regel was dat voor een zodanige overname of overdracht een wet vereist werd. Hiermee werd gebroken met de gewoonte om voor het uitvoerend gezag uit een post op de Rijksbegroting een machtiging tot die overname of overdracht af te leiden.

In de hierna gevolgde parlementaire behandeling, die uiteindelijk tot de Wet van 10 november 1900, Stb. 176, houdende algemene regels omtrent het waterstaatsbestuur heeft geleid, zijn een aantal onderwerpen die voor de onderhavige decentralisatie operatie interessant zijn, meerdere malen aan de orde geweest. Deze onderwerpen zijn:

- hetgeen onder beheer moet worden verstaan;
- hetgeen onder waterstaatswerken moet worden verstaan;
- wet in de zin van artikel 1 Waterstaatswet 1900.

Ter afsluiting van dit onderdeel over de geschiedenis van de totstandkoming van de Waterstaatswet 1900 wordt bij deze onderwerpen kort stilgestaan. Voor meer gedetailleerde informatie wordt naar de parlementaire stukken * * verwezen.

* Bij de herziening van de Grondwet (bekendgemaakt bij K.B. van 17 februari 1983, Stb. 70) is bij wet van 19 januari 1983, Stb. 46, houdende verandering in de Grondwet van de bepalingen inzake de waterstaat, is het huidige artikel 21 opgenomen. Dit luidt als volgt: " de zorg van de overheid is gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en de verbetering van het leefmilieu".

* * Zie m.n.:

- Voorlopig verslag van 9 februari 1897
- Memorie van Antwoord (ingez. bij brief van 10 maart 1897)
- Verslag van de Commissie van rapporteurs (2 april 1897)
- Nota n.a.v. het verslag (brief van 31 mei 1897, gedr. stukken, Zitting 1896-1897, n. 39 1-8)
- Koninklijke Boodschap van 3 november 1898: gewijzigd ontwerp van wet
- Voorlopig verslag (4 mei 1899)
- Memorie van Antwoord (26 januari 1900)
- 66ste Vergadering van 5 april 1900 van de Tweede Kamer
- Voorlopig verslag en Eindverslag van de Commissie van Rapporteurs over het ontwerp van wet, no. 95/no.7.

Beheer.

In de Memorie van Toelichting bij het ontwerp van Wet (aangeboden bij Koninklijke Boodschap van 16 juni 1896) is een omschrijving van dit begrip gegeven: beheer omvat de ganse zorg voor een werk, dus ook de zorg voor het onderhouden van een werk.

Waterstaatswerk.

In dezelfde, bovengenoemde, Memorie is aangegeven dat een opsomming van werken, die waterstaatswerken geacht worden te zijn, steeds onvolledig zou zijn. In het algemeen behoren tot waterstaatswerken die, welke dienen tot instandhouding van de bodem, tot regeling van de stand en de loop van het water en de land- en waterwegen.

In de hierna volgende discussie is bij herhaling door leden van de Tweede Kamer op een regeling hiervan in de wet aangedrongen. Hierop is van de zijde van de toenmalige Minister gesteld dat een onvolledige opsomming van waterstaatswerken tot rechtsonzekerheid zou leiden. Wel is een uitgebreide opsomming (Nota n.a.v. het verslag, 31 mei 1897) van wat onder meer als een waterstaatswerk kan worden aangemerkt, variërende van: stranden van de zee tot: sluizen, dijken, duikers, wegen en bruggen.

Uiteindelijk heeft de Commissie van Rapporteurs in haar eindverslag gesteld dat in de loop van deze eeuw, en vooral sinds de Grondwet van 1848 "waterstaat" en "waterstaatswerk" vaststaande begrippen zijn geworden en dat van een behoefte aan een wettelijke omschrijving in de praktijk niet gebleken is.

wet in artikel 1.

Hierover is door de Commissie van Rapporteurs gesteld dat onder een wet in de zin van artikel 1 van de Waterstaatswet 1900 een speciale wet wordt verstaan, en niet een begrotingswet.

2. Wijziging Waterstaatswet 1900.

Een van de laatste wijzigingen van de Waterstaatswet 1900 in 1988 heeft voor de decentralisatie-operatie directe gevolgen.

Hieronder volgt in het kort een bespreking van de totstandkoming en inhoud van de wet van 8 november 1988, Stb. 676.

Aanleiding.

In de Memorie van Toelichting bij de rijksbegroting voor het jaar 1985 (Kamerstukken II 1984/85, 18 600 hoofdstuk XII, nr. 2, blz.117) is vermeld dat een wettelijke regeling overwogen wordt die de mogelijkheid zou moeten openen dat door het Rijk beheerde

natte waterstaatswerken, behoudens die welke tot de hoofdinfrastructuur behoren, bij koninklijk besluit worden overgedragen.

Bij gelegenheid van behandeling door de Tweede Kamer van verschillende wetsvoorstellen tot overdracht van beheer en onderhoud van natte waterstaatswerken door het Rijk aan lagere overheden is door verschillende fracties aangedrongen op een spoedige totstandkoming van een regeling tot een vereenvoudiging van de overdrachtsprocedure van natte waterstaatswerken.

Inhoud.

Bij Koninklijke Boodschap van 15 september 1986 (TK, vergaderjaar 1985-1986, 19 639, nrs. 1-2) is aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ter overweging aangeboden een voorstel van wet, houdende wijziging van de Waterstaatswet 1900 (Stb. 176) in verband met het in beheer of onderhoud brengen van waterstaatswerken van het Rijk bij anderen, danwel van anderen bij het Rijk.

Het wetsvoorstel houdt een vereenvoudiging in van de regeling voor het in beheer of onderhoud brengen van waterstaatswerken van het Rijk bij anderen, danwel van anderen bij het Rijk. Tot op heden kan dit ingevolge het bepaalde in artikel 1 van deze wet slechts plaatsvinden krachtens een formele wet, met uitzondering van de overbrenging van wegen, waarvoor tevens de wet van 24 november 1932, Stb. 552, geldt.

Ingevolge deze wet kan de overbrenging in beheer en onderhoud van wegen door het Rijk bij anderen plaatshebben bij koninklijk besluit indien de wegen niet op het Rijkswegenplan voorkomen. Daarnaast kunnen wegen, die nodig zijn voor de uitvoering van het Rijkswegenplan, bij koninklijk besluit in beheer en onderhoud worden overgenomen.

Aan een zodanige overdracht en overname zijn twee voorwaarden verbonden: overeenstemming over de overdracht tussen partijen en de voordracht aan de Koningin, waarbij tevens het ontwerp-koninklijk besluit wordt aangeboden, moet worden gedaan door de Ministers van Verkeer en Waterstaat en van Financiën gezamenlijk.

Het voorstel van wet kwam erop neer dat (onder intrekking van de Wet van 24 november 1932, Stb 552) uitzonderingen gemaakt werden op het uitgangspunt van artikel 1 van de Waterstaatswet 1900, dat overdrachten bij wet dienen te geschieden.

De voorgestelde systematiek van overdracht en overname in beheer en onderhoud (zoals uiteindelijk ook in definitieve wet van november 1988 verwoord) was als volgt:

Uitgangspunt: bij wet geschiedt:

a het bij anderen in beheer of onderhoud brengen van waterstaatswerken die bij het Rijk in beheer of onderhoud zijn;

b het bij het Rijk in beheer of onderhoud brengen van waterstaatswerken, die bij anderen in beheer of onderhoud zijn;

c het bij het Rijk in beheer of onderhoud brengen van waterstaatswerken die onbeheerd zijn.

Uitzonderingen:

- de overbrenging bij anderen van waterstaatswerken die bij het Rijk in beheer of onderhoud zijn geschiedt bij koninklijk besluit, indien het niet waterstaatswerken van nationaal belang betreft en overeenstemming tussen partijen is bereikt;
- het bij het Rijk in beheer of onderhoud brengen van waterstaatswerken, die bij anderen in beheer of onderhoud zijn, geschiedt bij koninklijk besluit, indien het waterstaatswerken van nationaal belang betreft en overeenstemming tussen partijen is bereikt,

waarbij voor deze uitzonderingen geldt dat een gemeenschappelijke voordracht van de Ministers van Verkeer en Waterstaat en van Financiën vereist is.

Deze vereenvoudiging van de overdrachtsregeling sluit aan bij het beleid van de regering dat erop is gericht om, gelet op het decentralisatiestreven, de taak van de rijksoverheid t.a.v. het beheer van waterstaatswerken die niet van nationaal belang zijn, zoveel mogelijk te beperken.

In de Memorie van Toelichting is tevens vermeld dat jaarlijks in de betreffende onderdelen van de memorie van toelichting bij de begroting van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat zal worden aangegeven, voorzover dat niet op te maken is uit andere stukken, voor welke waterstaatswerken de overdracht in beheer of onderhoud op grond van deze vereenvoudigde regeling in voorbereiding is.

Tijdens de verdere parlementaire behandeling is onder andere aan de orde gekomen:

- hetgeen onder nationaal belang moet worden verstaan;
- hetgeen onder (natte) waterstaatswerken verstaan moet worden;
- totstandkoming van overeenkomsten.

Hieronder wordt in het kort op deze drie onderwerpen ingegaan.

nationaal belang

De Minister van Verkeer en Waterstaat heeft aangegeven (Memorie van Antwoord, ontv. 15 juli 1987, Tweede Kamer, vergaderjaar 1986-1987, 19 639, nr. 6) dat aangesloten is bij een van de uitgangspunten van de waterstaatsorganisatie, te weten: het beheer van werken die van nationaal belang zijn, behoort in eerste instantie tot de verantwoordelijkheid van het Rijk. Het beheer van werken die niet van nationaal belang zijn is primair een aangelegenheid van andere overheden. Daarbij is gesteld dat dit uitgangspunt niet absoluut is: overwegingen van decentralisatie, doelmatigheid of samenhang met andere taken kunnen in bepaalde gevallen aanleiding geven tot overdracht in andere richting.

Het begrip "nationaal belang" heeft een dynamisch en politiek karakter, en biedt daardoor voldoende interpretatieruimte voor het goed en voor langere tijd functioneren van de wet.

(natte) waterstaatswerken.

Verwezen is naar hetgeen hierover in de parlementaire behandeling bij de totstandkoming van de Waterstaatswet, 1900 is gezegd (zie onder II.1, blz.).

Als concrete voorbeelden zijn nog genoemd: waterkeringen, vaarwegen, havens en andere wateren.

Waterstaatswerken kunnen overigens ook uit kunstwerken, zoals kanalen, bestaan.

Onder kunstwerken in engere zin worden doorgaans afzonderlijke technische constructies verstaan, welke op zichzelf een waterstaatswerk zijn, maar tevens deel uitmaken van een groter waterstaatswerk (vb. een brug in een weg).

overeenkomsten.

In bovenaangehaalde Memorie van Antwoord is aangegeven dat het proces van totstandkoming van een overdracht begint met overleg tussen betrokken partijen teneinde overeenstemming over de overdracht te bereiken. Dit overleg kost doorgaans geruime tijd, omdat een nauwkeurige inventarisatie nodig is van de omvang van het over te dragen werk en de bijkomende voorzieningen, de onderhoudstoestand, de verkeerskundige en planologische adequaatheid, de aan het werk verbonden verplichtingen en rechten in relatie tot derden, een evt. afwerkprogramma en de financiële consequenties van een en ander. In de praktijk duurt het gemiddeld twee tot drie jaar voordat volledige overeenstemming is bereikt. Overeenstemming is overigens geen vereiste voor overdracht bij wet, maar is steeds wel nagestreefd.

Door de Minister van Verkeer en Waterstaat wordt geschat dat overdracht bij formele wet na het bereiken van overeenstemming gemiddeld nog 1 jaar kost. Overdracht bij koninklijk besluit na bereiken van overeenstemming evenwel maximaal 6 maanden.

3. Moties en amendement.

Tijdens de parlementaire behandeling zijn twee moties 1) en is een (gewijzigd) amendement 2) ingediend.

De twee moties hebben betrekking op het tot dusver gevoerde beleid van het Rijk inzake het betalen van een afkoopsom.

Het (gewijzigde) amendement beoogde om de inwerkingtreding van de wijzigingswet Waterstaatswet 1900 (Stb. 1988, 676) op een zodanig tijdstip te bepalen dat de Kamer kennis heeft kunnen nemen van en eventueel met de regering van gedachten heeft kunnen wisselen over de voorstellen van de Stuurgroep Decentralisatie beheer natte waterstaatswerken inzake de bij overdracht van die werken te hanteren bestuurlijke en financiële uitgangspunten.

Ondanks een brief van de Minister van Verkeer en Waterstaat 3), waarin uiteengezet werd dat het wetsvoorstel en haar voornemen tot wijziging van haar beleid ten aanzien

van de financiering van de natte overdrachten los van elkaar staan en slechts in tijd samenvallen, werd het amendement van Rienks aangenomen (fracties VVD, SGP en GPV:tegen/overige fracties: voor). De moties van Biesheuvel c.s. zijn met algemene stemmen door de Tweede Kamer aangenomen.

Het vorenstaande heeft geleid tot indiening van een gewijzigd voorstel van wet, van 26 april 1988. Hierin is een bepaling toegevoegd (artikel VIII), inhoudende dat deze wet in werking treedt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Dit tijdstip wordt op zijn vroegst twee maanden na de datum waarop de Minister van Verkeer en Waterstaat het voornemen om een zodanig besluit voor te dragen aan de Tweede Kamer heeft medegedeeld.

De Tweede Kamer heeft het wetsvoorstel, het amendement en de moties aangenomen.
4)

De Eerste Kamer heeft het wetsvoorstel 5) aangenomen.

- 1 moties lid Biesheuvel c.s., voorgesteld 3 maart 1988, Tweede Kamer, 1987-1988, 19 639, nrs. 9 en 10.
- 2 amendement lid Rienks, ontvangen 3 maart 1988, Tweede Kamer, vergaderjaar 1987-1988, 19 639, nr. 11.
gewijzigd amendement lid Rienks ter vervanging van dat gedrukt onder nr. 11 (ontvangen 15 maart 1988), Tweede Kamer vergaderjaar 1987-1988, 19 639, nr. 12.
- 3 Brief van Minister van Verkeer en Waterstaat van 7 april 1988
Tweede Kamer, vergaderjaar 1987-1988, 19 639, nr. 13.
- 4 TK 19-4-1988
- 5 EK 1 november 1988.

III. UITGANGSPUNTEN EN CRITERIA.

Onder onderdeel II is aangegeven dat voor overdracht in beheer en onderhoud bij formele wet formeel geen overeenstemming vereist is, doch dat dit tot op heden gebruikelijk is. Voor overdracht in beheer en onderhoud krachtens Koninklijk Besluit volgens de gewijzigde Waterstaatswet 1900 is uitdrukkelijk overeenstemming wel een vereiste. Dit wordt neergelegd in een overeenkomst.

Bij opstelling van de drie modellen zijn de volgende uitgangspunten en criteria gehanteerd:

uitgangspunten:

- zoveel mogelijk aansluiting zoeken bij de tot op heden door het Rijk en de betrokken lagere overheden gehanteerde praktijk van overdracht in beheer en onderhoud, en overdracht in eigendom. Deze praktijk is ontstaan uit een jarenlange ervaring van vele overdrachten, waarbij het Rijk en lagere overheden zeer nauw betrokken zijn geweest.
- in de overeenkomst en het koninklijk besluit moeten alle "essentialia" geregeld worden, dat wil zeggen: alle onderwerpen, die onontbeerlijk zijn voor de vaststelling dat er overeenstemming tussen partijen in een concreet geval over de overdracht bestaat, respectievelijk voor de realisering van de overdracht;
- in de overeenkomst en het koninklijk besluit wordt uitgegaan van een "enkele" overdracht van het Rijk aan een lagere overheid, d.w.z.: overdracht, waarbij alleen een of meerdere waterstaatswerken van het Rijk aan een lagere overheid betrokken is/zijn (dus niet: ruiling/uitwisseling van objecten tussen partijen, en/of afspraken over nieuwe aanleg van infrastructuur);

Opmerking: Indien er multipartite overeenkomsten gesloten worden (vb.: ingeval van overdracht in gevallen waarin de ingelanden van een waterschap geen rechtstreeks en continu belang bij het waterstaatswerk hebben), worden deze overeenkomsten tevens zo veel als mogelijk gebaseerd op deze modellen.

Criteria:

- de modellen moeten voor wat betreft inhoud en vorm geschikt zijn om voor (het grootste gedeelte van) de bij de decentralisatie-operatie betrokken waterstaatswerken als modellen gehanteerd te worden.
- de modellen moeten partijen de nodige rechtszekerheid en rechtswaarborgen bieden dat de overdracht overeenkomstig de afspraken, gemaakt in het kader van het Bestuurlijk Overleg, is.
- de modellen moeten helder, inzichtelijk, alsmede zo beknopt mogelijk zijn.

Twee kanttekeningen bij deze modellen zijn evenwel op voorhand op zijn plaats:

1. In een concreet geval van overdracht kan er aanleiding zijn voor afwijking, respectievelijk aanvulling van de overeenkomst, het koninklijk besluit, of akte van eigendomsoverdracht, gezien de bijzondere omstandigheden van het geval.

2. De overeenkomst en het koninklijk besluit zijn geen statische, onveranderlijke, modellen. Zij moeten aangepast worden, indien nieuwe ontwikkelingen (juridisch-bestuurlijk) hiertoe aanleiding geven. Als voorbeelden kunnen genoemd worden: ontwikkelingen in de jurisprudentie, nieuwe regelgeving, een eventueel in de toekomst gerealiseerde overheveling van gelden naar de algemene fondsen.

B. BIJZONDER DEEL

IV. Inleiding bij modellen

1. algemeen
2. betrokkenheid waterschappen
 - a. huidige situatie
 - b. toekomstige situatie
 - c. systematiek overdracht

V. Model-overeenkomst

I. Overdracht aan een gemeente (A)

1. aanhef en overwegingen
2. omschrijving van het werk
3. bereidheid tot overdracht
4. beheer en onderhoud
5. vergoeding voor beheer en onderhoud
6. specifieke uitkering
7. index
8. achterstallig onderhoud
9. verbeteringen
10. personeel
11. waterbodem/onderhoud
12. waterbodem/sanering
13. privaatrechtelijke aspecten
14. eigendom
15. ondertekening en bijlagen.

II. Overdracht aan een provincie (B, onderdelen 1 t/m 15)

III. Overdracht aan een waterschap (C, onderdelen 1 t/m 15)

VI. Model koninklijk besluit.

VII. Model-akte tot eigendomsoverdracht

IV. INLEIDING BIJ MODEL OVEREENKOMST EN KONINKLIJK BESLUIT.

Het verdient aanbeveling om vooraf bij twee onderwerpen stil te staan, te weten de vraag welk waterstaatswerk naar welke overheid behoort te gaan en de (bijzondere) positie van waterschappen bij de overdrachten. Deze kwesties hebben uiteraard gevolgen voor de invulling van de overeenkomst/koninklijk besluit.

welke overheid als overnemende partij

Het Bestuurlijk Overleg heeft in 13 oktober 1988 onder andere de volgende "regels" gegeven voor de bepaling welke waterstaatswerken voor beheer door welke overheden in aanmerking komen. Deze regels komen in het kort op het volgende neer:

- het Rijk draagt de waterstaatswerken die niet voldoen aan de criteria van essentieel Rijksbeheer in beheer en onderhoud aan de lagere overheden over, tenzij daar onvoldoende (bestuurlijk, financieel) draagvlak voor zal zijn;

- de waterschappen hebben de zorg voor de regionale en lokale waterhuishouding en de waterkeringen. Waterstaatswerken die uitsluitend of in hoofdzaak bedoeld zijn een rol in deze zorg te vervullen, komen in eerste instantie in aanmerking voor beheer en onderhoud door waterschappen.

- de provincie heeft de zorg voor het regionale en (inter)locale vervoer over water, waar sprake is van vaarwegen met een regionale ontsluitingsfunctie, of met verkeer van een doorgaand karakter. Waterstaatswerken die in hoofdzaak bedoeld zijn om een rol in deze zorg te vervullen komen in eerste instantie in aanmerking voor beheer en onderhoud door de provincie.

- de gemeente heeft de zorg voor het regionale en lokale vervoer over water, waar sprake is van vaarwegen met een lokale ontsluitingsfunctie. Waterstaatswerken (o.a. havens) die in hoofdzaak bedoeld zijn om een rol in deze zorg te vervullen komen in eerste instantie in aanmerking voor beheer en onderhoud door de gemeente.

Het voorgaande is een uitwerking van het uitgangspunt dat de overdracht in beheer en onderhoud, in gezamenlijk overleg tussen de betrokken partijen, aan de beheerder wordt overgedragen, die gezien zijn taak als het meest aangewezen geacht moet worden. Daarbij komt dat, indien het beheer van het werk gericht is op de uitoefening van twee of meer taken door verschillende overheden, adequate regelingen en afspraken tussen de betrokken besturen gemaakt dienen te worden. De provincie speelt hierbij een centrale rol.

positie waterschappen.

Waterschappen nemen bij de overdrachten een bijzondere positie in, gezien de nauwe (staatsrechtelijke) relatie die met de Provincie bestaat.

Tegen de achtergrond van zowel de bestaande situatie als die van de toekomstige situatie (inwerkingtreding Waterschapswet) wordt hieronder stilgestaan bij aspecten van:

- betrokkenheid provincie
- overdracht van welke waterstaatswerken
- overdrachtssystematiek

a. huidige situatie.

De Provinciale Staten stellen, onder goedkeuring van de Kroon, de waterschapsreglementen vast. Provinciale Staten zijn belast met de oprichting, opheffing en reglementering van waterschappen. Zij bepalen dan ook met welke taken het waterschap wordt belast.

Ondanks het (nog) ontbreken van een Waterschapswet zijn er een aantal formele wetten die op waterschappen zien, te weten: de Keurenwet, de Bevoegdhedenwet waterschappen en de Waterstaatswet 1900. Daarnaast worden in de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, de Wet op de Waterhuishouding en de ontwerp Wet op de Waterkeringen bijzondere regels op gebied van de waterstaat voor de waterschappen gesteld.

Hieronder wordt in het kort de strekking en inhoud van deze wetten besproken, voorzover dat in dit verband relevant is.

Keurenwet.

Op grond van de Keurenwet hebben waterschappen de bevoegdheid om in het huishoudelijk belang van het waterschap verordeningen vast te stellen. Deze wet regelt de zgnd. keuren (politie-verordeningen, met ver- en gebodsbepalingen over met name handelingen in, aan, of nabij in waterschapsbeheer zijnde waterstaatswerken).

Bevoegdhedenwet waterschappen.

Deze wet regelt onder andere de handhaving van politiebepalingen in provinciale waterschapsreglementen of andere provinciale (waterstaats)verordeningen, de heffing en invordering van waterschapsbelastingen en enkele bijzondere bevoegdheden van waterschapsbesturen bij dringend of dreigend gevaar.

Waterstaatswet 1900.

Deze wet regelt onder andere:

- de procedure-voorschriften die provincies bij de oprichting, opheffing en reglementering van waterschappen in acht dienen te nemen;
- gevallen waarin besluiten van waterschapsbesturen kunnen worden vernietigd;
- gevallen waarin onder andere voorzitters van waterschappen door de Kroon worden benoemd;
- gevallen waarin beroep bij de Kroon ingesteld kan worden tegen besluiten van gedeputeerde staten over besluiten van waterschapsbesturen;
- enkele voorzieningen indien waterschappen in twee of meer provincies zijn gelegen.

De Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO)

Deze wet kent ten aanzien van andere oppervlaktewateren dan die door het Rijk beheerd worden aan Gedeputeerde Staten van de provincie, waarin deze oppervlaktewateren zijn gelegen, de bevoegdheid toe om een vergunning ingevolge deze wet te verlenen, in te trekken etc. Provinciale Staten stellen met betrekking tot deze oppervlaktewateren verordeningen vast. Zij kunnen in deze verordeningen de bevoegdheid tot het verlenen, weigeren, wijzigen ect. van een vergunning geheel of gedeeltelijk toekennen aan besturen van onder andere waterschappen (delegatie van bevoegdheid).

De Wet op de Waterhuishouding.

Centraal in deze wet staat het bevorderen van een samenhangend beleid en beheer ten aanzien van de waterhuishouding in haar geheel (kwantitatief en kwalitatief grond-en oppervlaktewater beheer). Hiertoe voorziet de wet in een systeem van planvorming en regeling van een aantal instrumenten van waterkwantiteitsbeheer. Daarnaast wordt de afstemming tussen de beleidsterreinen van de waterhuishouding en milieubeheer en ruimtelijke ordening geregeld.

Deze wet gaat uit van toedeling van de door die wet genoemde beheersbevoegdheden ten aanzien van wateren onder beheer van het Rijk aan het Rijk. Voor toedeling van andere dan beheersbevoegdheden is van belang of het om wateren van landelijk belang gaat, oftewel: hoofdwateren. Deze hoofdwateren worden aangewezen in een bijlage behorende bij de Uitvoeringsregeling Waterhuishouding op grond van deze wet. Daarnaast biedt deze wet de mogelijkheid om de rijkswateren voor de toepassing van de wet uit te breiden met bij algemene maatregel van bestuur aangewezen, door anderen dan het Rijk beheerde oppervlaktewateren die in open verbinding staan met rijkswateren (zogenaamde zijwateren). Voor deze wateren geldt dat de bevoegdheden ingevolge deze wet en de WVO door het Rijk worden uitgeoefend. Het betreft zijwateren waarvan het beheer van directe invloed is op de waterhuishoudkundige situatie van het hiermee in verbinding staande hoofdwater.

De ontwerp Wet op de Waterkering.

De wet zal de bestuurlijke en financiële uitgangspunten aangeven voor de zorg voor de veiligheid van ons land tegen overstromingen. In beginsel zullen de waterkeringen worden beheerd door draagkrachtige waterschappen. Deze wet zal de huidige regeling voor de rivierdijkversterkingen een wettelijke basis geven. Daarnaast wordt in het wetsvoorstel voorgesteld om de bestaande onderhoudsbijdrage aan waterschappen voor het beheer van de primaire waterkeringen om te zetten in een kleiner percentage in de totale kosten.

De concrete taken en bevoegdheden van een waterschap zijn vastgelegd in de door Provinciale Staten vastgestelde waterschapsreglementen. In de meeste provincies bestaat een algemeen waterschapsreglement, waarin bepalingen zijn opgenomen die van toepassing zijn op alle in de desbetreffende provincie gelegen waterschappen. In de voor de waterschappen afzonderlijk geldende bijzondere waterschapsreglement zijn onder andere de taken, en de grensomschrijving vastgelegd.

toekomstige situatie

Op dit moment zijn bij de Tweede Kamer in behandeling een drietal wetsontwerpen die zien op de gedecentraliseerde lichamen van openbaar bestuur: de provincie, de gemeente en het waterschap.

Deze wetsontwerpen zijn: de ontwerp-Provinciewet, de ontwerp-Gemeentewet en de ontwerp-Waterschapswet.

Bij deze laatste wet zal, voorzover van belang voor de decentralisatie-operatie, kort worden stilgestaan.

De ontwerp-Waterschapswet is een uitwerking van artikel 133 van de huidige Grondwet. Dit artikel geeft onder andere aan, dat de opheffing en instelling van waterschappen, de regeling van hun taken en inrichting, alsmede de samenstelling van hun besturen, geschieden volgens bij de wet te stellen regels bij provinciale verordening, voorzover bij of krachtens de wet niet anders is bepaald. Naast een stuk samenvoeging en modernisering van bestaande regelgeving (opheffing Keurenwet, Bevoegdhedenwet waterschappen, bepalingen in de Waterstaatswet 1900) regelt deze wet echter ook de grondslag en structuur van het waterschap als lichaam van functioneel bestuur en is afgestemd op de eigen bestuurlijke verantwoordelijkheid als zelfstandig lichaam van openbaar bestuur.

In de ontwerp-Waterschapswet wordt aangegeven dat waterschappen openbare lichamen zijn met als doel de waterstaatkundige verzorging van een bepaald gebied.

In deze wet is het beginsel tot uitdrukking gebracht dat de waterstaatkundige zorg op het gebied van de taken van de lokale en regionale **waterhuishouding en waterkering** bij de waterschappen berust. Tevens is de bepaling opgenomen dat Provinciale Staten dienen aan te tonen dat in bepaalde situaties het in het belang van een goede organisatie van de waterstaatkundige verzorging is, om af te zien van taakbehartiging op waterschapsniveau.

Voorwaarde voor deze decentralisatie is de vorming van grote en draagkrachtige waterschappen per waterstaatkundig gebied.

De zorg voor een doelmatige organisatie, met als uitgangspunt de taakopdracht aan waterschappen, is aan de Provincie overgelaten.

Op dit moment is er vanuit de optiek van het oppertoezicht alleen de mogelijkheid van artikel 4 Waterstaatswet 1900 om deze ontwikkeling te bevorderen (een of meer van de direct betrokken provincies vraagt de Minister van Verkeer en Waterstaat om toepassing van dit artikel). De ontwerp-Waterschapswet voorziet in een tweetal bepalingen in de mogelijkheid voor de Minister van Verkeer en Waterstaat om het provinciaal beleid direct en gericht te beïnvloeden, te weten: de bevoegdheid om in het belang van de goede organisatie van de waterstaakundige verzorging van een bepaald gebied een gerichte uitnodiging aan het provinciaal bestuur/provinciale besturen te doen, en om op eigen initiatief in te grijpen, wanneer het provinciaal gezag tekort schiet. Concreet houdt deze laatste voor de Minister van Verkeer en Waterstaat de mogelijkheid tot instelling en/of reglementering van een waterschap in.

Het waterschap kan behalve met taken op het gebied van de waterhuishouding en/of waterkering, ook belast worden met "andere waterstaatsaangelegenheden". Hierbij valt met name te denken aan de wegen- en vaarwegenzorg. Er moet echter wel sprake zijn van een functionele relatie tot het waterschapsgebied. Bepalend hiervoor is de aanwezigheid van een specifiek en continu belang (uit oogpunt van instandhouding of gebruik van onroerend goed, of uit oogpunt van kunnen leven en werken in het waterschapsgebied)

verschillen

De belangrijkste verschillen tussen de huidige en de nieuwe situatie onder de Waterschapswet, die relevant zijn voor deze decentralisatie-operatie, zijn, samengevat, :

- In de toekomst wordt de positie van de Minister van Verkeer en Waterstaat verstevigd, gezien onder andere de bevoegdheid om tot instelling en reglementering van waterschappen over te gaan.

- de waterschappen wordt ingevolge deze wet rechtstreeks een aantal bevoegdheden toegekend, waardoor, afhankelijk van de provinciale regelgeving, een aantal bepalingen uit de waterschapsreglementen (vb. over belasting) zullen vervallen.

- de omvang van de autonomie van waterschappen blijft afhankelijk van de regeling die provinciale staten hebben vastgesteld. Verwacht kan echter worden dat de verschillen in regeling tussen de provincies zullen verminderen.

systematiek van overdracht.

Afhankelijk van de concrete bewoordingen van de toepasselijke provinciale verordening en waterschapsreglement zal bij overdracht van een nat waterstaatswerk van het Rijk

naar een waterschap de provincie eventueel de nieuwe taak van het waterschap en de omvang daarvan bij verordening/reglement moeten regelen, respectievelijk deze moeten wijzigen. Indien dat noodzakelijk is moet parallel aan de overdracht in beheer en onderhoud door de hierbij betrokken partijen voor het vorenstaande tijdig zorg worden gedragen.

Twee methoden van overdracht zijn denkbaar:

- rechtstreekse overdracht van het Rijk naar waterschappen
(in gevallen waarin de ingelanden een rechtstreeks en continu belang bij het waterstaatswerk hebben);
- indirecte overdracht van het Rijk naar de waterschappen,
door tussenkomst van een andere overheid
(in gevallen waarin de ingelanden geen rechtstreeks en continu belang bij het waterstaatswerk hebben);

In bijlage 3 bij het eindrapport van de Stuurgroep is meer in detail ingegaan op de toedeling van zgnd. waterschapseigen taken en de overdrachten.

MODEL OVEREENKOMST TOT OVERDRACHT IN BEHEER EN ONDERHOUD VAN NATTE WATERSTAATSWERKEN.

De model-overeenkomst is, onderscheiden naar het onderwerp, gesplitst in 15 onderdelen, die elk afzonderlijk, waar nodig, toegelicht worden. Waar dat, gelet op de systematiek van overdracht en/of de afspraken in het bestuurlijk overleg noodzakelijk is, zijn meerdere versies van de onderdelen opgesteld, afhankelijk van de overnemende partij.

De **systematiek** is aldus:

- met cijfers wordt verwezen naar de onderdelen van de overeenkomst
 1. aanhef en overwegingen
 2. omschrijving van het werk
 3. bereidheid tot overdracht
 4. beheer en onderhoud
 5. vergoeding voor beheer en onderhoud
 6. specifieke uitkering
 7. index
 8. achterstallig onderhoud
 9. verbetering
 10. personeel
 11. waterbodem/onderhoud
 12. waterbodem/sanering
 13. privaatrechtelijke gevolgen
 14. eigendom
 15. ondertekening en bijlagen.

- met letters wordt naar de overnemende partij verwezen

A. MODEL-OVEREENKOMST BIJ OVERDRACHT NAAR EEN GEMEENTE

A. 1

AANHEF EN OVERWEGINGEN

nr. overeenkomst:

aantal bijlagen, waaronder:--- tekeningen met de nrs.:-----.

Overeenkomst tot regeling van de overdracht in beheer en onderhoud van -----
(aanduiding waterstaatswerk), een en ander in de gemeente(n) ----- (naam van
de gemeente/n waarin werk is gelegen).

De ondergetekenden:

De hoofdingenieur-directeur van de Rijkswaterstaat in de directie
----- (naam van de regionale directie van de Rijkswaterstaat), -----
--- (naam van hoofdingenieur-directeur), handelende namens het Rijk, daartoe
gemachtigd door de Minister van Verkeer en Waterstaat (brief van de directeur-generaal
van de Rijkswaterstaat) van ----- (datum en kenmerk brief), contractant ter ene
zijde, verder genoemd
"het Rijk" en

De burgemeester van de gemeente ----- (naam van de gemeente), -----
(naam van de burgemeester), en als zodanig deze gemeente vertegenwoordigende
krachtens artikel 78 van de Gemeentewet en handelende ter uitvoering van het besluit
van de raad van die gemeente van ----- (datum raadsbesluit), contractant ter
andere zijde, verder genoemd
"de gemeente",

Overwegende, dat

het beheer en onderhoud, en de eigendom van ----- (aanduiding waterstaatswerk) in de
gemeente(n) ----- (aanduiding gemeente/n) bij het Rijk berusten;

het Rijk het beheer en onderhoud daarvan niet langer tot zijn taak acht te behoren;

het bij overdracht in beheer en onderhoud wenselijk is dat tevens de eigendom wordt
overgedragen;

het in het kader van het streven naar decentralisatie van het beheer van natte
waterstaatswerken wenselijk wordt geoordeeld om tot overdracht in beheer en onderhoud

van het (de) desbetreffende waterstaatswerk(en) aan een lagere overheid over te gaan;

de Stuurgroep Decentralisatie Beheer natte waterstaatswerken hiertoe algemene bestuurlijke beginselen en uitgangspunten, en financiële beginselen heeft ontwikkeld;

deze beginselen en uitgangspunten in het Bestuurlijk Overleg van 13 oktober 1988 en 12 september 1990 zijn aanvaard;

deze beginselen en uitgangspunten aan deze overdracht ten grondslag liggen;

partijen bij deze overeenkomst hun overeenstemming inzake de overdracht tot uiting brengen;

de gemeente bereid is tot overname van het beheer en onderhoud van het/de-----
----- (aanduiding waterstaatswerk);

de gemeente medewerking zal verlenen aan een spoedige eigendomsoverdracht van het waterstaatswerk;

het/de ----- (aanduiding waterstaatswerk) in goede staat van onderhoud verkeert;

of, indien sprake is van onderdeel 8:

tussen partijen een regeling is getroffen over het, waar nodig, op kosten van het Rijk, alsnog in goede staat van onderhoud brengen van het waterstaatswerk;

zijn overeengekomen als volgt:

OMSCHRIJVING VAN HET WERK

ARTIKEL

lid 1. De ----- (aanduiding waterstaatswerk) te ----- (naam gemeente/n), aangegeven op de bij deze overeenkomst behorende en daarvan als bijlage 1 deel uitmakende tekening, nr. ----- (aanduiding nummer) wordt in deze overeenkomst als : " het waterstaatswerk" aangeduid.

lid 2. Tot het waterstaatswerk behoren de volgende kunstwerken: ----- (aanduiding kunstwerken), zoals aangegeven op de in het eerste lid genoemde tekening.

Toelichting:

Het is van groot belang dat een goede omschrijving van het over te dragen waterstaatswerk in de overeenkomst wordt neergelegd.

In de gevallen waarin kunstwerken bij de overdracht zijn betrokken kan het zinvol zijn om, teneinde misverstanden uit te sluiten, uitdrukkelijk deze (apart) te noemen en (apart) op de tekening aan te geven. Desnodig wordt nog in de toelichting bepaald, indien hierover misverstanden zouden kunnen ontstaan, welke kunstwerken niet bij de overdracht betrokken zijn.

Zoals in het bestuurlijke uitgangspunt B8 is verwoord, moet bij de beheerstoedeling van de over te dragen waterstaatswerken ermee rekening gehouden worden dat kunstwerken in kruisingen met andere infrastructuur in beginsel behoren tot de infrastructuur met het "hoogste" beheersniveau.

BEREIDHEID TOT OVERDRACHT

ARTIKEL

lid 1. De ----- (aanduiding overnemende partij) verbindt zich om medewerking te verlenen aan een formele regeling, waarbij het beheer en onderhoud van het waterstaatswerk aan ----- (aanduiding overnemende partij) worden overgedragen in de zin van artikel 1 Waterstaatswet 1900.

lid 2. Het Rijk verbindt zich om zo spoedig mogelijk de nodige initiatieven te nemen om het beheer en onderhoud van het waterstaatswerk aan ----- (aanduiding overnemende partij) over te dragen volgens de daarvoor geldende wettelijke regels.

Toelichting.

In dit artikel wordt de bereidheid van beide partijen om op korte termijn tot de formele overdracht in beheer en onderhoud van het waterstaatswerk te komen, uitgesproken. In het bestuurlijk uitgangspunt B.1 is immers vastgelegd dat deze overdracht op zo kort mogelijke termijn en in overeenstemming met betrokken partijen wordt gerealiseerd.

A.4

BEHEER EN ONDERHOUD

ARTIKEL

De (overnemende partij) is, met ingang van de datum van inwerkingtreding van het koninklijk besluit, waarmee het waterstaatswerk in beheer en onderhoud wordt overgedragen, verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van het waterstaatswerk in de zin van de Waterstaatswet 1900.

A.5

DE VERGOEDING VOOR BEHEER EN ONDERHOUD

ARTIKEL

lid 1. Het Rijk betaalt aan de ----- (overnemende partij) met inachtneming van artikel ---- (onderdeel 6) een jaarlijkse vergoeding van f -----, (-----) (bedrag in cijfers en letters), die jaarlijks wordt aangepast met een index als omschreven in artikel (onderdeel 7).

De vergoeding wordt per jaar in vier gelijke delen betaald: uiterlijk per de vijftiende dag van de tweede maand van elk kwartaal van het jaar wordt 1/4 deel van de jaarlijkse vergoeding betaald.

of:

lid 1. Het Rijk geeft bij overdracht in beheer en onderhoud van het waterstaatswerk aan de ----- (overnemende partij) een eenmalige vergoeding ter grootte van f ----,----- (-----) (bedrag in cijfers en letters); De betaling van deze vergoeding zal als volgt plaatsvinden:

P.M. betalingsritme afspreken

lid 2. De in het eerste lid genoemde vergoeding bestaat uit een vergoeding, die nodig is voor behoorlijk beheer en onderhoud, uitgaande van de publieke functie van het werk op het moment van overdracht. De in verband hiermee vast te stellen kosten zijn bepaald op basis van de methodiek als bedoeld in het rapport Afkoopsommen 1979.

lid 3. De in het eerste lid genoemde vergoeding bestaat uit de volgende onderdelen:

- a. vaste jaarlijkse kosten voor het personeel. Dit onderdeel van de vergoeding is gebaseerd op de in bijlage 3 genoemde (combinaties van) functies/functionarissen die bij de overdracht van het waterstaatswerk betrokken zijn;
- b. gemiddelde jaarlijkse onderhoudskosten, als vastgelegd in bijlage 4;
- c. een voor een periode van 30 jaren vanaf het tijdstip van overdracht benodigd jaarlijks bedrag voor de gemiddelde niet jaarlijkse onderhoudskosten.

lid 4. De vaste jaarlijkse kosten voor het personeel zijn als volgt berekend:

P.M.: uitwerking van bestuurlijk uitgangspunt B.5:

* conform wegensanering

lid 5. De berekening van de in het derde lid onder c bedoelde vergoeding is als volgt:
P.M.: bijlage 7 van rapport stuurgroep
in deze bijlage moet staan: categorie kosten (renovaties, grote
vervangingen/vernieuwingen, onderhoudsbaggerwerk): methodiek van berekening.

Toelichting.

Bij overdracht van het waterstaatswerk dient het in goede staat van onderhoud te verkeren (financieel uitgangspunt C.2). Indien dit niet het geval is, moeten passende regelingen worden getroffen (onderdeel 8: achterstallig onderhoud).

In het financieel uitgangspunt C.5 is neergelegd uit welke componenten de vergoeding voor behoorlijk beheer en onderhoud bestaan. Deze vergoeding is (financieel uitgangspunt C.1) gebaseerd op de bestaande publieke functie van het werk op het tijdstip van overdracht.

Het in lid 2 aangehaalde rapport Afkoopsommen 1979 is als bijlage toegevoegd bij de Nota n.a.v. het verslag inzake het wetsvoorstel tot overbrenging in beheer en onderhoud bij de gemeente Smilde van een in die gemeente gelegen gedeelte van de Molenwijk (TK 1979-1980, 15679, nr. 6).

In bijlage 4 worden overigens onder andere opgenomen: alle niet jaarlijks terugkerende onderhoudskosten, die jaarlijks niet of nauwelijks fluctuaties vertonen en fluctuerende terugkerende onderhoudskosten over een periode van 5 jaar of meer.

Voor de volledigheid zij vermeld dat partijen kunnen beslissen om, indien zij in gezamenlijk overleg niet eens kunnen worden over de bepaling van de hoogte van de vergoeding, arbitrage in te roepen volgens een standaard-overeenkomst (bijlage 8 rapport Stuurgroep) bij een (van te voren ingesteld) vast scheidsgerecht. Hetgeen in een zodanig geval door dit scheidsgerecht als een behoorlijke vergoeding wordt beschouwd, wordt opgenomen in deze overeenkomst.

A.6

SPECIFIEKE UITKERING

ARTIKEL

lid 1. De in artikel -- (onderdeel 5) bedoelde vergoeding wordt gegeven in de vorm van een specifieke uitkering.

lid 2. Het Rijk behoudt ten alle tijde de bevoegdheid om de specifieke uitkering, danwel gedeelten daarvan, af te kopen volgens de systematiek als omschreven in het rapport Afkoopsommen. Het Rijk zal in een zodanig geval uiterlijk 1 december van het lopende kalenderjaar hiertoe een schriftelijke mededeling doen aan de ----- (overnemende partij). De berekening van deze afkoopsom is als volgt:
de/ een gedeelte van de vergoeding dat in het lopende kalenderjaar is uitgekeerd, vermenigvuldigd met de kapitalisatiefactor die genoemd is in het rapport Afkoopsommen.

lid 3. De hoogte van de specifieke uitkering is gekoppeld aan de publieke functie, die het waterstaatswerk als zodanig heeft op het tijdstip van overdracht. Deze functie is omschreven in bijlage 2 van deze overeenkomst.

lid 4. De ----- (gemeente) verbindt zich om aan het Rijk op diens verzoek de gegevens te verschaffen, die nodig zijn om aan de verantwoordingsplicht tegenover de Staten-Generaal te kunnen voldoen.

lid 5. Indien de----- (gemeente) voornemens is de in het vierde lid genoemde functie te verminderen, zal de ----- (gemeente) tijdig in overleg treden met het Rijk over een evenredige bijstelling van het in artikel(onderdeel 5), lid 1 genoemde bedrag van de specifieke uitkering.

lid 6. Partijen achten een opname van de in artikel (onderdeel 5) genoemde vergoeding in het Gemeentefonds het meest wenselijk en zullen derhalve binnen vier jaar na datum van overdracht, en in ieder geval zodra zich een geschikte gelegenheid voordoet, medewerking verlenen om in gezamenlijk overleg met de betrokkenen te bezien of opname alsnog mogelijk is.

lid 7. Indien de in het zesde lid genoemde opname van de vergoedingen gerealiseerd is, vervallen in deze overeenkomst de artikelen -----
(P.M.: de artikelen mbt de vergoeding/specifieke uitkering).

Toelichting.

In het bestuurlijk beginsel A.5 is overeengekomen dat in het kader van het streven van de Regering naar sanering van specifieke uitkeringen, bij de financiering van kostenvergoedingen van beheersoverdrachten het ontstaan van niet-eenmalige nieuwe specifieke uitkeringen moet worden vermeden. In het financieel uitgangspunt C.3 is verwoord dat partijen in principe voorkeur voor een opname in de algemene fondsen hebben. Partijen hebben in het financieel uitgangspunt C.6 aangegeven aan welke voorwaarden specifieke uitkeringen kunnen worden gebonden.

Met de verantwoordingsplicht tegenover de Staten-Generaal (lid 4) wordt tenminste bedoeld: een verklaring dat het werk nog bestaat en functioneert als op het moment van overdracht.

A.7

INDEX

ARTIKEL

De in artikel (onderdeel 5) genoemde indexering vindt plaats door:

a. het personeelskosten-bestanddeel te vermenigvuldigen met

$$\frac{C-U}{U} + 1$$

b. het onderhoudskosten-bestanddeel te vermenigvuldigen met

$$\frac{0,7 (C-U)}{U} + 1$$

In deze formules stellen voor:

C : het door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde indexcijfer van regelingslonen van volwassen werknemers (lonen per week en per maand voor alle werknemerscategorieën, incl. spaarloon, vakantietoeslag en andere uitkeringen voor de maand -----) en

U: het indexcijfer in de maand -----

A.8

ACHTERSTALLIG ONDERHOUD

P.M. apart regelen: d.w.z.

**verplichting dat het Rijk voor een bepaald tijdstip achterstallig onderhoud heeft ingelopen, of:
opnemen als onderdeel van de niet jaarlijks terugkerende kosten**

VERBETERINGEN

ARTIKEL

Het Rijk voert het inzake het waterstaatswerk door het Rijk op ----- (datum, kenmerk goedkeuring) goedgekeurde verbeteringsplan uit op de wijze als omschreven in dit plan.

of

ARTIKEL

lid 1. De ----- (overnemende partij) voert het door het Rijk op ----- (datum, kenmerk goedkeuring) uit op de wijze als omschreven in dit plan.

lid 2. Het Rijk verstrekt hiervoor aan de ----- (overnemende partij) een vergoeding van f -----, (-----) (bedrag in cijfers en letters).

lid 3. De in het tweede lid genoemde vergoeding wordt als volgt uitgekeerd:

- 50 % per de 15e van de maand, volgende op de maand waarin de eerste werkzaamheden worden uitgevoerd, op verzoek van de ----- (overnemende partij)
- 50 % na beëindiging van de werkzaamheden, op verzoek van de ----- (overnemende partij). In het verzoek is aangegeven dat de verbetering is uitgevoerd conform het goedgekeurde verbeteringsplan.

Toelichting.

In het bestuurlijk uitgangspunt B.7 is door partijen afgesproken dat er twee mogelijkheden zijn, indien er sprake is van een goedgekeurd, vastomlijnd

verbeteringsplan inzake het waterstaatswerk, dat bovendien door de Minister van Verkeer en Waterstaat in de meerjarenramingen financieel is ingepland. Partijen kunnen overeenkomen dat het Rijk de uitvoering, ook na de formele overdracht, verzorgt. Ook is mogelijk dat afgesproken wordt dat de nieuwe beheerder de uitvoering verzorgt, waarvoor een vergoeding wordt verstrekt.

PERSONEEL

ARTIKEL

lid 1. Onder het Sociaal Statuut wordt in deze overeenkomst verstaan het Sociaal Statuut Decentralisatie Beheer Natte Waterstaatswerken, dat als bijlage 6 bij deze overeenkomst is gevoegd en hiervan deeluitmaakt.

lid 2. De definities en begrippen zoals vastgelegd in het Sociaal Statuut zijn op de artikelen ----- (onderdeel 10) van toepassing.

ARTIKEL

Partijen accepteren het Sociaal Statuut en zullen het daarin gestelde naleven.

ARTIKEL

lid 1. Met inachtneming van het daaromtrent in het Sociaal Statuut gestelde garandeert de nieuwe beheerder dat de bij de beheersovergang betrokken personeelsleden (uitgaande van de in bijlage 3 van deze overeenkomst genoemde (combinaties van) functies/functionarissen), die op ----- (datum beheersovergang) bij de oude beheerder in dienst zijn, door de nieuwe beheerder in dienst worden genomen.

lid 2. De oude beheerder biedt namens de nieuwe beheerder het personeelslid een functie bij de nieuwe beheerder aan.

Dit aanbod betreft een functie:

a. die het personeelslid in verband met zijn persoonlijkheid en omstandigheden redelijkerwijs kan worden opgedragen;

b. die zoveel mogelijk overeenkomt met de functie van het personeelslid in dienst bij de oude beheerder;

c. die aangegaan wordt onder arbeidsvoorwaarden die in hun geheel beschouwd niet ongunstiger zijn dan die welke voor het personeelslid golden uit hoofde van zijn dienstverband bij de oude beheerder op de dag voorafgaande aan de overgangdatum.

lid 3. De nieuwe beheerder stelt, in overeenstemming met de oude beheerder, in de periode voor de beheersovergang de arbeidsvoorwaarden en eventuele overgangsvoorzieningen vast.

ARTIKEL

De oude beheerder verbindt zich om in de periode tussen de ondertekening van deze overeenkomst en de datum van overgang in beheer en onderhoud nieuwe aanstellingen, c.q. wijzigingen in de bestaande aanstellingen van personeelsleden die direct of indirect bij het waterstaatswerk betrokken zijn, niet door te voeren dan na overleg met de nieuwe

beheerder.

ARTIKEL

Partijen spannen zich in om de bij de overgang in beheer en onderhoud betrokken medewerkers, die in tijdelijke ambtelijke dienst zijn aangesteld of op arbeidsovereenkomst in dienst zijn aangenomen, en op wie het Sociaal Statuut niet van toepassing is, te (her)plaatsen.

TOELICHTING

Partijen zijn in het bestuurlijk uitgangspunt B.4 overeengekomen dat zowel het direct als het indirect personeel bij het over te dragen waterstaatswerk mee over gaat. Gegevens opgenomen in bijlage 3 vormen de basis voor de financiële vergoeding volgens artikel ----(onderdeel 5). In bijlage 3 kunnen vooral voor indirect personeel combinaties van (delen van) functies zijn opgenomen (zie ook het Sociaal Statuut, hoofdstuk III, punt a). Deze gegevens kunnen gebaseerd worden op het in het Sociaal Statuut (bijlage 4 bij het rapport van de Stuurgroep Brokx nat) genoemde, in gezamenlijk overleg op te stellen personeelsplan.

In artikel ----- is geregeld dat de nieuwe beheerder garandeert dat de bij de beheersovergang betrokken personeelsleden door hem in dienst worden genomen. In dit verband is met name hoofdstuk III van het Sociaal Statuut van belang, dat een aantal uitzonderingen maakt op het uitgangspunt dat het betrokken personeelslid met het werk overgaat.

Bij de in artikel ----, lid ---- genoemde arbeidsvoorwaarden dienen met name de artikelen 4.20 tot en met 4.27 van het Sociaal Statuut betrokken te worden.

WATERBODEM/ONDERHOUD

(met garantie)

ARTIKEL

lid 1. Het Rijk verbindt zich tegenover de ----- (overnemende partij) om gedurende een periode, ingaande per de datum van overgang in beheer en onderhoud, eindigende per -----(de periode waarover vergoeding van deze kosten wordt gegeven) de extra kosten aan de ----- (overnemende partij) te vergoeden, die aangegeven zijn op de in het derde lid genoemde goedgekeurde baggerplan en die overeenstemmen met de in bijlage 4 vastgelegde waarden voor frequentie en hoeveelheid van het baggerwerk. Deze waarden zijn gebaseerd op de in bijlage 2 genoemde functie.

lid 2. Onder "extra kosten" worden begrepen: de noodzakelijke, meer- kosten voor storting/verwerking van de vervuilde baggerspecie, die direct voortvloeien uit de ingevolge het op het moment van de baggerbeurt vigerende beleid van de waterkwaliteitsbeheerder/ beheerder van de bodem gestelde eisen. Hieronder vallen niet de reguliere kosten, die direct voortvloeien uit de storting/verwerking van de baggerspecie, die zonder speciale milieu-voorzieningen kan plaatsvinden.

lid 3. De ----- (overnemende partij) stelt uiterlijk een jaar voorafgaande aan de maand waarin de baggerbeurt gepland is een baggerplan op.
In dit baggerplan staan in ieder geval:

- a. aanduiding noodzaak, plaats van de baggerbeurt en periode waarin deze plaats zal vinden;
- b. geraamde omvang van de hoeveelheid vrijkomende baggerspecie;
- c. kwaliteit van de vrijkomende baggerspecie, bepaald aan de hand van representatieve steekmonsters;
- d. de mogelijkheden tot verspreiding in het oppervlaktewater en berging op het land van de vrijkomende baggerspecie, danwel andere mogelijkheden tot verwerking van de baggerspecie;
- e. de begroting, dat wil zeggen: de geraamde kosten per alternatief als onder d bedoeld, waarbij berekend worden: de kosten verbonden aan het baggeren en verwerken van de baggerspecie op een zodanige wijze dat zonder speciale extra voorzieningen de baggerspecie in het oppervlaktewater verspreid kan worden, danwel op het land geborgen worden, alsook: de extra kosten, die veroorzaakt worden door de eventuele vereiste extra eisen, direct voortvloeiende uit het op het moment van de baggerbeurt algemeen vigerende beleid van de waterkwaliteitsbeheerder/ beheerder van de bodem.

lid 4. Indien er sprake is van de in het tweede lid genoemde extra kosten, legt de -----

----- (overnemende partij)

het baggerplan uiterlijk een jaar voorafgaande aan de maand waarin de baggerbeurt is gepland ter goedkeuring voor aan het Rijk.

lid 5. De goedkeuring van het Rijk strekt zich alleen uit over de vraag of de voorziene extra kosten redelijkerwijs gemaakt moeten worden.

lid 6. Het Rijk betaalt de in het eerste lid genoemde vergoeding uit, uiterlijk de 15e van de maand, volgende op de maand waarin de ----- (overnemende partij) de rekening met de gemaakte extra kosten bij het Rijk indient.

lid 7. Partijen kunnen te allen tijde gedurende de in het eerste lid genoemde periode besluiten om, in plaats van de regeling in de leden 1 t/m 6 van dit artikel, een vast jaarlijks bedrag voor het onderhoudsbaggerwerk af te spreken. In een zodanig geval vervallen de leden 1 t/m 6 van dit artikel en vindt bijstelling van het in artikel--- (onderdeel 5) genoemde jaarlijkse bedrag voor vergoeding van beheer en onderhoud plaats.

lid 8. Het Rijk behoudt zich het recht tot verhaal van de extra kosten voor, voorzover deze te zijnen laste zijn gekomen, op de veroorzaker(s).
Desnodig worden eventuele toepasselijke vorderingen aan het Rijk gecedeerd.

Toelichting.

Door partijen (financiële uitgangspunten C.10 en C.11) is afgesproken dat twee mogelijkheden zijn om de vergoeding voor de kosten van extra kosten van onderhoudsbaggerwerk te regelen:

in de eerste plaats is het mogelijk dat partijen, rekening houdende met de vervuilingsgraad van de baggerspecie, en de periode waarin deze zich zal voordoen, de vergoeding voor onderhoudsbaggerwerk "definitief" regelen in de zin dat deze berekend worden op de voor onderhoudskosten gebruikelijke wijze (zie artikel---, onderdeel 5).

Alsdan kan dit artikel achterwege blijven en is deze materie al geregeld in artikel . Partijen kunnen daarentegen ook kiezen voor de regeling dat, naast de regeling voor onderhoudsbaggerwerk, gebaseerd op specie, die zonder speciale milieu-voorzieningen verwijderd kan worden, het Rijk per baggerbeurt de extra kosten, voortvloeiende uit milieu-eisen, zal vergoeden. Voor deze situatie is dit artikel opgesteld.

Partijen kunnen evenwel in de laatstgenoemde situatie gedurende de periode waarvoor de garantie van het Rijk geldig is, besluiten om op de eerste regeling over te stappen en een vast jaarlijks bedrag voor onderhoudsbaggerwerk afspreken. Vanzelfsprekend heeft dit gevolgen voor de hoogte van de jaarlijkse specifieke uitkering.

De periode waarvoor de garantie van het Rijk geldig is, is 30 jaar, te rekenen vanaf het moment van beheersoverdracht.

SANERING WATERBODEM

ARTIKEL

lid 1. Het Rijk verbindt zich om, indien en voorzover op het tijdstip van overdracht in beheer en onderhoud uit volgens het vigerende beleid representatieve bemonsteringen blijkt dat (delen van) de waterbodem van het waterstaatswerk zodanig vervuild is, dat deze gelijk, of slechter is dan de signaleringswaarde volgende de vigerende normering in de regelgeving op gebied van de bodem, deze locaties te plaatsen, danwel te houden op het bodemsaneringsprogramma voor de wateren waar het Rijk het waterkwaliteitsbeheer over heeft.

lid 2. De eventuele, aan de in het eerste lid genoemde bemonstering verbonden kosten worden door partijen gezamenlijk, ieder voor de helft, gedragen.

lid 3. Indien sprake is van in het eerste lid omschreven saneringsgeval, vindt de financiering van de daadwerkelijke sanering plaats volgens de reguliere sleutel(s) voor kostenverdeling, die op het moment van sanering algemeen geldt, respectievelijk gelden.

lid 4. De ----- (overnemende partij) verleent de voor de sanering nodige medewerking en bevordert ook op iedere andere mogelijke andere wijze dat de sanering daadwerkelijk plaatsvindt.

lid 5. Het Rijk treedt in de in het eerste lid omschreven saneringsgevallen in alle bevoegdheden die de nieuwe beheerder op grond van de vigerende regelgeving op gebied van de bodem toegekend zijn. De ----- verleent hieraan de nodige medewerking.

Het Rijk behoudt het recht tot verhaal van de saneringskosten op de veroorzaker(s) van de vervuiling ingevolge de vigerende regelgeving op gebied van de bodem en het Burgerlijk Wetboek. Desnodig worden eventuele toepasselijke vorderingen aan het Rijk gecedeerd.

----- Toelichting.

Partijen hebben in de financiële uitgangspunten C 12 en C 13 een regeling afgesproken in het geval de waterbodem verontreinigd blijkt te zijn op tijdstip van overdracht in beheer en onderhoud.

Deze artikelen zijn hiervan een uitwerking. Bij de in lid 1 genoemde representatieve bemonsteringen moet aangesloten worden bij de aanbevelingen in CUWO-kader (Coördinatie Commissie Uitvoering Wet verontreiniging oppervlaktewateren).

Op dit moment voorziet de Interimwet Bodemsanering (die op afzienbare tijd ingebouwd zal worden in de Wet Bodembescherming) in een regeling voor sanering van de droge en natte (water)bodem.

A.13.

PRIVAATRECHTELIJKE GEVOLGEN

ARTIKEL

Het Rijk vrijwaart de ----- (overnemende partij) voor aanspraken van derden tot vergoeding van schade, ontstaan ten gevolge van een feit, dat zich voor de datum van inwerkingtreding van het koninklijk besluit heeft voorgedaan, en dat is toe te rekenen aan het Rijk.

ARTIKEL

Wijzigingen van deze overeenkomst of aanvullingen daarop zijn rechtsgeldig indien en voorzover deze schriftelijk tussen partijen zijn overeengekomen.

Indien een of meer bepalingen van deze overeenkomst nietig of niet rechtsgeldig verklaard worden, zullen de overige bepalingen van deze overeenkomst van kracht blijven. Partijen zullen over de bepalingen welke nietig zijn of niet rechtsgeldig verklaard worden, overleg plegen teneinde een vervangende regeling te treffen, in dier voege dat in zijn geheel de strekking van deze overeenkomst behouden blijft.

ARTIKEL

Deze overeenkomst wordt beheerst door Nederlands recht.

ARTIKEL

lid 1. Elk geschil betreffende de totstandkoming, de uitleg of de uitvoering van deze overeenkomst of van nadere overeenkomsten, die daaruit mochten voortvloeien, alsmede elk ander geschil terzake van of in verband met de overeenkomst, hetzij juridisch, hetzij feitelijk, geen uitgezonderd, zal door de bevoegde rechter te 's Gravenhage beslecht worden.

lid 2. Een geschil is aanwezig indien een der partijen zulks stelt.

lid 3. Indien een der partijen stelt dat er sprake is van een geschil als bedoeld in het eerste lid dient deze de andere partij onverwijld hiervan schriftelijk in kennis te stellen. Partijen zullen zich inspannen om het geschil in der minne te beslechten.

EIGENDOM

ARTIKEL

lid 1. Het Rijk bevordert dat de eigendom van het waterstaatswerk aan de -----
(overnemende partij) wordt overgedragen.

lid 2. De eigendomsoverdracht vindt plaats op de voet van de als bijlage 5 bij deze
overeenkomst gevoegde model-akte. De ----- (overnemende partij) is op de hoogte van
de voorwaarden die het Rijk aan de eigendomsoverdracht wenst te verbinden.

lid 3. Partijen verbinden zich om binnen drie maanden na ondertekening van deze
overeenkomst de nodige initiatieven te nemen, c.q. medewerking te verlenen met het oog
op de eigendomsoverdracht van het waterstaatswerk bij notariële akte.

Toelichting.

In het kader van de Stuurgroep is door de partijen uitgesproken dat de eigendom, het
beheer en onderhoud in beginsel in een hand dienen te blijven. Daarnaast is (financieel
uitgangspunt C.14) afgesproken op welke wijze de eventuele vergoeding berekend wordt
die de Dienst der Domeinen voor de eigendom dient te ontvangen.

Partijen zijn ten tijde van de onderhandelingen over deze overeenkomst op de hoogte
van de hoogte van de (eventuele) vergoeding voor de eigendomsoverdracht.

ONDERTEKENING EN BIJLAGEN

Aldus opgemaakt en in tweevoud ondertekend te

----- (plaatsnaam), -----1990 (datum)

DE HOOFDINGENIEUR-DIRECTEUR
VAN DE RIJKSWATERSTAAT IN
DE DIRECTIE-----

DE BURGEMEESTER IN DE
GEMEENTE -----

(naam)

(naam)

Bijlagen:

1. tekening met aanduiding waterstaatswerk (artikel , onderdeel 2)
2. omschrijving functie van het waterstaatswerk op het tijdstip van overdracht (artikel , onderdeel 5)
3. overzicht van (combinaties van) functies/functionarissen die bij de overdracht van het waterstaatswerk betrokken zijn (artikel, onderdeel 5)
4. overzicht gemiddelde jaarlijkse onderhoudskosten (artikel, onderdeel 5)
5. model-akte eigendomsoverdracht (artikel , onderdeel 14)
6. Sociaal Statuut (artikel , onderdeel 10)

B. MODEL-OVEREENKOMST BIJ OVERDRACHT NAAR EEN PROVINCIE

B. 1

AANHEF EN OVERWEGINGEN

nr. overeenkomst:

aantal bijlagen, waaronder: ----- tekeningen met de nrs.: -----

Overeenkomst tot regeling van de overdracht in beheer en onderhoud van-----
(aanduiding waterstaatswerk), een en ander in de gemeente(n) ----- (naam van
de gemeente/n waarin werk is gelegen).

De ondergetekenden:

De hoofdingenieur-directeur van de Rijkswaterstaat in de directie ----- (naam van
de regionale directie van de Rijkswaterstaat), ----- (naam van hoofdingenieur-
directeur), handelende namens het Rijk, daartoe gemachtigd door de Minister van
Verkeer en Waterstaat (brief van de directeur-generaal van de Rijkswaterstaat van -----
----- (datum en kenmerk brief), contractant te ene zijde, verder genoemd "het Rijk" en

de Commissaris van de Koningin in de provincie -----
(naam provincie), ----- (naam van CvdK), en als zodanig de provincie
vertegenwoordigende krachtens artikel 114 van de Provinciewet en handelende ter
uitvoering van het besluit van de Provinciale Staten van ----- (datum besluit PS),
contractant ter andere zijde, verder genoemd " de provincie ",

Overwegende, dat

het beheer en onderhoud, en de eigendom van ----- (aanduiding waterstaatswerk) in
de gemeente(n) ----- (aanduiding gemeente/n) bij het Rijk berusten;

het Rijk het beheer en onderhoud daarvan niet langer tot zijn taak acht te behoren;

het bij overdracht in beheer en onderhoud wenselijk is dat tevens de eigendom wordt
overgedragen;

het in het kader van het streven naar decentralisatie van het beheer van natte
waterstaatswerken wenselijk wordt geoordeeld om tot overdracht in beheer en onderhoud
van het (de) desbetreffende waterstaatswerk(en) aan een lagere overheid over te gaan;

de Stuurgroep Decentralisatie Beheer natte waterstaatswerken hiertoe algemene
bestuurlijke beginselen en uitgangspunten, en financiële beginselen heeft ontwikkeld;

deze beginselen en uitgangspunten in het Bestuurlijk Overleg van 13 oktober 1988 en 12
september 1990 zijn aanvaard;

deze beginselen en uitgangspunten aan deze overdracht ten grondslag liggen;

partijen bij deze overeenkomst hun overeenstemming inzake de overdracht tot uiting brengen;

de provincie bereid is tot overname van het beheer en onderhoud van het/de -----
(aanduiding waterstaatswerk);

de provincie medewerking zal verlenen aan een spoedige eigendomsoverdracht van het waterstaatswerk;

het/de ----- (aanduiding waterstaatswerk) in goede staat van onderhoud verkeert;

of, indien sprake is van onderdeel 8:

tussen partijen een regeling is getroffen over het, waar nodig, op kosten van het Rijk, alsnog in goede staat van onderhoud brengen van het waterstaatswerk;

zijn overeengekomen als volgt:

B. 2.

OMSCHRIJVING VAN HET WERK

ARTIKEL

lid 1. De ----- (aanduiding waterstaatswerk) te ----- (naam gemeente/n), aangegeven op de bij deze overeenkomst behorende en daarvan als bijlage 1 deel uitmakende tekening, nr. ----- (aanduiding nummer) wordt in deze overeenkomst als: " het waterstaatswerk " aangeduid.

lid 2. Tot het waterstaatswerk behoren de volgende kunstwerken: ----- (aanduiding kunstwerken), zoals aangegeven op de in het eerste lid genoemde tekening.

Toelichting:

Het is van groot belang dat een goede omschrijving van het over te dragen waterstaatswerk in de overeenkomst wordt neergelegd.

In de gevallen waarin kunstwerken bij de overdracht zijn betrokken kan het zinvol zijn om, teneinde misverstanden uit te sluiten, uitdrukkelijk deze (apart) te noemen en (apart) op de tekening aan te geven. Desnodig wordt nog in de toelichting bepaald, indien hierover misverstanden zouden kunnen ontstaan, welke kunstwerken niet bij de overdracht betrokken zijn.

Zoals in het bestuurlijke uitgangspunt B8 is verwoord, moet bij de beheerstoedeling van de over te dragen waterstaatswerken ermee rekening gehouden worden dat kunstwerken in kruisingen met andere infrastructuur in beginsel behoren tot de infrastructuur met het "hoogste" beheersniveau.

BEREIDHEID TOT OVERDRACHT

ARTIKEL

lid 1. De ----- (aanduiding overnemende partij) verbindt zich om medewerking te verlenen aan een formele regeling, waarbij het beheer en onderhoud van het waterstaatswerk aan ----- (aanduiding overnemende partij) worden overgedragen in de zin van artikel 1 Waterstaatswet 1900.

lid 2. Het Rijk verbindt zich om zo spoedig mogelijk de nodige initiatieven te nemen om het beheer en onderhoud van het waterstaatswerk aan ----- (aanduiding overnemende partij) over te dragen volgens de daarvoor geldende wettelijke regels.

Toelichting.

In dit artikel wordt de bereidheid van beide partijen om op korte termijn tot de formele overdracht in beheer en onderhoud van het waterstaatswerk te komen, uitgesproken. In het bestuurlijk uitgangspunt B.1. is immers vastgelegd dat deze overdracht op zo kort mogelijke termijn en in overeenstemming met betrokken partijen wordt gerealiseerd.

B.4

BEHEER EN ONDERHOUD

ARTIKEL

De ----- (overnemende partij) is, met ingang van de datum van inwerkingtreding van het koninklijk besluit, waarmee het waterstaatswerk in beheer en onderhoud wordt overgedragen, verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van het waterstaatswerk in de zin van de Waterstaatswet 1900.

B.5

DE VERGOEDING VOOR BEHEER EN ONDERHOUD.

ARTIKEL

lid 1. Het Rijk betaalt aan de ----- (overnemende partij) met inachtneming van artikel ----- (onderdeel 6) jaarlijkse vergoeding van f ----, (-----) (bedrag in cijfers en letters), die jaarlijks wordt aangepast met een index als omschreven in artikel ----- (onderdeel 7). De vergoeding wordt per jaar in vier gelijke delen betaald: uiterlijk per de 15 e dag van de tweede maand van elk kwartaal van het jaar wordt 1/4 deel van de jaarlijkse vergoeding betaald.

of:

lid 1. Het Rijk geeft bij overdracht in beheer en onderhoud van het waterstaatswerk aan de ----- (overnemende partij) een eenmalige vergoeding ter grootte van f ----, ---- (----) (bedrag in cijfers en letters); De betaling van deze vergoeding zal als volgt plaatsvinden:

P.M. betalingsritme afspreken.

lid 2. De in het eerste lid genoemde vergoeding bestaat uit een vergoeding, die nodig is voor behoorlijk beheer en onderhoud, uitgaande van de publieke functie van het werk op het moment van overdracht. De in verband hiermee vast te stellen kosten zijn bepaald op basis van de methodiek als bedoeld in het rapport Afkoopsommen 1979.

lid 3. De in het eerste lid genoemde vergoeding bestaat uit de volgende onderdelen:

- vaste jaarlijkse kosten voor het personeel. Dit onderdeel van de vergoeding is gebaseerd op de in bijlage 3 genoemde (combinaties van) functies/functionarissen die bij de overdracht van het werk betrokken zijn;
- gemiddelde jaarlijkse onderhoudskosten, als vastgelegd in bijlage 4;
- een voor een periode van 30 jaren vanaf het tijdstip van overdracht benodigd jaarlijks bedrag voor de gemiddelde niet jaarlijkse onderhoudskosten.

lid 4. De vaste jaarlijkse kosten voor het personeel zijn als volgt berekend:

P.M. : uitwerking van bestuurlijk uitgangspunt B.5:

* conform wegensanering

lid 5. De berekening van de in het derde lid onder c bedoelde vergoeding is als volgt:
P.M.: bijlage 7 van rapport stuurgroep
in deze bijlage moet staan: categorie kosten (renovaties, grote vervangingen/vernieuwingen, onderhoudsbaggerwerk): methodiek van berekening.

Toelichting.

Bij overdracht van het waterstaatswerk dient het in goede staat van onderhoud te verkeren (financieel uitgangspunt C.2). Indien dit niet het geval is, moeten passende regelingen worden getroffen (onderdeel 8: achterstallig onderhoud).

In het financieel uitgangspunt C.5 is neergelegd uit welke componenten de vergoeding voor behoorlijk beheer en onderhoud bestaan. Deze vergoeding is (financieel uitgangspunt C.1) gebaseerd op de bestaande publieke functie van het werk op het tijdstip van overdracht.

Het in lid 2 aangehaalde rapport Afkoopsommen 1979 is als bijlage toegevoegd bij de Nota n.a.v. het verslag inzake het wetsvoorstel tot overbrenging in beheer en onderhoud bij de gemeente Smilde van een in die gemeente gelegen gedeelte van de Molenwijk (TK 1979-1980, 15679, nr.6).

In bijlage 4 worden overigens onder andere opgenomen: alle niet jaarlijks terugkerende onderhoudskosten, die jaarlijks niet of nauwelijks fluctuaties vertonen en fluctuerende terugkerende onderhoudskosten over een periode van 5 jaar of meer.

Voor de volledigheid zij vermeld dat partijen kunnen beslissen om, indien zij in gezamenlijk overleg niet eens kunnen worden over de bepaling van de hoogte van de vergoeding, arbitrage in te roepen volgens een standaard-overeenkomst (bijlage 8 rapport Stuurgroep) bij een (van te voren ingesteld) vast scheidsgerecht. Hetgeen in een zodanig geval door dit scheidsgerecht als een behoorlijke vergoeding wordt beschouwd, wordt opgenomen in deze overeenkomst.

B.6

SPECIFIEKE UITKERING

ARTIKEL

lid 1. De in artikel ---- (onderdeel 5) bedoelde vergoeding wordt gegeven in de vorm van een specifieke uitkering.

lid 2. Het Rijk behoudt ten alle tijde de bevoegdheid om de specifieke uitkering, danwel gedeelten daarvan, af te kopen volgens de systematiek als omschreven in het rapport Afkoopsommen. Het Rijk zal in een zodanig geval uiterlijk 1 december van het lopende kalenderjaar hiertoe een schriftelijke mededeling doen aan de ----- (overnemende partij). De berekening van deze afkoopsom is als volgt:
de/een gedeelte van de vergoeding dat in het lopende kalenderjaar is uitgekeerd, vermenigvuldigd met de kapitalisatiefactor die genoemd is in het rapport Afkoopsommen.

lid 3. De hoogte van de specifieke uitkering is gekoppeld aan de publieke functie, die het waterstaatswerk als zodanig heeft op het tijdstip van overdracht. Deze functie is omschreven in bijlage 2 van deze overeenkomst.

lid 4. De ----- (provincie) verbindt zich om aan het Rijk op diens verzoek de gegevens te verschaffen, die nodig zijn om aan de verantwoordingsplicht tegenover de Staten-Generaal te kunnen voldoen.

lid 5. Indien de ----- (provincie) voornemens is de in het vierde lid genoemde functie te verminderen, zal de ----- (provincie) tijdig in overleg treden met het Rijk over een evenredige bijstelling van het in artikel ---- (onderdeel 5), lid 1 genoemde bedrag van de specifieke uitkering.

lid 6. Partijen achten een opname van de in artikel (onderdeel 5) genoemde vergoeding in het Provinciefonds het meest wenselijk en zullen derhalve binnen vier jaar na datum van overdracht, en in ieder geval zodra zich een geschikte gelegenheid voordoet, medewerking verlenen om in gezamenlijk overleg met de betrokkenen te bezien of opname alsnog mogelijk is.

lid 7. Indien de in het zesde lid genoemde opname van de vergoedingen gerealiseerd is, vervallen in deze overeenkomst de artikelen ----- (P.M. de artikelen mbt de vergoeding/specifieke uitkering).

Toelichting.

In het bestuurlijk beginsel A.5 is overeengekomen dat in het kader van het streven van de Regering naar sanering van specifieke uitkeringen, bij de financiering van kostenvergoedingen van beheersoverdrachten het ontstaan van niet-eenmalige nieuwe specifieke uitkeringen moet worden vermeden. In het financieel uitgangspunt C.3 is verwoord dat partijen in principe voorkeur voor een opname in de algemene fondsen hebben. Partijen hebben in het financieel uitgangspunt C.6 aangegeven aan welke voorwaarden specifieke uitkeringen kunnen worden gebonden.

Met de verantwoordingsplicht tegenover de Staten-Generaal (lid 4) wordt tenminste bedoeld: een verklaring dat het werk nog bestaat en functioneert als op het moment van overdracht.

B.7

INDEX

ARTIKEL

De in artikel (onderdeel 5) genoemde indexering vindt plaats door:

a. het personeelskosten-bestanddeel te vermenigvuldigen met

$$\frac{C-U}{U} + 1$$

b. het onderhoudskosten-bestanddeel te vermenigvuldigen met

$$\frac{0,7 (C-U)}{U} + 1$$

In deze formules stellen voor:

C: het door Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde indexcijfer van regelingslonen van volwassen werknemers (lonen per week en per maand voor alle werknemerscategorieën, inclusief spaarloon, vakantietoeslag en andere uitkeringen voor de maand -----) en

U: het indexcijfer in de maand -----.

B.8

ACHTERSTALLIG ONDERHOUD

P.M. apart regelen: d.w.z.

verplichtingen dat het Rijk voor een bepaald tijdstip achterstallig onderhoud heeft ingelopen, of:
opnemen als onderdeel van de niet jaarlijks terugkerende kosten.

B.9

VERBETERINGEN

ARTIKEL

Het Rijk voert het inzake het waterstaatswerk door het Rijk op ----- (datum, kenmerk goedkeuring) goedgekeurde verbeteringsplan uit op de wijze als omschreven in dit plan.

of

ARTIKEL

lid 1. De ----- (overnemende partij) voert het door het Rijk op ----- (datum, kenmerk goedkeuring) uit op de wijze als omschreven in dit plan.

lid 2. Het Rijk verstrekt hiervoor aan de ----- (overnemende partij) een vergoeding van f -----,(-----) (bedrag in cijfers en letters).

lid 3. De in het tweede lid genoemde vergoeding wordt als volgt uitgekeerd:

- 50 % per de 15e van de maand, volgende op de maand waarin de eerste werkzaamheden worden uitgevoerd, op verzoek van de ----- (overnemende partij)
- 50 % na beëindiging van de werkzaamheden, op verzoek van de ----- (overnemende partij). In het verzoek is aangegeven dat de verbetering is uitgevoerd conform het goedgekeurde verbeteringsplan.

Toelichting.

In bestuurlijk uitgangspunt B.7 is door partijen afgesproken, dat er twee mogelijkheden zijn, indien er sprake is van een goedgekeurd, vastomlijnd verbeteringsplan inzake het waterstaatswerk, dat bovendien door de Minister van Verkeer en Waterstaat in de meerjarenramingen financieel is ingepland.

Partijen kunnen overeenkomen dat het Rijk de uitvoering, ook na de formele overdracht, verzorgt. Ook is mogelijk dat afgesproken wordt dat de nieuwe beheerder de uitvoering verzorgt, waarvoor een vergoeding wordt verstrekt.

B.10

PERSONEEL

ARTIKEL

lid 1. Onder het Sociaal Statuut wordt in deze overeenkomst verstaan het Sociaal Statuut Decentralisatie Beheer Natte Waterstaatswerken, dat als bijlage 6 bij deze overeenkomst is gevoegd en hiervan deeluitmaakt.

lid 2. De definities en begrippen zoals vastgelegd in het Sociaal Statuut zijn op de artikelen ----- (onderdeel 10) van toepassing.

ARTIKEL

Partijen accepteren het Sociaal Statuut en zullen het daarin gestelde naleven.

ARTIKEL

lid 1. Met inachtneming van het daaromtrent in het Sociaal Statuut gestelde garandeert de nieuwe beheerder dat de bij de beheersovergang betrokken personeelsleden (uitgaande van de in bijlage 3 van deze overeenkomst genoemde (combinaties van) functies/functionarissen), die op ----- (datum beheersovergang) bij de oude beheerder in dienst zijn, door de nieuwe beheerder in dienst worden genomen.

lid 2. De oude beheerder biedt namens de nieuwe beheerder het personeelslid een functie bij de nieuwe beheerder aan.

Dit aanbod betreft een functie:

a. die het personeelslid in verband met zijn persoonlijkheid en omstandigheden redelijkerwijs kan worden opgedragen;

b. die zoveel mogelijk overeenkomt met de functie van het personeelslid in dienst bij de oude beheerder;

c. die aangegaan wordt onder arbeidsvoorwaarden die in hun geheel beschouwd niet ongunstiger zijn dan die welke voor het personeelslid golden uit hoofde van zijn dienstverband bij de oude beheerder op de dag voorafgaande aan de overgangdatum.

lid 3. De nieuwe beheerder stelt, in overeenstemming met de oude beheerder, in de periode voor de beheersovergang de arbeidsvoorwaarden en eventuele overgangsvoorzieningen vast.

ARTIKEL

De oude beheerder verbindt zich om in de periode tussen de ondertekening van deze overeenkomst en de datum van overgang in beheer en onderhoud nieuwe aanstellingen, c.q. wijzigingen in de bestaande aanstellingen van personeelsleden die direct of indirect bij het waterstaatswerk betrokken zijn, niet door te voeren dan na overleg met de nieuwe beheerder.

ARTIKEL

Partijen spannen zich in om de bij de overgang in beheer en onderhoud betrokken medewerkers, die in tijdelijke ambtelijke dienst zijn aangesteld of op arbeidsovereenkomst in dienst zijn aangenomen, en op wie het Sociaal Statuut niet van toepassing is, te (her)plaatsen.

TOELICHTING

Partijen zijn in het bestuurlijk uitgangspunt B.4 overeengekomen dat zowel het direct als het indirect personeel bij het over te dragen waterstaatswerk mee over gaat. Gegevens opgenomen in bijlage 3 vormen de basis voor de financiële vergoeding volgens artikel ----(onderdeel 5). In bijlage 3 kunnen vooral voor indirect personeel combinaties van (delen van) functies zijn opgenomen (zie ook het Sociaal Statuut, hoofdstuk III, punt a). Deze gegevens kunnen gebaseerd worden op het in het Sociaal Statuut (bijlage 4 bij het rapport van de Stuurgroep Brokx nat) genoemde, in gezamenlijk overleg op te stellen personeelsplan.

In artikel ----- is geregeld dat de nieuwe beheerder garandeert dat de bij de beheersovergang betrokken personeelsleden door hem in dienst worden genomen. In dit verband is met name hoofdstuk III van het Sociaal Statuut van belang, dat een aantal uitzonderingen maakt op het uitgangspunt dat het betrokken personeelslid met het werk overgaat.

Bij de in artikel ----, lid ---- genoemde arbeidsvoorwaarden dienen met name de artikelen 4.20 tot en met 4.27 van het Sociaal Statuut betrokken te worden.

B.11

WATERBODEM/ONDERHOUD

(met garantie)

ARTIKEL

lid 1. Het Rijk verbindt zich tegenover de ----- (overnemende partij) om gedurende een periode, ingaande per de datum van overgang in beheer en onderhoud, eindigende per -----(de periode waarover vergoeding van deze kosten wordt gegeven) de extra kosten aan de ----- (overnemende partij) te vergoeden, die aangegeven zijn op de in het derde lid genoemde goedgekeurde baggerplan en die overeenstemmen met de in bijlage 4 vastgelegde waarden voor frequentie en hoeveelheid van het baggerwerk. Deze waarden zijn gebaseerd op de in bijlage 2 genoemde functie.

lid 2. Onder "extra kosten" worden begrepen: de noodzakelijke, meer- kosten voor storting/verwerking van de vervuilde baggerspecie, die direct voortvloeien uit de ingevolge het op het moment van de baggerbeurt vigerende beleid van de waterkwaliteitsbeheerder/ beheerder van de bodem gestelde eisen. Hieronder vallen niet de reguliere kosten, die direct voortvloeien uit de storting/verwerking van de baggerspecie, die zonder speciale milieu-voorzieningen kan plaatsvinden.

lid 3. De ----- (overnemende partij) stelt uiterlijk een jaar voorafgaande aan de maand waarin de baggerbeurt gepland is een baggerplan op.
In dit baggerplan staan in ieder geval:

- a. aanduiding noodzaak, plaats van de baggerbeurt en periode waarin deze plaats zal vinden;
- b. geraamde omvang van de hoeveelheid vrijkomende baggerspecie;
- c. kwaliteit van de vrijkomende baggerspecie, bepaald aan de hand van representatieve steekmonsters;
- d. de mogelijkheden tot verspreiding in het oppervlaktewater en berging op het land van de vrijkomende baggerspecie, danwel andere mogelijkheden tot verwerking van de baggerspecie;
- e. de begroting, dat wil zeggen: de geraamde kosten per alternatief als onder d bedoeld, waarbij berekend worden: de kosten verbonden aan het baggeren en verwerken van de baggerspecie op een zodanige wijze dat zonder speciale extra voorzieningen de baggerspecie in het oppervlaktewater verspreid kan worden, danwel op het land geborgen worden, alsook: de extra kosten, die veroorzaakt worden door de eventuele vereiste extra eisen, direct voortvloeiende uit het op het moment van de baggerbeurt algemeen vigerende beleid van de waterkwaliteitsbeheerder/ beheerder van de bodem.

lid 4. Indien er sprake is van de in het tweede lid genoemde extra kosten, legt de -----
----- (overnemende partij)
het baggerplan uiterlijk een jaar voorafgaande aan de maand waarin de baggerbeurt is
gepland ter goedkeuring voor aan het Rijk.

lid 5. De goedkeuring van het Rijk strekt zich alleen uit over de vraag of de voorziene
extra kosten redelijkerwijs gemaakt moeten worden.

lid 6. Het Rijk betaalt de in het eerste lid genoemde vergoeding uit, uiterlijk de 15e van
de maand, volgende op de maand waarin de ----- (overnemende partij) de rekening
met de gemaakte extra kosten bij het Rijk indient.

lid 7. Partijen kunnen te allen tijde gedurende de in het eerste lid genoemde periode
besluiten om, in plaats van de regeling in de leden 1 t/m 6 van dit artikel, een vast
jaarlijks bedrag voor het onderhoudsbaggerwerk af te spreken. In een zodanig geval
vervallen de leden 1 t/m 6 van dit artikel en vindt bijstelling van het in artikel----
(onderdeel 5) genoemde jaarlijkse bedrag voor vergoeding van beheer en onderhoud
plaats.

lid 8. Het Rijk behoudt zich het recht tot verhaal van de extra kosten voor, voorzover
deze te zijnen laste zijn gekomen, op de veroorzaker(s).
Desnodig worden eventuele toepasselijke vorderingen aan het Rijk gecedeerd.

Toelichting.

Door partijen (financiële uitgangspunten C.10 en C.11) is afgesproken dat twee
mogelijkheden zijn om de vergoeding voor de kosten van extra kosten van
onderhoudsbaggerwerk te regelen:

in de eerste plaats is het mogelijk dat partijen, rekening houdende met de
vervuilingsgraad van de baggerspecie, en de periode waarin deze zich zal voordoen, de
vergoeding voor onderhoudsbaggerwerk "definitief" regelen in de zin dat deze berekend
worden op de voor onderhoudskosten gebruikelijke wijze (zie artikel----, onderdeel 5).
Alsdan kan dit artikel achterwege blijven en is deze materie al geregeld in artikel .

Partijen kunnen daarentegen ook kiezen voor de regeling dat, naast de regeling voor
onderhoudsbaggerwerk, gebaseerd op specie, die zonder speciale milieu-voorzieningen
verwijderd kan worden, het Rijk per baggerbeurt de extra kosten, voortvloeiende uit
milieu-eisen, zal vergoeden. Voor deze situatie is dit artikel opgesteld.

Partijen kunnen evenwel in de laatstgenoemde situatie gedurende de periode waarvoor
de garantie van het Rijk geldig is, besluiten om op de eerste regeling over te stappen en
een vast jaarlijks bedrag voor onderhoudsbaggerwerk afspreken. Vanzelfsprekend heeft
dit gevolgen voor de hoogte van de jaarlijkse specifieke uitkering.

De periode waarvoor de garantie van het Rijk geldig is, is 30 jaar, te rekenen vanaf het
moment van beheersoverdracht.

SANERING WATERBODEM

ARTIKEL

lid 1. Het Rijk verbindt zich om, indien en voorzover op het tijdstip van overdracht in beheer en onderhoud uit volgens het vigerende beleid representatieve bemonsteringen blijkt dat (delen van) de waterbodem van het waterstaatswerk zodanig vervuild is, dat deze gelijk, of slechter is dan de signaleringswaarde volgende de vigerende normering in de regelgeving op gebied van de bodem, deze locaties te plaatsen, danwel te houden op het bodemsaneringsprogramma voor de wateren waar het Rijk het waterkwaliteitsbeheer over heeft.

lid 2. De eventuele, aan de in het eerste lid genoemde bemonstering verbonden kosten worden door partijen gezamenlijk, ieder voor de helft, gedragen.

lid 3. Indien sprake is van in het eerste lid omschreven saneringsgeval, vindt de financiering van de daadwerkelijke sanering plaats volgens de reguliere sleutel(s) voor kostenverdeling, die op het moment van sanering algemeen geldt, respectievelijk gelden.

lid 4. De ----- (overnemende partij) verleent de voor de sanering nodige medewerking en bevordert ook op iedere andere mogelijke andere wijze dat de sanering daadwerkelijk plaatsvindt.

lid 5. Het Rijk treedt in de in het eerste lid omschreven saneringsgevallen in alle bevoegdheden die de nieuwe beheerder op grond van de vigerende regelgeving op gebied van de bodem toegekend zijn. De ----- verleent hieraan de nodige medewerking.

Het Rijk behoudt het recht tot verhaal van de saneringskosten op de veroorzaker(s) van de vervuiling ingevolge de vigerende regelgeving op gebied van de bodem en het Burgerlijk Wetboek. Desnodig worden eventuele toepasselijke vorderingen aan het Rijk gecedeerd.

Toelichting.

Partijen hebben in de financiële uitgangspunten C 12 en C 13 een regeling afgesproken in het geval de waterbodem verontreinigd blijkt te zijn op tijdstip van overdracht in beheer en onderhoud.

Deze artikelen zijn hiervan een uitwerking. Bij de in lid 1 genoemde representatieve bemonsteringen moet aangesloten worden bij de aanbevelingen in CUWO-kader (Coördinatie Commissie Uitvoering Wet verontreiniging oppervlaktewateren).

Op dit moment voorziet de Interimwet Bodemsanering (die op afzienbare tijd ingebouwd zal worden in de Wet Bodembescherming) in een regeling voor sanering van de droge en natte (water)bodem.

B.13

PRIVAATRECHTELIJKE GEVOLGEN

ARTIKEL

Het Rijk vrijwaart de ----- (overnemende partij) voor aanspraken van derden tot vergoeding van schade, ontstaan ten gevolge van een feit, dat zich voor de datum van inwerkingtreding van het koninklijk besluit heeft voorgedaan, en dat is toe te rekenen aan het Rijk.

ARTIKEL

Wijzigingen van deze overeenkomst of aanvullingen daarop zijn rechtsgeldig indien en voorzover deze schriftelijk tussen partijen zijn overeengekomen.

Indien een of meer bepalingen van deze overeenkomst nietig of niet rechtsgeldig verklaard worden, zullen de overige bepalingen van deze overeenkomst van kracht blijven. Partijen zullen over de bepalingen welke nietig zijn of niet rechtsgeldig verklaard worden, overleg plegen teneinde een vervangende regeling te treffen, in dier voege dat in zijn geheel de strekking van deze overeenkomst behouden blijft.

ARTIKEL

Deze overeenkomst wordt beheerst door Nederlands recht.

ARTIKEL

lid 1. Elk geschil betreffende de totstandkoming, de uitleg of de uitvoering van deze overeenkomst of van nadere overeenkomsten, die daaruit mochten voortvloeien, alsmede elk ander geschil terzake van of in verband met de overeenkomst, hetzij juridisch, hetzij feitelijk, geen uitgezonderd, zal door de bevoegde rechter te 's Gravenhage beslecht worden.

lid 2. Een geschil is aanwezig indien een der partijen zulks stelt.

lid 3. Indien een der partijen stelt dat er sprake is van een geschil als bedoeld in het eerste lid dient deze de andere partij onverwijld hiervan schriftelijk in kennis te stellen. Partijen zullen zich inspannen om het geschil in der minne te beslechten.

B.14

EIGENDOM

ARTIKEL

lid 1. Het Rijk bevordert dat de eigendom van het waterstaatswerk aan de ----- (overnemende partij) wordt overgedragen.

lid 2. De eigendomsoverdracht vindt plaats op de voet van de als bijlage 5 bij deze overeenkomst gevoegde model-akte. De ----- (overnemende partij) is op de hoogte van de voorwaarden die het Rijk aan de eigendomsoverdracht wenst te verbinden.

lid 3. Partijen verbinden zich om binnen drie maanden na ondertekening van deze overeenkomst de nodige initiatieven te nemen, c.q. medewerking te verlenen met het oog op de eigendomsoverdracht van het waterstaatswerk bij notariële akte.

Toelichting.

In het kader van de Stuurgroep is door de partijen uitgesproken dat de eigendom, het beheer en onderhoud in beginsel in een hand dienen te blijven. Daarnaast is (financieel uitgangspunt C.14) afgesproken op welke wijze de eventuele vergoeding berekend wordt die de Dienst der Domeinen voor de eigendom dient te ontvangen.

Partijen zijn ten tijde van de onderhandelingen over deze overeenkomst op de hoogte van de hoogte van de (eventuele) vergoeding voor de eigendomsoverdracht.

B.15

ONDERTEKENING EN BIJLAGEN

Aldus opgemaakt en in tweevoud ondertekend te

----- (plaatsnaam), -----1990 (datum)

DE HOOFDINGENIEUR-DIRECTEUR
VAN DE RIJKSWATERSTAAT IN
DE DIRECTIE-----

DE COMMISSARIS DER
KONINGIN IN DE PROVINCIE

(naam)

(naam)

Bijlagen:

1. tekening met aanduiding waterstaatswerk (artikel , onderdeel 2)
2. omschrijving functie van het waterstaatswerk op het tijdstip van overdracht (artikel , onderdeel 5)
3. overzicht van (combinaties van) functies/functionarissen die bij de overdracht van het waterstaatswerk betrokken zijn (artikel, onderdeel 5)
4. overzicht gemiddelde jaarlijkse onderhoudskosten (artikel, onderdeel 5)
5. model-akte eigendomsoverdracht (artikel , onderdeel 14)
6. Sociaal Statuut (artikel , onderdeel 10)

C. MODEL-OVEREENKOMST BIJ OVERDRACHT NAAR EEN WATERSCHAP

C.1.

AANHEF EN OVERWEGINGEN

nr. overeenkomst:

aantal bijlagen, waaronder: -- tekeningen met de nrs. ---:

Overeenkomst tot regeling van de overdracht in beheer en onderhoud van ----- (aanduiding waterstaatswerk), een en ander in de gemeente(n) ----- (naam van de gemeente/n waarin werk is gelegen).

De ondergetekenden:

De hoofdingenieur-directeur van de Rijkswaterstaat in de directie ----- (naam van de regionale directie van de Rijkswaterstaat), ----- (naam van de hoofdingenieur-directeur), handelende namens het Rijk, daartoe gemachtigd door de Minister van Verkeer en Waterstaat (brief van de directeur-generaal van de Rijkswaterstaat) van ----- -- (datum en kenmerk brief), contractant ter ene zijde, verder genoemde "het Rijk" en

De dijkgraaf, ----- (naam van de dijkgraaf) van het Waterschap ----- (naam waterschap) in de gemeente(n) ----- (naam gemeente/n), en als zodanig dat waterschap vertegenwoordigende en handelende ter uitvoering van het besluit van de Algemene vergadering van ----- (datum besluit), welk besluit is goedgekeurd door gedeputeerde staten van ----- (naam provincie) d.d. ----- (datum goedkeuringsbesluit), contractant ter andere zijde, verder genoemd: "het Waterschap",

Overwegende, dat

het beheer en onderhoud, en de eigendom van ----- (aanduiding waterstaatswerk) in de gemeente(n) ----- (aanduiding gemeente/n) bij het Rijk berusten ;

het Rijk het beheer en onderhoud daarvan niet langer tot zijn taak acht te behoren;

het bij overdracht in beheer en onderhoud wenselijk is dat tevens de eigendom wordt overgedragen;

het in het kader van het streven naar decentralisatie van het beheer van natte waterstaatswerken wenselijk wordt geoordeeld om tot overdracht in beheer en onderhoud van het (de) desbetreffende waterstaatswerk(en) aan een lagere overheid over te gaan;

de Stuurgroep Decentralisatie Beheer natte waterstaatswerken hiertoe algemene bestuurlijke beginselen en uitgangspunten, en financiële beginselen heeft ontwikkeld;

deze beginselen en uitgangspunten in het Bestuurlijk Overleg van 13 oktober 1988 en 12 september 1990 zijn aanvaard;

deze beginselen en uitgangspunten aan deze overdracht ten grondslag liggen;

partijen bij deze overeenkomst hun overeenstemming inzake de overdracht tot uiting brengen;

het waterschap bereid is tot overname van het beheer en onderhoud van het/de ----- (aanduiding waterstaatswerk);

het waterschap medewerking zal verlenen aan een spoedige eigendomsoverdracht van het waterstaatswerk;

het/de ----- (aanduiding waterstaatswerk) in goede staat van onderhoud verkeert;

of, indien sprake is van onderdeel 8:

tussen partijen een regeling is getroffen over het, waar nodig, op kosten van het Rijk, alsnog in goede staat van onderhoud brengen van het waterstaatswerk;

dat de provincie ----- (aanduiding provincie) blijkens haar brief van----- (datum brief) de onderhavige overdracht in beheer en onderhoud onderschrijft en, voorzover nodig, medewerking zal verlenen aan het aanbrengen van de, gezien de overdracht, nodige veranderingen in de provinciale verordening en/of het reglement van het waterschap;

zijn overeengekomen als volgt:

C.2

OMSCHRIJVING VAN HET WERK

ARTIKEL

lid 1. De ----- (aanduiding waterstaatswerk) te ----- (naam gemeente/n), aangegeven op de bij deze overeenkomst behorende en daarvan als bijlage 1 deel uitmakende tekening, nr. ----- (aanduiding nummer) wordt in deze overeenkomst als: "het waterstaatswerk" aangeduid.

lid 2. Tot het waterstaatswerk behoren de volgende kunstwerken: ----- (aanduiding kunstwerken), zoals aangegeven op de in het eerste lid genoemde tekening.

Toelichting:

Het is van groot belang dat een goede omschrijving van het over te dragen waterstaatswerk in de overeenkomst wordt neergelegd.

In de gevallen waarin kunstwerken bij de overdracht zijn betrokken kan het zinvol zijn om, teneinde misverstanden uit te sluiten, uitdrukkelijk deze (apart) te noemen en (apart) op de tekening aan te geven. Desnodig wordt nog in de toelichting bepaald, indien hierover misverstanden zouden kunnen ontstaan, welke kunstwerken niet bij de overdracht betrokken zijn.

Zoals in het bestuurlijke uitgangspunt B8 is verwoord, moet bij de beheerstoedeling van de over te dragen waterstaatswerken ermee rekening gehouden worden dat kunstwerken in kruisingen met andere infrastructuur in beginsel behoren tot de infrastructuur met het "hoogste" beheersniveau.

BEREIDHEID TOT OVERDRACHT

ARTIKEL

lid 1. Het ----- (aanduiding overnemende partij) verbindt zich om medewerking te verlenen aan een formele regeling, waarbij het beheer en onderhoud van het waterstaatswerk aan ----- (aanduiding overnemende partij) worden overgedragen in de zin van artikel 1 Waterstaatswet 1900.

lid 2. Het Rijk verbindt zich om zo spoedig mogelijk de mogelijke initiatieven te nemen om het beheer en onderhoud van het waterstaatswerk aan ----- (aanduiding overnemende partij) over te dragen volgens de daarvoor geldende wettelijke regels.

lid 3. Het ----- (aanduiding overnemende partij) verbindt zich om tijdig initiatieven te nemen, danwel de benodigde medewerking te verlenen aan het tot stand brengen van, respectievelijk wijzigen van de regelgeving van het waterschap, voorzover dat met het oog op de overdracht in beheer en onderhoud noodzakelijk is.

Toelichting.

In dit artikel wordt de bereidheid van beide partijen om op korte termijn tot de formele overdracht in beheer en onderhoud van het waterstaatswerk te komen, uitgesproken. In het bestuurlijk uitgangspunt B.1. is immers vastgelegd dat deze overdracht op zo kort mogelijke termijn en in overeenstemming met betrokken partijen wordt gerealiseerd.

C. 4

ARTIKEL

BEHEER EN ONDERHOUD

ARTIKEL

Het ----- (overnemende partij) is, met ingang van de datum van inwerkingtreding van het koninklijk besluit, waarmee het waterstaatswerk in beheer en onderhoud wordt overgedragen, verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van het waterstaatswerk in de zin van de Waterstaatswet 1900.

C.5

VERGOEDING VOOR BEHEER EN ONDERHOUD

ARTIKEL

lid 1. Het Rijk geeft bij overdracht in beheer en onderhoud van het waterstaatswerk aan het waterschap een vergoeding van een jaarlijks bedrag van f -----, (----) (bedrag in cijfers en letters), dat jaarlijks wordt aangepast met een index als vermeld in artikel --- (onderdeel 7).

De vergoeding wordt per jaar in vier gelijke delen betaald: uiterlijk per de 15e dag van de tweede maand van elk kwartaal van het jaar wordt 1/4 deel van de jaarlijkse vergoeding betaald.

of:

ARTIKEL

lid 1. Het Rijk geeft bij overdracht in beheer en onderhoud van het waterstaatswerk aan het ----- (overnemende partij) een eenmalige vergoeding ter grootte van f ---, --- (---) (bedrag in cijfers en letters); De betaling van deze vergoeding zal als volgt plaatsvinden:

P.M. betalingsritme afspreken

lid 2. De in het eerste lid genoemde vergoeding bestaat uit een vergoeding, die nodig is voor behoorlijk beheer en onderhoud, uitgaande van de publieke functie van het werk op het moment van overdracht. De in verband hiermee vast te stellen kosten zijn bepaald op basis van de methodiek als bedoeld in het rapport afkoopsommen 1979.

lid 3. De in het eerste lid genoemde vergoeding bestaat uit:

(P.M.: alternatieven, beslispunt in Bestuurlijk overleg):

(afkoopsom)

I. een eenmalige vergoeding van f -----, (-----),
(bedrag in cijfers en letters), (prijspeil ----).

Deze vergoeding wordt aangepast aan optredende en reeds opgetreden loon- en prijsontwikkelingen tot 1 januari -----.

De door het Rijk te betalen vergoeding zal definitief worden bepaald door vermenigvuldiging daarvan met de factor:

$$\frac{0,7 (C-U)}{U} + 1$$

In deze formule stellen voor:

C: het door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde indexcijfer van regelingslonen van volwassen werknemers (lonen per week en per maand voor alle werknemerscategorieën, inclusief spaarloon, vakantietoeslag en andere uitkeringen voor de maand januari-----, en

U: het indexcijfer in de maand -----.

(gedeeltelijke vergoeding, % van afkoopsom).

II. een eenmalige vergoeding van f ----, (-----), (bedrag in cijfers en letters), (prijspeil -----).

Deze vergoeding is als volgt opgebouwd:

P.M. (uitwerking bijlage bij Financieel uitgangspunt: C.1.2.a)

III. een aflopende reeks van vergoedingen, van 100 % in het eerste jaar, lineair dalend tot 0 % in x jaar.

IV. geen vergoeding.

(indien niet sprake is van een: eenmalige vergoeding)

lid 3. Het Rijk behoudt ten alle tijde de bevoegdheid om de in het eerste lid genoemde vergoeding af te kopen volgens de systematiek als omschreven in het rapport Afkoopsommen 1979. Het Rijk zal in een zodanig geval uiterlijk 1 december van het lopende kalenderjaar hiertoe een schriftelijke mededeling aan het ----- (overnemende partij) doen. De berekening van deze afkoopsom is als volgt:

de/een gedeelte van de vergoeding dat in het lopende kalenderjaar is uitgekeerd, vermenigvuldigd met de kapitalisatiefactor die genoemd is in het rapport Afkoopsommen.

lid 4. De hoogte van de vergoeding is gekoppeld aan de publieke functie, die het waterstaatswerk als zodanig heeft op het tijdstip van overdracht. Deze functie is omschreven in bijlage 2 van deze overeenkomst.

lid 5. Het ----- (waterschap) verbindt zich om aan het Rijk op diens verzoek de gegevens te verschaffen, die nodig zijn om aan de verantwoordingsplicht tegenover de Staten-Generaal te voldoen.

lid 6. Indien het ----- (waterschap) voornemens is de in het vierde lid genoemde functie te verminderen, zullen partijen in overleg treden om een evenredige bijstelling van het in het eerste lid genoemde bedrag van de vergoeding te bereiken.

Toelichting.

In financieel uitgangspunt C.1 hebben partijen afgesproken, in navolging van hetgeen hierover in het regeerakkoord 1989 (Tweede Kamer, vergaderjaar 1989-1990, 21 132, nr. 9) is afgesproken, dat bij overdracht in beheer en onderhoud het Rijk aan de waterschappen een redelijke vergoeding geeft. Over hetgeen hieronder moet worden verstaan hebben partijen in het kader van de Stuurgroep afspraken gemaakt.

Als het om kostenvergoedingen gaat voor waterstaatswerken, waarbij de ingelanden een continu en rechtstreeks belang hebben, ontvangt het waterschap deze kostenvergoeding rechtstreeks van het Rijk. Aangezien deze kostenvergoeding niet als een specifieke uitkering beschouwd wordt, is een wettelijke regeling van deze vergoedingen niet noodzakelijk.

Voor de volledigheid zij vermeld dat partijen kunnen beslissen om, indien zij in gezamenlijk overleg niet eens kunnen worden over de bepaling van de hoogte van de vergoeding, arbitrage in te roepen volgens een standaard-overeenkomst (bijlage 8 rapport Stuurgroep) bij een (van te voren ingesteld) vast scheidsgerecht. Hetgeen in een zodanig geval door dit scheidsgerecht als een behoorlijke vergoeding wordt beschouwd, wordt opgenomen in deze overeenkomst.

Waar het kostenvergoedingen betreft, waarbij de ingelanden geen continu en rechtstreeks belang hebben, is in de Stuurgroep afgesproken dat deze door tussenkomst van de Provincie uitbetaald worden door het Rijk. Op deze wijze wordt immers tot uitdrukking gebracht dat het hier om primair provinciale, respectievelijk gemeentelijke taken gaat. Het is wenselijk dat voor het sluiten van deze overeenkomst, danwel parallel hieraan lopend, zonodig hierover een nadere afspraak tussen de Provincie, respectievelijk de gemeente en het waterschap wordt gemaakt.

Met de verantwoordingsplicht tegenover de Staten-Generaal (lid 5) wordt tenminste bedoeld een verklaring dat het werk nog bestaat en functioneert als op het moment van overdracht.

C.7

INDEX

ARTIKEL

De in artikel ----- (onderdeel 5) genoemde indexering vindt plaats door:

a. het personeelskostenbestanddeel te vermenigvuldigen met:

$$\frac{C-U}{U} + 1$$

b. het onderhoudskostenbestanddeel te vermenigvuldigen met:

$$\frac{0,7 (C-U)}{U} + 1$$

In deze formules stellen voor:

C: het door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde indexcijfer van regelingslonen van volwassen werknemers (lonen per week en per maand voor alle werknemerscategorieën, inclusief spaarloon, vakantietoeslag en andere uitkeringen voor de maand -----) en

U: het indexcijfer in de maand-----

C.8

ACHTERSTALLIG ONDERHOUD

P.M. apart regelen: d.w.z.

verplichtingen dat het Rijk voor een bepaald tijdstip achterstallig onderhoud heeft ingelopen, of:
opnemen als ondedeel van de niet jaarlijks terugkerende kosten.

VERBETERINGEN

ARTIKEL

Het Rijk voert het inzake het waterstaatswerk door het Rijk op ----- (datum, kenmerk goedkeuring) goedgekeurde verbeteringsplan uit op de wijze als omschreven in dit plan.

of

ARTIKEL

lid 1. Het ----- (overnemende partij) voert het door het Rijk op ----- (datum, kenmerk goedkeuring) uit op de wijze als omschreven in dit plan.

lid 2. Het Rijk verstrekt hiervoor aan het ----- (overnemende partij) een vergoeding van f ----, (-----) (bedrag in cijfers en letters).

lid 3. De in het tweede lid genoemde vergoeding wordt als volgt uitgekeerd:

- 50 % per de 15e van de maand, volgende op de maand waarin de eerste werkzaamheden worden uitgevoerd, op verzoek van het ----- (overnemende partij)
- 50 % na beëindiging van de werkzaamheden, op verzoek van het/de ----- (overnemende partij). In het verzoek is aangegeven dat de verbetering is uitgevoerd conform het goedgekeurde verbeteringsplan.

Toelichting.

In het bestuurlijk uitgangspunt B.7 is door partijen afgesproken dat er twee mogelijkheden zijn, indien er sprake is van een goedgekeurd, vastomlijnd verbeteringsplan inzake het waterstaatswerk, dat bovendien door de Minister van Verkeer en Waterstaat in de meerjarenramingen financieel is ingepland.

Partijen kunnen overeenkomen dat het Rijk de uitvoering, ook na de formele overdracht, verzorgt. Ook is mogelijk dat afgesproken wordt dat de nieuwe beheerder de uitvoering verzorgt, waarvoor een vergoeding wordt verstrekt.

C.10

PERSONEEL

ARTIKEL

lid 1. Onder het Sociaal Statuut wordt in deze overeenkomst verstaan het Sociaal Statuut Decentralisatie Beheer Natte Waterstaatswerken, dat als bijlage 6 bij deze overeenkomst is gevoegd en hiervan deelt uitmaakt.

lid 2. De definities en begrippen zoals vastgelegd in het Sociaal Statuut zijn op de artikelen ----- (onderdeel 10) van toepassing.

ARTIKEL

Partijen accepteren het Sociaal Statuut en zullen het daarin gestelde naleven.

ARTIKEL

lid 1. Met inachtneming van het daaromtrent in het Sociaal Statuut gestelde garandeert de nieuwe beheerder dat de bij de beheersovergang betrokken personeelsleden (uitgaande van de in bijlage 3 van deze overeenkomst genoemde (combinaties van) functies/functionarissen), die op ----- (datum beheersovergang) bij de oude beheerder in dienst zijn, door de nieuwe beheerder in dienst worden genomen.

lid 2. De oude beheerder biedt namens de nieuwe beheerder het personeelslid een functie bij de nieuwe beheerder aan.

Dit aanbod betreft een functie:

- a. die het personeelslid in verband met zijn persoonlijkheid en omstandigheden redelijkerwijs kan worden opgedragen;
- b. die zoveel mogelijk overeenkomt met de functie van het personeelslid in dienst bij de oude beheerder;
- c. die aangegaan wordt onder arbeidsvoorwaarden die in hun geheel beschouwd niet ongunstiger zijn dan die welke voor het personeelslid golden uit hoofde van zijn dienstverband bij de oude beheerder op de dag voorafgaande aan de overgangdatum.

lid 3. De nieuwe beheerder stelt, in overeenstemming met de oude beheerder, in de periode voor de beheersovergang de arbeidsvoorwaarden en eventuele overgangsvoorzieningen vast.

ARTIKEL

De oude beheerder verbindt zich om in de periode tussen de ondertekening van deze overeenkomst en de datum van overgang in beheer en onderhoud nieuwe aanstellingen, c.q. wijzigingen in de bestaande aanstellingen van personeelsleden die direct of indirect bij het waterstaatswerk betrokken zijn, niet door te voeren dan na overleg met de nieuwe beheerder.

ARTIKEL

Partijen spannen zich in om de bij de overgang in beheer en onderhoud betrokken medewerkers, die in tijdelijke ambtelijke dienst zijn aangesteld of op arbeidsovereenkomst in dienst zijn aangenomen, en op wie het Sociaal Statuut niet van toepassing is, te (her)plaatsen.

TOELICHTING

Partijen zijn in het bestuurlijk uitgangspunt B.4 overeengekomen dat zowel het direct als het indirect personeel bij het over te dragen waterstaatswerk mee over gaat. Gegevens opgenomen in bijlage 3 vormen de basis voor de financiële vergoeding volgens artikel -----(onderdeel 5). In bijlage 3 kunnen vooral voor indirect personeel combinaties van (delen van) functies zijn opgenomen (zie ook het Sociaal Statuut, hoofdstuk III, punt a). Deze gegevens kunnen gebaseerd worden op het in het Sociaal Statuut (bijlage 4 bij het rapport van de Stuurgroep Brokx nat) genoemde, in gezamenlijk overleg op te stellen personeelsplan.

In artikel ----- is geregeld dat de nieuwe beheerder garandeert dat de bij de beheersovergang betrokken personeelsleden door hem in dienst worden genomen. In dit verband is met name hoofdstuk III van het Sociaal Statuut van belang, dat een aantal uitzonderingen maakt op het uitgangspunt dat het betrokken personeelslid met het werk overgaat.

Bij de in artikel ----, lid ---- genoemde arbeidsvoorwaarden dienen met name de artikelen 4.20 tot en met 4.27 van het Sociaal Statuut betrokken te worden.

WATERBODEM/ONDERHOUD

- ingeval van volledige vergoeding:

als bij A/B/11

- ingeval van vergoeding van lagere kosten dan de volledige kosten:

Regeling van de vergoeding voor onderhoudsbaggerwerk "definitief" in de zin dat deze berekend wordt op de voor onderhoudskosten gebruikelijke wijze (zie artikel , onderdeel 5) en opname van het volgende artikel:

ARTIKEL

Indien het kwantiteitsbeheer van een waterloop overgedragen wordt van het Rijk aan het ----- (waterschap), draagt het Rijk er zorg voor dat de waterloop op het moment van overdracht minimaal voldoet aan het met het oog op de waterhuishoudkundige functie vereiste/voorgescreven profiel. Zonodig wordt door en voor rekening van het Rijk een onderhoudsbaggerbeurt uitgevoerd om een zodanig profiel te bereiken.

Toelichting.

Bij de bepaling van de periode, waarvoor de garantie van het Rijk geldig is, wordt aangesloten bij het rapport Afkoopsommen 1979 en de afspraken die gemaakt zijn over overdracht van zogenaamde waterschapseigen taken (zie uitgangspunt: C.1.2.a) Partijen hebben (financieel uitgangspunt C.10.2) afgesproken dat, indien er voor waterschapseigen taken gedurende deze periode sprake is van een lagere vergoeding dan de volledige kosten, de te vergoeden extra kosten voor onderhoudsbaggerwerk een evenredig deel van de werkelijke extra zullen zijn (zie uitgangspunt: C.1.2.a)

SANERING WATERBODEM

ARTIKEL

lid 1. Het Rijk verbindt zich om, indien en voorzover op het tijdstip van overdracht in beheer en onderhoud uit volgens het vigerende beleid representatieve bemonsteringen blijkt dat (delen van) de waterbodem van het waterstaatswerk zodanig vervuild is, dat deze gelijk, of slechter is dan de signaleringswaarde volgende de vigerende normering in de regelgeving op gebied van de bodem, deze locaties te plaatsen, danwel te houden op het bodemsaneringsprogramma voor de wateren waar het Rijk het waterkwaliteitsbeheer over heeft.

lid 2. De eventuele, aan de in het eerste lid genoemde bemonstering verbonden kosten worden door partijen gezamenlijk, ieder voor de helft, gedragen.

lid 3. Indien sprake is van in het eerste lid omschreven saneringsgeval, vindt de financiering van de daadwerkelijke sanering plaats volgens de reguliere sleutel(s) voor kostenverdeling, die op het moment van sanering algemeen geldt, respectievelijk gelden.

lid 4. Het ----- (overnemende partij) verleent de voor de sanering nodige medewerking en bevordert ook op iedere andere mogelijke andere wijze dat de sanering daadwerkelijk plaatsvindt.

lid 5. Het Rijk treedt in de in het eerste lid omschreven saneringsgevallen in alle bevoegdheden die de nieuwe beheerder op grond van de vigerende regelgeving op gebied van de bodem toegekend zijn. Het ----- verleent hieraan de nodige medewerking.

Het Rijk behoudt het recht tot verhaal van de saneringskosten op de veroorzaker(s) van de vervuiling ingevolge de vigerende regelgeving op gebied van de bodem en het Burgerlijk Wetboek. Desnodig worden eventuele toepasselijke vorderingen aan het Rijk gecedeerd.

Toelichting.

Partijen hebben in de financiële uitgangspunten C 12 en C 13 een regeling afgesproken in het geval de waterbodem verontreinigd blijkt te zijn op tijdstip van overdracht in beheer en onderhoud.

Deze artikelen zijn hiervan een uitwerking. Bij de in lid 1 genoemde representatieve bemonsteringen moet aangesloten worden bij de aanbevelingen in CUWO-kader (Coördinatie Commissie Uitvoering Wet verontreiniging oppervlaktewateren).

Op dit moment voorziet de Interimwet Bodemsanering (die op afzienbare tijd ingebouwd zal worden in de Wet Bodembescherming) in een regeling voor sanering van de droge en natte (water)bodem.

PRIVAATRECHTELIJKE GEVOLGEN

ARTIKEL

Het Rijk vrijwaart het ----- (overnemende partij) voor aanspraken van derden tot vergoeding van schade, ontstaan ten gevolge van een feit, dat zich voor de datum van inwerkingtreding van het koninklijk besluit heeft voorgedaan, en dat is toe te rekenen aan het Rijk.

ARTIKEL

Wijzigingen van deze overeenkomst of aanvullingen daarop zijn rechtsgeldig indien en voorzover deze schriftelijk tussen partijen zijn overeengekomen. Indien een of meer bepalingen van deze overeenkomst nietig of niet rechtsgeldig verklaard worden, zullen de overige bepalingen van deze overeenkomst van kracht blijven. Partijen zullen over de bepalingen welke nietig zijn of niet rechtsgeldig verklaard worden, overleg plegen teneinde een vervangende regeling te treffen, in dier voege dat in zijn geheel de strekking van deze overeenkomst behouden blijft.

ARTIKEL

Deze overeenkomst wordt beheerst door Nederlands recht.

ARTIKEL

lid 1. Elk geschil betreffende de totstandkoming, de uitleg of de uitvoering van deze overeenkomst of van nadere overeenkomsten, die daaruit mochten voortvloeien, alsmede elk ander geschil terzake van of in verband met de overeenkomst, hetzij juridisch, hetzij feitelijk, geen uitgezonderd, zal door de bevoegde rechter te 's Gravenhage beslecht worden.

lid 2. Een geschil is aanwezig indien een der partijen zulks stelt.

lid 3. Indien een der partijen stelt dat er sprake is van een geschil als bedoeld in het eerste lid dient deze de andere partij onverwijld hiervan schriftelijk in kennis te stellen. Partijen zullen zich inspannen om het geschil in der minne te beslechten.

C.14.

EIGENDOM

ARTIKEL

lid 1. Het Rijk bevordert dat de eigendom van het waterstaatswerk aan het -----
(overnemende partij) wordt overgedragen.

lid 2. De eigendomsoverdracht vindt plaats op de voet van de als bijlage 5 bij deze
overeenkomst gevoegde model-akte. Het ----- (overnemende partij) is op de hoogte van
de voorwaarden die het Rijk aan de eigendomsoverdracht wenst te verbinden.

lid 3. Partijen verbinden zich om binnen drie maanden na ondertekening van deze
overeenkomst de nodige initiatieven te nemen, c.q. medewerking te verlenen met het oog
op de eigendomsoverdracht van het waterstaatswerk bij notariële akte.

Toelichting.

In het kader van de Stuurgroep is door de partijen uitgesproken dat de eigendom, het
beheer en onderhoud in beginsel in een hand dienen te blijven. Daarnaast is (financieel
uitgangspunt C.14) afgesproken op welke wijze de eventuele vergoeding berekend wordt
die de Dienst der Domeinen voor de eigendom dient te ontvangen.

Partijen zijn ten tijde van de onderhandelingen over deze overeenkomst op de hoogte
van de hoogte van de (eventuele) vergoeding voor de eigendomsoverdracht.

BIJLAGE 11

**bij eindrapport Stuurgroep Decentralisatie Beheer
van Natte Waterstaatswerken**

RAAM-KONINKLIJK BESLUIT VAN OVERDRACHT

MODEL KONINKLIJK BESLUIT

In het koninklijk besluit worden de volgende aspecten geregeld:

- de overheid die het beheer en onderhoud overdraagt;
- de overheid aan wie het beheer en onderhoud wordt overgedragen;
- het waterstaatswerk dat wordt overgedragen;
- de financiële vergoeding.

De financiële vergoeding is uiteraard onderworpen aan de condities die in de overdrachtsovereenkomst tussen partijen zijn overeengekomen.

Het bedrag van de financiële vergoeding, die wordt gegeven in de vorm van een jaarlijkse vergoeding en genoemd wordt in (de overeenkomst en) het koninklijk besluit kan aan verandering onderhevig zijn: in de eerste plaats door bijstelling door de index. Ook is onder andere mogelijk dat deze vergoeding (gedeeltelijk) wordt afgekocht, danwel overgeheveld wordt in algemene fondsen (Provincie-/Gemeentefonds).

A/B/C

WIJ BEATRIX, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN,
PRINSES VAN ORANJE-NASSAU,

ENZ. ENZ. ENZ.

Besluit van ----- (datum, nummer besluit), houdende overbrenging in beheer en onderhoud bij de/het ----- (overnemende partij) van ----- (aanduiding waterstaatswerk) met bijbehorende werken te ----- (aanduiding gemeente, waarin waterstaatswerk ligt).

Op de voordracht van Onze Minister van Verkeer en Waterstaat van ----- (datum en nummer voordracht), Hoofddirectie van de Waterstaat, Hoofdafdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken, en van de Staatssecretaris van Financien van ----- (datum en nummer brief), Directie der Domeinen, Afdeling Inspecties en Rentambten;

Overwegende dat met de/het ----- (overnemende partij) overeenstemming is verkregen omtrent het bij de/het ----- (overnemende partij) in beheer en onderhoud brengen van ----- (aanduiding waterstaatswerk), met bijbehorende werken te ----- (gemeente, waarin het waterstaatswerk ligt);

dat deze overeenstemming is vastgelegd in de tussen partijen gesloten overeenkomst van ----- (datum en kenmerk overeenkomst)

Gelet op de Waterstaatswet 1900, Stb. 176, laatstelijk gewijzigd bij wet van 8 november 1988, Stb. 676;

HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

ARTIKEL

lid 1. Het Rijk brengt bij de/het ----- (overnemende partij) in beheer en onderhoud over de/het ----- (aanduiding waterstaatswerk), met bijbehorende werken, in de gemeente(n) (gemeente/n waarin waterstaatswerk ligt).

lid 2. De/het ----- (aanduiding waterstaatswrk), met bijbehorende werken, is aangegeven op de bij dit besluit behorende tekening, nr. ----- (nummeraanduiding).

lid 3. In de overbrenging zijn begrepen het beheer en onderhoud van ----- (evt. ter

verduidelijking aangeven wat in de overbrenging is begrepen).

lid 4. Het beheer en onderhoud van de/het in het eerste lid genoemde waterstaatswerk(en) worden overgebracht voorzover deze bij het Rijk berusten.

ARTIKEL

De/het ----- (overnemende partij) treedt door de overbrenging in beheer en onderhoud van de/het in artikel 1 genoemde waterstaatswerk(en) tegenover derden in de rechten en verplichtingen van het Rijk te dier zake.

ARTIKEL

lid 1. Wegens de overbrenging bij de/het ----- (overnemende partij) van het beheer en onderhoud van de/het in artikel 1 genoemde waterstaatswerk(en) vergoedt het Rijk aan de/het -----(overnemende partij)

(ingeval van eenmalig bedrag)

- een bedrag van f ----- (bedrag in cijfers)

(ingeval van jaarlijks bedrag)

- een jaarlijks bedrag van f ----- (bedrag in cijfers) op prijsbasis van ----- (maand) 19--

of, ingeval van overdracht om niet:

ARTIKEL

De overbrenging in beheer en onderhoud van het/de in artikel 1 genoemde waterstaatswerk(en) bij de/het ----- (overnemende partij) geschiedt om niet.

(ingeval van een vergoeding)

lid 2. De in het eerste lid van dit artikel genoemde vergoeding is opgebouwd uit:

(afhankelijk van opbouw van de vergoeding:

vaste jaarlijkse kosten voor het personeel, gemiddelde jaarlijkse onderhoudskosten, een voor een periode van 30 jaren vanaf het tijdstip van overdracht benodigd jaarlijks bedrag voor de gemiddelde niet jaarlijkse onderhoudskosten, verbeteringen)

(ingeval van jaarlijks bedrag)

lid 3. Het in het eerste lid van dit artikel genoemde jaarlijkse bedrag wordt ieder jaar bijgesteld aan de hand van de volgende index:

(zie de index van nota afkoopsommen, onderdeel 7)

(uitbetaling)

lid 3. Het in het eerste lid van dit artikel genoemde bedrag wordt als volgt voldaan:

P.M. : af te spreken voor: eenmalige vergoedingen en jaarlijks terugkerende vergoedingen.

ARTIKEL

Dit besluit treedt in werking met ingang van de eerste dag van de tweede kalendermaand na de datum van dit besluit.

Onze Ministers van Verkeer en Waterstaat en van Financiën zijn belast met de uitvoering van dit besluit.

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,

DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN,

BIJLAGE 12

**bij eindrapport Stuurgroep Decentralisatie Beheer
van Natte Waterstaatswerken**

MODEL-AKTE VOOR DE EIGENDOMSOVERDRACHT

MODEL AKTE EIGENDOMSOVERDRACHT

MODEL-AKTE EIGENDOMSOVERDRACHT

Heden de -----
verschenen voor mij,
notaris ter standplaats

1. (naam van de notaris)

wonende te -----volgens zijn/haar verklaring optredende als gevolmachtigd lasthebber/lasthebster van ----- hoofdinspecteur/rentmeester der Domeinen te -----
---, wonende te -----

die bij het verstrekken van deze last en volmacht handelende namens de Staat der Nederlanden, hierna te noemen de Staat, hiertoe gemachtigd bij brief van de Minister/Staatssecretaris van Financiën van -----

directie der Domeinen, afdeling Inspecties en rentambten,
van welke last en volmacht blijkt uit een onderhandse akte van volmacht van die, na door de lasthebber/lasthebster in tegenwoordigheid van mij, notaris, voor echt te zijn erkend en ten blijke daarvan door de lasthebber/lasthebster en mij, notaris, te zijn getekend, aan deze minute is gehecht;

2. (naam van de wederpartij)

wonende te -----
volgens zijn/haar verklaring optredende als gevolmachtigd lasthebber/lasthebster van ----

hierna te noemen de wederpartij,
van welke last en volmacht blijkt uit een onderhandse akte van volmacht van die, na door de lasthebber/lasthebster in tegenwoordigheid van mij, notaris, voor echt te zijn erkend en ten blijke daarvan door de lasthebber/lasthebster en mij, notaris, te zijn getekend, aan deze minute is gehecht.

De comparanten verklaarden:

dat bij koninklijk besluit an -----
bij de wederpartij in beheer en onderhoud is/zijn overgebracht:

dat de eigendom hiervan bij de Staat berust;

dat het wenselijk is de eigendom over te dragen aan de wederpartij opdat beheer, onderhoud en eigendom in één komen;

dat aan eigendom op zich geen waarde kan worden toegekend;

dat zij in verband hiermede het volgende overeenkomen:

De Staat draagt in eigendom over aan de wederpartij, die in eigendom aanneemt:

De eigendomsoverdracht geschiedt om niet en onder de volgende bepalingen:

ARTIKEL 1.

1. Het overgedragene gaat aan de wederpartij over in de staat waarin het zich thans bevindt, met alle daaraan verbonden lusten en lasten, heersende en lijdende erfdienstbaarheden, doch vrij van hypotheken en/of beslagen, of niet doorgehaalde in- of overschrijving te dier zake.

2. De Staat is tot generlei vrijwaring gehouden, behoudens dat hij instaat voor de eigendom.

ARTIKEL 2.

Verschil tussen de werkelijke en de hiervoor opgegeven grootte geeft geen grond tot het vorderen van schadevergoeding of tot ontbinding van deze overeenkomst.

ARTIKEL 3.

De wederpartij aanvaardt het overgedragene heden in bezit en genot.

ARTIKEL 4.

De onroerend goedbelasting en alle andere zakelijke belastingen en lasten die van het overgedragene worden geheven, zijn voor rekening van de wederpartij met ingang van één januari/één juli ongeacht aan wie de aanslag wordt opgelegd.

ARTIKEL 5.

(in dit artikel wordt verwezen, zonder dat voor volledigheid wordt ingestaan, naar erfdienstbaarheden en gebruiksrechten)

ARTIKEL 6.

De kosten van de akte, die van het aan de Staat uit te reiken afschrift en die op haar uitvoering vallende, komen ten laste van de wederpartij.

ARTIKEL 7.

Voor de tenuitvoerlegging van deze overeenkomst kiest de Staat woonplaats ten kantore van de voornoemde hoofdinspecteur/rentmeester der Domeinen en de wederpartij te kantore van de notaris, bewaarder van de minute van deze akte.

TOELICHTING

Deze model-akte heeft betrekking op de situatie waarin aan de eigendom op zich geen waarde kan worden toegekend.

Indien aan het waterstaatswerk wel een verkoopwaarde kan worden toegekend - onder

meer met het oog op bestaande inkomsten of vermogensbestanddelen zoals bijvoorbeeld overhoeken - wordt de koopsom in mindering gebracht op de afkoopsom voor het beheer en onderhoud. In dat geval zorgt de domeinbeheerder voor verrekening van de verkoopwaarde ten bate van het Ministerie van Financiën en ten laste van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat.

Indien niet sprake is van een afkoopsom dient de verkoopwaarde eveneens op bovenstaande wijze te worden voldaan.

BIJLAGE 13

**bij eindrapport Stuurgroep Decentralisatie Beheer
van Natte Waterstaatswerken**

MODEL-OVEREENKOMST VOOR ARBITRAGE

EN ARBITRAGE REGLEMENT

Secretariaat Stuurgroep
Decentralisatie Beheer Natte
Waterstaatswerken

OVEREENKOMST TOT ARBITRAGE TUSSEN HET RIJK EN DE PROVINCIE/
GEMEENTE/WATERSCHAP

Partijen:

1. de Staat der Nederlanden, ten deze vertegenwoordigd door de Minister van Verkeer en Waterstaat, hierna te noemen: de minister;
2. de Provincie/ Gemeente/ waterschap,

Overwegende:

dat de minister bij beschikking van 7 juni 1988 de Stuurgroep Decentralisatie Beheer van Natte Waterstaatswerken heeft ingesteld;

dat in de Stuurgroep vertegenwoordigers van de Ministeries van Verkeer en Waterstaat, Financiën, en Binnenlandse Zaken, alsmede van het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Unie van Waterschappen zitting hebben;

dat aan de Stuurgroep de taak is opgedragen om voorstellen te doen voor de bestuurlijke en financiële uitgangspunten en beginselen die bij de overdrachten van het beheer van natte waterstaatswerken zullen worden gehanteerd;

dat op basis van voorstellen van de Stuurgroep op 13 oktober 1988 en 12 september 1990 Bestuurlijk Overleg heeft plaatsgevonden, waarbij een aantal uitgangspunten en beginselen is aanvaard;

dat een van de aanvaarde financiële uitgangspunten is dat bij overdrachten van beheer en onderhoud van natte waterstaatswerken door het Rijk aan een provincie of een gemeente het Rijk een vergoeding betaalt, die nodig is voor behoorlijk beheer en onderhoud, uitgaande van de bestaande publieke functie van het werk op het tijdstip van de overdracht;

dat voornoemde vergoeding voor behoorlijk beheer en onderhoud tevens de basis vormt voor een redelijke vergoeding ingeval van overdracht van waterstaatswerken aan waterschappen waarbij ingelanden een rechtstreeks en continue belang hebben;

dat de in verband hiermee vast te stellen kosten worden bepaald op basis van de methodiek als bedoeld in het rapport Afkoopsommen 1979;

dat voorzover het gaat om de kostenvergoeding van de overdracht van waterstaatswerken, waarbij ingelanden wél een rechtstreeks en

continue belang hebben de betrokken partijen zich conformeren aan het standpunt van de Tweede Kamer, zoals ingenomen tijdens de beraadslaging met betrekking tot het eindrapport van de Stuurgroep.

dat ingevolge de wet van 8 november 1988, (Stb. 676), houdende wijziging van de Waterstaatswet 1900, (Stb. 176), in verband met het in beheer of onderhoud brengen van waterstaatswerken van het Rijk bij anderen, dan wel van anderen bij het Rijk, overdracht in beheer en onderhoud bij Koninklijk Besluit mogelijk is, indien hierover tussen partijen overeenstemming bestaat en het waterstaatswerk niet van nationaal belang is;

dat partijen bij de onderhandelingen over de overdracht van niet tot overeenstemming zijn kunnen komen over de bepaling van hetgeen onder een vergoeding voor behoorlijk beheer en onderhoud moet worden verstaan;

dat partijen het wenselijk achten dat door een onafhankelijk scheidsgerecht, na vergelijkend onderzoek, wordt vastgesteld hetgeen hieronder in dit geval moet worden verstaan;

dat het wenselijk is dat de vaststelling van dit scheidsgerecht voor beide bij deze overdracht betrokken partijen bindend is, zodat geacht kan worden dat tussen partijen overeenstemming bestaat over de bepaling van hetgeen onder een vergoeding voor behoorlijk beheer en onderhoud moet worden verstaan;

dat door partijen voor de voorziening van arbitrage is gekozen;

dat het wenselijk is dat een en ander wordt vastgelegd in een overeenkomst tot arbitrage;

dat de toelichting op artikel 7, eerste lid, zoals gevoegd als bijlage 1, integraal onderdeel uitmaakt van deze overeenkomst;

dat partijen het arbitrage reglement, zoals gevoegd als bijlage 2 bij deze overeenkomst, van toepassing verklaren;

dat deze overeenkomst het compromis betreft waarbij partijen zich verbinden om een tussen hen bestaand geschil aan arbitrage te onderwerpen;

komen overeen als volgt:

Artikel 1 - Voorwerp van arbitrage

1. Het geschil dat door partijen gezamenlijk als zodanig wordt beschouwd, dat voortvloeit uit onderhandelingen, voorafgaande aan de voorgenomen overdracht in beheer en onderhoud van een waterstaatswerk van het Rijk aan
.....(provincie/gemeente/waterschap)
ter zake van hetgeen onder de kosten nodig voor behoorlijk beheer en onderhoud en de daarbij behorende vergoeding van het Rijk aan (provincie/gemeente/waterschap) moet worden verstaan, en terzake van de

kostenverdeling van de daarmee gepaard gaande frictiekosten over de betrokken partijen, wordt beslecht door arbitrage, overeenkomstig de in deze overeenkomst vastgelegde regelen.

2. Voor de beslechting van het in het eerste lid genoemde geschil doen partijen uitdrukkelijk afstand van hun recht de tussenkomst van de gewone rechter in te roepen.

Artikel 2 - Arbiter

1. Partijen wijzen voor beslechting van het in artikel 1 bedoelde geschil gezamenlijk een scheidsgerecht aan.
2. Partijen wijzen het scheidsgerecht aan binnen een maand nadat de zaak overeenkomstig artikel 3 aanhangig is.
3. Indien de opdracht aan het scheidsgerecht overeenkomstig artikel 1031 WvBrv wordt beëindigd, wordt overeenkomstig deze overeenkomst een nieuw scheidsgerecht aangewezen.

Artikel 3 - Aanhangigheid

Deze arbitrage wordt geacht aanhangig te zijn gemaakt op de dag van ontvangst van de overeenkomst tot arbitrage bij het secretariaat, zoals bedoeld in artikel 5 van het arbitrage reglement.

Artikel 4 - Informatie

1. Partijen leggen gemotiveerd schriftelijk hun standpunt aan het scheidsgerecht voor, onder overlegging van in hun ogen relevante informatie, binnen een maand nadat de arbiter(s) is/zijn benoemd overeenkomstig artikel 2.
2. Het scheidsgerecht kan op verzoek van één der partijen een partij toestaan om getuigen of deskundigen voor te brengen.
3. Het scheidsgerecht kan getuigen of deskundigen horen.
4. Het scheidsgerecht kan overlegging van stukken bevelen.

Artikel 5 - Plaats van arbitrage

Als plaats van arbitrage wordt bepaald: 's-Gravenhage.

Artikel 6 - Vertegenwoordiging

Partijen melden het scheidsgerecht zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen een maand na het aanhangig zijn van het geding door wie zij zich laten vertegenwoordigen.

Artikel 7 - Goede mannen van billijkheid

1. Het scheidsgerecht kan zijn oordeel, de standpunten van beide partijen gehoord hebbende, mede baseren op een vergelijkend onderzoek, waar dat gelet op het geschil relevant voor is, tussen enerzijds de beheers- en onderhoudstoestand en de daarvoor beschikbare uitgaven voor het over te dragen waterstaatswerk en anderzijds de fondsen voor overeenkomstige infrastructuur die reeds in beheer van provincies/gemeenten of waterschappen zijn.
2. Partijen zijn bevoegd om binnen een maand na het aanhangig zijn van het geding het scheidsgerecht te adviseren over de aanwijzing van het voor het geding relevante overeenkomstige infrastructuur in het eerste lid.
3. Het scheidsgerecht beslist als goede mannen naar billijkheid.

Artikel 8 - Arbitraal hoger beroep

Partijen zien af van de mogelijkheid van instelling van arbitraal hoger beroep.

Artikel 9 - Kort geding

Partijen zien af van de mogelijkheid tot instelling van arbitraal kort geding.

Artikel 10 - Nietigverklaring

Indien bij een in kracht van gewijsde gegaan rechterlijk vonnis de uitspraak van het scheidsgerecht geheel of gedeeltelijk nietig wordt verklaard, heeft ieder der partijen het recht het geschil, voorzover het dientengevolge onbeslist is gebleven, opnieuw overeenkomstig deze overeenkomst te doen beslechten. De vordering is niet ontvankelijk indien zij bij het scheidsgerecht aanhangig wordt gemaakt later dan een maand na het in kracht van gewijsde gaan van de rechterlijke uitspraak. Degene die als arbiter aan de nietig verklaarde beslissing heeft meegewerkt zal aan de nieuwe behandeling niet mogen medewerken.

Artikel 11 - Kosten arbitraal geding

1. Het scheidsgerecht bepaalt de kosten van het arbitraal geding en stelt de verdeling over de partijen vast.
2. Uitgangspunt bij de in het eerste lid genoemde verdeling is dat elke partij zelf de kosten draagt, die noodzakelijk zijn voor de onderbouwing van hun eigen standpunt, tenzij het scheidsgerecht van mening is dat deze regel tot aperte onbillijkheid in het concrete geval aanleiding geeft.

Artikel 12 - Geschillenbeslechting

1. Elk geschil betreffende de totstandkoming, de uitleg, of de uitvoering van deze overeenkomst of van nadere overeenkomsten, die daaruit mochten voortvloeien, alsmede elk ander geschil terzake van of in verband met deze overeenkomst, hetzij juridisch, hetzij feitelijk, geen uitgezonderd, zal door de bevoegde rechter te 's-Gravenhage beslecht worden.
2. Een geschil is aanwezig indien een der partijen zulks stelt.

Artikel 13 - Geldigheid

Deze overeenkomst is geldig tot uiterlijk.....
Partijen kunnen besluiten tot verlenging over te gaan.

Artikel 14 - Wijziging Overeenkomst

1. Wijzigingen van deze overeenkomst of aanvullingen daarop zijn rechtsgeldig indien en voorzover deze schriftelijk tussen partijen zijn overeengekomen.
2. Indien een of meer bepalingen van deze overeenkomst nietig of niet-rechtsgeldig verklaard worden, zullen de overige bepalingen van deze overeenkomst van kracht blijven.
3. Partijen zullen over de bepalingen welke nietig zijn of niet-rechtsgeldig verklaard worden, overleg plegen in dier voege dat in zijn geheel de strekking van deze overeenkomst behouden blijft.

Artikel 15 - Opzegging Overeenkomst

1. Partijen zijn gerechtigd deze overeenkomst bij aangetekende brief met onmiddellijke ingang en zonder rechterlijke tussenkomst te beëindigen, indien de andere partij zijn verplichtingen uit deze overeenkomst niet, niet tijdig, danwel niet naar behoren nakomt, doch niet voordat de ingebreke gebleven partij nog gedurende 2 (twee) weken in de gelegenheid wordt gesteld zijn verplichtingen alsnog na te komen, in welk geval deze overeenkomst blijft voortbestaan.
2. Partijen doen afstand van hun recht van opzegging van deze overeenkomst, zoals bedoeld in het eerste lid, zodra de verweerder een memorie van antwoord, zoals bedoeld in artikel 18 van het arbitrage reglement, ingediend heeft, of, indien geen schriftelijke behandeling plaatsvindt, zodra een zitting heeft plaatsgevonden.

Aldus vastgesteld, overeengekomen, in viervoud opgemaakt en
getekend te
's-Gravenhage,

,1991

MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,

PROVINCIE/GEMEENTE/WATERSCHAP.

Secretariaat Stuurgroep
Decentralisatie Beheer Natte
Waterstaatswerken

Bijlage 1

TOELICHTING OP ARTIKEL 7, EERSTE LID, OVEREENKOMST TOT ARBITRAGE

Het oordeel van het scheidsgerecht zal veelal gevraagd worden over zaken van een technisch en/of administratief karakter, die lang niet alle uniek of eenmalig zijn. Gewoonlijk zullen elders vergelijkbare zaken bestaan.

Zo zouden bijvoorbeeld geschillen kunnen ontstaan over de levensduur van een damwand. Soms heeft de overnemende partij vergelijkbare damwanden reeds in beheer en onderhoud onder min of meer vergelijkbare omstandigheden; vaker is dat het geval bij andere besturen elders. Het ligt dan voor de hand, dat het scheidsgerecht zijn oordeel mede zal baseren op een vergelijkend onderzoek naar de vervangingscyclus van dergelijke damwanden. Daaruit kan blijken of het Rijk in vergelijking met de andere overheden in de praktijk een ander niveau van beheer en onderhoud hanteert of niet. Dit kan bijdragen tot een zekere objectivering in de oordeelsvorming van het scheidsgerecht.

Uiteraard is een vergelijkend onderzoek slechts hulpmiddel en kan bovendien om praktische redenen niet in alle gevallen plaatsvinden.

ARBITRAGE REGLEMENT

Eerste afdeling - Algemeen

Artikel 1 - definities

In dit reglement wordt verstaan onder:

- a. stuurgroep: de Stuurgroep decentralisatie beheer natte waterstaatswerken, ingesteld bij de beschikking van de Minister van Verkeer en Waterstaat van 7 juni 1988, nr. ZA 53629;
- b. voorzitter: de voorzitter van de stuurgroep;
- c. secretariaat: het secretariaat van de stuurgroep, bestaande uit de secretaris danwel de adjunct-secretaris;
- d. overeenkomst tot arbitrage: een overeenkomst, waarbij partijen geschillen die tussen hen uit een bepaalde, al dan niet uit overeenkomst voortvloeiende, rechtsbetrekking zijn ontstaan (compromis), aan arbitrage onderwerpen; deze overeenkomst wordt bewezen door een geschrift;
- e. scheidsgerecht: een scheidsgerecht bestaande uit een of meer arbiters dat is samengesteld overeenkomstig de bepalingen van de derde afdeling van dit reglement.

Artikel 2 - Toepassingsgebied

Dit reglement is van toepassing indien partijen bij overeenkomst tot arbitrage hierna hebben verwezen.

Artikel 3 - Mededelingen

Lid 1. Mededelingen worden schriftelijk gedaan of bevestigd, zoals per brief of schriftelijk spoedbericht (telex - fax).

Lid 2. Indien er meer dan een eiser of verweerder is, worden de mededelingen gedaan en andere geschriften overgelegd in zoveel meer exemplaren als er meer dan een wederpartij zijn.

Artikel 4 - Termijnen

Voor de toepassing van dit reglement vangt een termijn aan op de dag van ontvangst van een mededeling, tenzij in dit reglement of door het scheidsgerecht uitdrukkelijk anders is bepaald.

Tweede afdeling - Begin van de arbitrage

Artikel 5 - Arbitrage aanvraag

Lid 1. Een arbitrage wordt aanhangig gemaakt door het sluiten van de overeenkomst tot arbitrage.

Lid 2. De arbitrage wordt geacht aanhangig te zijn gemaakt op de dag van ontvangst van de overeenkomst tot arbitrage en arbitrage-aanvraag, zoals bedoeld in lid 3 van dit artikel, bij het secretariaat.

Lid 3. De arbitrage-aanvraag bevat de volgende gegevens:

- a. de naam, het adres en de vestigingsplaats van de eiser, de naam van de behandelend ambtenaar, danwel behandelend advocaat c.q. gevolmachtigde, alsmede zijn telefoon- en/of faxnummer;
- b. de naam, het adres en de vestigingsplaats van de verweerder, de naam van de behandelend ambtenaar, danwel behandelend advocaat c.q. gevolmachtigde, alsmede zijn telefoon- en/of faxnummer;
- c. een korte omschrijving van het geschil;
- d. een duidelijke omschrijving van de vordering;
- e. een verwijzing naar de overeenkomst tot arbitrage, waarbij een afschrift van deze overeenkomst wordt overgelegd;
- f. de naam, het adres en de woon- of gewone verblijfplaats van de arbiter of arbiters, alsmede zijn telefoon- en/of faxnummer, voorzover partijen zelf de arbiter of arbiters hebben benoemd;
- g. de wijze van benoeming van de arbiter of arbiters, indien partijen een wijze van benoeming zijn overeengekomen, die afwijkt van de lijstprocedure zoals bedoeld in artikel 10;
- h. het aantal arbiters, indien partijen dat zijn overeengekomen;
- i. de plaats van arbitrage, indien partijen deze zijn overeengekomen;
- j. een eventuele voorkeur van de eiser voor het aantal arbiters en/of de plaats van arbitrage, indien partijen daarover niet tot overeenstemming zijn gekomen;

Lid 4. De arbitrage-aanvraag wordt ingediend in drievoud. Indien de arbitrage-aanvraag niet in een voldoende aantal exemplaren is ingediend of niet voldoet aan alle vereisten, zoals genoemd in het derde lid van dit artikel, stelt het secretariaat zich in verbanding met de eiser teneinde de nodige aanvulling of verbetering te krijgen. Het secretariaat is bevoegd de behandeling van de aanvraag op te schorten zolang deze niet voldoet aan de gestelde eisen.

De opschorting doet geen afbreuk aan het bepaalde in het tweede lid van dit artikel.

Lid 5. Ten aanzien van het vereiste genoemd in het derde lid, onder e, van dit artikel, kan ingeval van een arbitrage-aanvraag vervat in een schriftelijk spoedbericht, de eiser volstaan met een letterlijke aanhaling van de tekst van de overeenkomst tot arbitrage, op voorwaarde dat de eiser zo spoedig mogelijk na het aanhangigmaken van de arbitrage een afschrift van de overeenkomst tot arbitrage aan het secretariaat doet toekomen.

Lid 6. Het secretariaat bevestigt schriftelijk aan de eiser de ontvangst van de overeenkomst tot arbitrage alsmede de arbitrage-aanvraag, onder vermelding van de dag van ontvangst.

Artikel 6 - Toezending overeenkomst tot arbitrage en arbitrage-aanvraag aan verweerder

Lid 1. Het secretariaat zendt een exemplaar van de overeenkomst tot arbitrage, alsmede de arbitrage-aanvraag, onder vermelding van de dag van ontvangst, aan de verweerder.

Lid 2. Indien partijen geen overeenstemming hebben kunnen bereiken over het aantal arbiters, kan verweerder een eventuele voorkeur hieromtrent aan het secretariaat mededelen.

Lid 3. Deze mededeling dient in drievoud binnen veertien dagen na ontvangst van de stukken, zoals bedoeld in het eerste lid van dit artikel, bij het secretariaat te worden ingediend.

Lid 4. Het secretariaat stelt de eiser van deze mededeling in kennis.

Derde afdeling - Benoeming van arbiters

Artikel 7 - Onpartijdigheid en onafhankelijkheid van arbiter

Lid 1. De arbiter behoort onpartijdig en onafhankelijk te zijn. Hij mag geen nauwe persoonlijke of zakelijk banden met een der partijen of een van zijn mede-arbiters hebben. Hij behoort geen rechtstreeks persoonlijk of zakelijk belang bij de afloop van de geding te hebben. Evenmin mag hij voorafgaand aan zijn benoeming zijn mening over de zaak aan een der partijen kenbaar hebben gemaakt.

Lid 2. Het is de arbiter niet toegestaan gedurende het geding contact met een der partijen te hebben omtrent aangelegenheden die het geschil betreffen, behoudens voorafgaande toestemming van de andere partij en indien het scheidsgerecht uit meer arbiters bestaat, de mede-arbiters.

Artikel 8 - Aantal arbiters

Lid 1. Indien partijen het aantal arbiters niet zijn overeengekomen, danwel hieromtrent geen overeenstemming hebben kunnen bereiken, bepaalt de voorzitter dit aantal.

Lid 2. De voorzitter bepaalt het aantal op een of drie, rekening houdend met de voorkeur van partijen, de grootte van de vordering en de ingewikkeldheid van het geschil.

Lid 3. Indien partijen een even aantal arbiters zijn overeengekomen, benoemen deze arbiters een aanvullend arbiter als voorzitter van het scheidsgerecht. Indien de arbiters binnen twee weken na de aanvaarding van hun opdracht geen overeenstemming ten aanzien van de aanvullende arbiter hebben bereikt, wordt de aanvullend arbiter, op verzoek van de meest gereede partij, benoemd overeenkomstig de lijst-procedure, zoals bedoeld in artikel 10.

Artikel 9 - Wijze van benoeming zoals door partijen voorzien

Lid 1. Indien partijen een wijze van benoeming van de arbiter of arbiters zijn overeengekomen, die afwijkt van de lijst-procedure, zoals bedoeld in artikel 10, vindt de benoeming plaats op de wijze als door partijen is overeengekomen, met inachtneming van het bepaalde in het tweede lid van dit artikel.

Lid 2. Indien deze benoemingsregeling geheel of ten dele niet is uitgevoerd binnen twee weken nadat de arbitrage aanhangig is gemaakt, vindt de benoeming van de arbiter of arbiters plaats overeenkomstig de lijstprocedure, zoals bedoeld in artikel 10.

Artikel 10 - Lijstprocedure

Lid 1. Zo spoedig mogelijk na ontvangst van de arbitrage-aanvraag, zoals bedoeld in artikel 5, danwel na ontvangst van de mededeling zoals bedoeld in artikel 6, derde lid, zendt het secretariaat aan ieder der partijen de gelijkkluidende lijst met namen van personen. Deze lijst bevat tenminste drie namen ingeval een arbiter moet worden benoemd en tenminste negen namen ingeval drie arbiters moeten worden benoemd.

Lid 2. Iedere partij kan op de lijst de namen van personen tegen wie bij deze partij overwegende bezwaren bestaan, doorhalen en de overblijvende namen in volgorde van zijn voorkeur nummeren.

Lid 3. Heeft het secretariaat de lijst niet binnen zeven dagen na verzending terug ontvangen, dan wordt aangenomen, dat alle daarop voorkomende personen voor die partij gelijkelijk als arbiter aanvaardbaar zijn.

Lid 4. Zo spoedig mogelijk na terugontvangst van de lijsten, of bij gebreke daarvan, na het verstrijken van de in het vorige lid genoemde termijn, nodigt de voorzitter, met inachtneming van de eventueel door partijen geuite bezwaren, een persoon, danwel drie personen, voorkomend op de lijst, uit om als arbiter op te treden.

Lid 5. Indien en voorzover uit de teruggezonden lijsten blijkt, dat er onvoldoende personen daarop voorkomen die voor ieder der partijen als arbiter aanvaardbaar zijn, is de voorzitter bevoegd rechtstreeks een of meer personen uit te nodigen om als arbiter op te treden. Hetzelfde geldt ingeval een persoon de uitnodiging van de voorzitter om als arbiter op te treden niet wil of kan aanvaarden, dan wel om andere redenen blijkt niet als arbiter te kunnen

optreden en er onvoldoende personen op de teruggezonden lijsten zijn overgebleven die voor ieder der partijen aanvaardbaar zijn.

Lid 6. Indien een scheidsgerecht uit drie arbiters bestaat, wijzen de arbiters uit hun midden een voorzitter aan.

Artikel 11 - Benoemingsbrief; aanvaarding; mededeling aan partijen

Lid 1. De benoeming van de arbiter of arbiters ingevolge het bepaalde in de artikelen 9 en 10 wordt door het secretariaat bevestigd in een aan de arbiter of arbiters gerichte benoemingsbrief.

Lid 2. Een arbiter aanvaardt zijn opdracht schriftelijk. Daartoe is voldoende ondertekening en terugzending van een afschrift van de benoemingsbrief van de arbiters aan het secretariaat.

Lid 3. Gelijktijdig met het verzenden van de benoemingsbrief aan de arbiter of arbiters, stelt het secretariaat partijen schriftelijk van de benoeming op de hoogte.

Artikel 12 - Ontheffing van opdracht van een arbiter

Lid 1. Een arbiter die zijn opdracht heeft aanvaard, kan op eigen verzoek daarvan worden ontheven, hetzij met instemming van partijen, hetzij door de voorzitter.

Lid 2. Een arbiter die zijn opdracht heeft aanvaard, kan door partijen gezamenlijk van zijn opdracht worden ontheven, zonder dat de arbiter zelf daartoe het verzoek heeft gedaan. Partijen doen onverwijld mededeling van de ontheffing aan het secretariaat.

Lid 3. Een arbiter die zijn opdracht heeft aanvaard, kan, indien hij rechtens of feitelijk niet meer in staat is zijn opdracht te vervullen, op schriftelijk verzoek van een der partijen door de voorzitter van zijn opdracht worden ontheven.

Lid 4. In de gevallen genoemd in het eerste en derde lid, gaat de voorzitter niet tot ontheffing van de opdracht over, dan nadat partijen in de gelegenheid zijn gesteld schriftelijk aan hem hun zienswijze kenbaar hebben gemaakt.

Artikel 13 - Vervanging van een arbiter

Lid 1. Een arbiter, die om welke reden dan ook van zijn opdracht is ontheven, wordt vervangen door een nieuwe arbiter. De nieuwe arbiter, benoemd overeenkomstig de lijst-procedure, zoals bedoeld in artikel 10, tenzij partijen een nadere wijze van vervanging zijn overeengekomen. Hetzelfde geldt bij overlijden van de arbiter.

Lid 2. Voor de duur van de vervanging is het geding van rechtswege geschorst. Na de vervanging wordt de reeds aangevangen behandeling voortgezet, tenzij het scheidsgerecht termen aanwezig acht het geschil geheel of gedeeltelijk opnieuw te behandelen.

Artikel 14 - Wraking van een arbiter

Lid 1. Een arbiter kan door een partij worden gewraakt overeenkomstig de bepalingen van dit artikel, indien gerechtvaardigde twijfel bestaat aan zijn onpartijdigheid of onafhankelijkheid, zoals bedoeld in artikel 7.

Lid 2. Een arbiter kan ook gewraakt worden om redenen die voorafgaand zijn benoeming zijn opgekomen.

Lid 3. De wrakende partij brengt de wraking onder opgave van redenen schriftelijk ter kennis van de desbetreffende arbiter, de wederpartij, de voorzitter en het secretariaat, en, indien het scheidsgerecht uit meer arbiters bestaat, de mede-arbiters. Deze kennisgeving wordt zo spoedig mogelijk gedaan nadat de reden tot wraking aan de wrakende partij is bekend geworden.

Lid 4. Het geding kan door het scheidsgerecht worden geschorst met ingang van de dag van ontvangst van de kennisgeving van de wrakende partij.

Lid 5. Trekt de gewraakte arbiter zich niet binnen veertien dagen na de dag van de ontvangst van de kennisgeving van de wrakende partij terug, dan wordt over de wraking door de stuurgroep zo spoedig mogelijk schriftelijk beslist.

Lid 6. De stuurgroep kan de arbiter wiens wraking is verzocht en partijen in de gelegenheid stellen te worden gehoord. De beslissing wordt door het secretariaat aan alle betrokkenen toegezonden.

Lid 7. Indien de stuurgroep de wraking afwijst, kan de wrakende partij de door hem aangevoerde wrakingsgronden aan het oordeel van de rechter onderwerpen.

lid 8. Trekt de gewraakte arbiter zich terug of wordt diens wraking door de stuurgroep of door de rechter gegrond bevonden, dan wordt hij vervangen overeenkomstig het bepaalde in artikel 13.

Vierde afdeling - Procedure

Artikel 15 - Arbitragedossier

Partijen dienen alle informatie en mededelingen die zij aan het scheidsgerecht doen toekomen gelijktijdig in afschrift aan het secretariaat te zenden. Hetzelfde geldt voor informatie en mededelingen van het scheidsgerecht aan partijen.

Artikel 16 - Plaats van arbitrage

Het scheidsgerecht kan zitting houden, beraadslagen, getuigen of deskundigen horen op elke andere plaats, die het daartoe geschikt acht, dan door partijen is overeengekomen.

Artikel 17 - Procedure in het algemeen

Lid 1. Het scheidsgerecht ziet er op toe, dat partijen op voet van gelijkheid worden behandeld. Het geeft iedere partij de gelegenheid voor zijn rechten op te komen en zijn stellingen voor te dragen.

Lid 2. Het scheidsgerecht bepaalt de wijze waarop en de termijnen waarbinnen het geding gevoerd zal worden, met inachtneming van de bepalingen van dit reglement, eventuele afspraken daaromtrent tussen partijen en de omstandigheden van de arbitrage.

Lid 3. Het scheidsgerecht ziet toe op een voortvarend verloop van de arbitrale procedure.

Lid 4. Het scheidsgerecht kan op verzoek van een partij of uit eigen beweging een bijeenkomst met partijen houden, teneinde overleg te voeren omtrent het verloop van de procedure en/of de feitelijke en juridische geschilpunten nader te bepalen.

Artikel 18 - Wisseling van memoriën

Lid 1. Eiser en verweerder worden door het scheidsgerecht in de gelegenheid gesteld een memorie van eis respectievelijk memorie van antwoord in te dienen.

lid 2. Het scheidsgerecht kan het indienen van een memorie van repliek en een memorie van dupliek toestaan. Hetzelfde geldt voor nadere schrifturen van partijen.

Lid 3. De bepalingen van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing op de tegenvordering, zoals bedoeld in artikel 19.

Artikel 19 - Tegenvordering

Lid 1. Een tegenvordering die niet uiterlijk bij memorie van antwoord dan wel, bij gebreke daarvan, bij het eerste schriftelijke of mondelinge verweer is ingesteld, kan nadien niet meer in dezelfde arbitrage worden ingesteld, behoudens bijzondere omstandigheden die ter beoordeling staan van het scheidsgerecht.

Lid 2. Een tegenvordering is toelaatbaar, indien daarop dezelfde overeenkomst tot arbitrage, als die waarop de arbitrage-aanvraag is gebaseerd, van toepassing is, dan wel door partijen uitdrukkelijk of stilzwijgend van toepassing is verklaard.

Artikel 20 - Zitting

Lid 1. Het scheidsgerecht geeft aan partijen de gelegenheid in een zitting hun standpunten mondeling toe te lichten, tenzij partijen hiervan af wensen te zien.

Lid 2. Het scheidsgerecht bepaalt de dag, het tijdstip en de plaats van de zitting. Het stelt partijen hiervan schriftelijk in kennis met inachtneming van een redelijke termijn voorafgaande aan de zitting. Hetzelfde geldt voor de volgende zittingen, die eventueel naar het oordeel van het scheidsgerecht nodig mochten blijken te zijn.

Artikel 21 - Bewijs

De toelaatbaarheid van bewijsmiddelen, de bewijslastverdeling en de waardering van het bewijsmateriaal staan ter vrije beoordeling van het scheidsgerecht.

Artikel 22 - Getuigen

Lid 1. Het scheidsgerecht bepaalt de dag, het tijdstip en de plaats van het verhoor van getuigen, alsmede de wijze waarop het verhoor zal geschieden; het voorgaande wordt tijdig aan partijen schriftelijk medegedeeld.

Lid 2. De namen van de getuigen die een partij wenst te horen, wordt tijdig aan het scheidsgerecht en de wederpartij medegedeeld, onder opgave van de onderwerpen waarover de getuige wenst te getuigen.

lid 3. Het scheidsgerecht stelt voor de aanvang van het verhoor de getuige in de gelegenheid de eed dan wel de belofte af te leggen.

Lid 4. Van de verhoren zal verslaglegging plaatsvinden.

Artikel 23 - Deskundigen (partij)

Lid 1. Een partij is vrij een door hem ingewonnen advies van een deskundige te overleggen.

Lid 2. Indien de partij die het rapport van de deskundige heeft overgelegd of de wederpartij daarom heeft verzocht, danwel het scheidsgerecht zulks heeft bepaald, wordt deze deskundige opgeroepen om ter zitting een nadere toelichting te geven.

Artikel 24 - Deskundigen (scheidsgerecht)

Lid 1. Het scheidsgerecht zendt onverwijld aan partijen een afschrift van de benoeming van een deskundige en van de aan hem gegeven opdracht.

Lid 2. Indien een partij de deskundige niet de door hem vereiste inlichtingen verschaft of de door hem benodigde medewerking verleent, kan de deskundige het scheidsgerecht verzoeken de desbetreffende partij daartoe opdracht te geven.

Lid 3. Na ontvangst van het rapport van de deskundige wordt dit in afschrift zo spoedig mogelijk aan partijen toegezonden.

Lid 4. Partijen worden in de gelegenheid gesteld schriftelijk op het rapport van de deskundige te reageren binnen een door het scheidsgerecht te stellen termijn.

lid 5. Ieder der partijen kan het scheidsgerecht schriftelijk verzoeken de deskundige in een zitting van het scheidsgerecht te doen horen. Indien een partij zulk een verzoek wenst te doen, deelt hij dit onverwijld na ontvangst van het rapport van de deskundige mede. Ter zitting stelt het scheidsgerecht ieder der partijen in de gelegenheid de deskundige vragen te stellen. Aan partijen wordt desverzocht de gelegenheid gegeven hunnerzijds deskundigen op dezelfde zitting naar voren te brengen.

Lid 6. Het scheidsgerecht is in geen geval verplicht het door de deskundige gegeven advies te volgen indien dit met zijn overtuiging strijdt.

Artikel 25 - Wijziging van de vordering

lid 1. Een partij kan zijn vordering respectievelijk tegenvordering veranderen of vermeederen uiterlijk aan het begin van de laatste zitting of, bij gebreke van een zitting, uiterlijk bij de laatst toegestane memorie. Een partij kan te allen tijde zijn vordering respectievelijk tegenvordering verminderen.

Lid 2. De andere partij is bevoegd zich tegen een verandering of vermeederen te verzetten, indien hij daardoor in zijn verdediging onredelijk wordt bemoeilijkt of het geding daardoor onredelijk wordt vertraagd. Het scheidsgerecht zal, partijen gehoord, onverwijld het verzet van de wederpartij beslissen.

Artikel 26 - Intrekking van de arbitrage-aanvraag

Lid 1. De eiser kan zijn arbitrage-aanvraag intrekken zolang de verweerder geen memorie van antwoord, zoals bedoeld in artikel 18 ingediend heeft, of, indien geen schriftelijke behandeling plaatsvindt, zolang geen zitting heeft plaatsgevonden.

lid 2. Nadien is de intrekking van de arbitrage-aanvraag slechts mogelijk na uitdrukkelijke instemming van de verweerder.

Lid 3. De intrekking wordt schriftelijk door het secretariaat en, na benoeming, door het scheidsgerecht door tussenkomst van het secretariaat, aan partijen bevestigd.

Artikel 27 - Verstek

Lid 1. Blijft de verweerder in gebreke binnen de door het scheidsgerecht bepaalde termijn de memorie van antwoord, als bedoeld in artikel 18, in te dienen, zonder daartoe gegronde redenen aan te voeren, dan kan het scheidsgerecht terstond vonnis wijzen.

Lid 2. Bij dit vonnis wordt de vordering geheel of gedeeltelijk toegewezen, tenzij deze aan het scheidsgerecht onrechtmatig of ongegrond voorkomt. Het scheidsgerecht kan, alvorens vonnis te wijzen, van de eiser het bewijs van een of meer van zijn stellingen verlangen.

Lid 3. Het bepaalde in het eerste en tweede lid van dit artikel is van overeenkomstige toepassing indien een zitting plaatsvindt en de verweerder, ofschoon behoorlijk opgeroepen, niet ter zitting verschijnt, zonder daartoe gegronde redenen aan te voeren.

Lid 4. De bepalingen van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing op de tegenvordering.

Artikel 28 - Secretaris

Lid 1. Op verzoek van het scheidsgerecht draagt het secretariaat zorg voor de aanwezigheid van een jurist als secretaris van het scheidsgerecht. Het bepaalde in de artikelen 7 jo. 14 is op de secretaris van overeenkomstige toepassing.

Lid 2. De taak van de secretaris bestaat uit de administratieve en formeel juridische begeleiding van de arbitrage. Hij concipieert het arbitrale vonnis conform de opvattingen van de arbiter(s).

(PM: voeging, tussenkomst en vrijwaring)

Vijfde afdeling - Bindend advies

Artikel 29 - Termijn

Het scheidsgerecht geeft zijn bindend advies zo spoedig mogelijk.

Artikel 30 - Beslissing en ondertekening

Lid 1. Indien het scheidsgerecht uit meer arbiters bestaat, beslist het bij meerderheid van stemmen.

Lid 2. Weigert een minderheid van de arbiters te ondertekenen, dan wordt daarvan door de andere arbiters onder het door hen ondertekende bindend advies melding gemaakt. Ook deze vermelding wordt door hen ondertekend.

Lid 3. Is een minderheid van de arbiters niet in staat te ondertekenen en kan niet verwacht worden dat het beletsel daartoe binnen korte tijd zal worden opgeheven, dan zijn de bepalingen van het vorige lid van dit artikel van overeenkomstige toepassing.

Lid 4. In het bindend advies wordt geen melding gemaakt van de mening van de minderheid.

Artikel 31 - Vorm en inhoud van het bindend advies

Lid 1. Het bindend advies wordt in vijfvoud op schrift gesteld en door de arbiter of arbiters ondertekend, met inachtneming van het bepaalde in artikel 30.

Lid 2. Het bindend advies bevat in ieder geval:

- a. de namen en woonplaatsen van de arbiter of arbiters;
- b. de namen en vestigingsplaats van partijen;
- c. een kort overzicht van de procedure;
- d. een weergave van de vordering, en zo deze is gesteld, van de tegenvordering;
- e. de gronden voor de in het bindend advies gegeven beslissing;
- f. de vaststelling van en veroordeling tot betaling van de arbitragekosten, zoals bedoeld in de artikelen 24 en 35;
- g. de vermelding of het scheidsgerecht heeft beslist als goede mannen van billijkheid;
- h. de beslissing;
- i. de plaats van de uitspraak;
- j. de datum van de uitspraak.

lid 3. Zo spoedig na ondertekening worden de exemplaren van het bindend advies verzonden naar het secretariaat.

Artikel 32 - Verzending

Na ontvangst van het bindend advies draagt het secretariaat er zorg voor dat namens het scheidsgerecht onverwijld een exemplaar van het bindend advies aan iedere partij, alsmede aan de voorzitter, bij aangetekende brief, wordt verzonden.

Artikel 33 - Verbindende kracht

Met ingang van de dag waarop het bindend advies is gegeven is dit verbindend voor partijen.

Zesde afdeling - Kosten

Artikel 34 - Kosten in het algemeen

Onder de kosten van de arbitrage worden verstaan de kosten, welke de arbitrage naar het oordeel van het scheidsgerecht noodzakelijkerwijs met zich meebracht, alsmede het honorarium en de verschotten van de arbiter of arbiters.

Artikel 35 - Honorarium en verschotten arbiters

Lid 1. Het honorarium van de arbiter of arbiters wordt door de voorzitter na overleg met de arbiter of arbiters vastgesteld. Bij de vaststelling van het honorarium wordt rekening gehouden met de tijd welke de arbiter of arbiters aan de zaak hebben besteed, het geldelijk belang van het geschil en de ingewikkeldheid daarvan.

lid 2. Onder de verschotten van een arbiter worden onder meer begrepen redelijke reis- en verblijfkosten, kosten van secretariale bijstand, kosten van vergaderruimte voor de zitting(en) en/of beraadslaging, porti en telefoon-, telex-, fax-, en telecopieerkosten.

Zevende afdeling - Slotbepalingen

Artikel 36 - Inbreuk op het reglement

Indien is gehandeld in strijd met of is nagelaten te handelen overeenkomstig enige bepaling van dit reglement, dient een partij, zo spoedig mogelijk nadat de strijdigheid hem bekend is geworden, hiertegen schriftelijk te protesteren, op straffe van verval van recht daarop later, in het arbitraal geding, alsnog een beroep te doen.

Artikel 37 - Uitsluiting van aansprakelijkheid

De stuurgroep, de voorzitter, het secretariaat, een arbiter, de secretaris van het scheidsgerecht, kan niet aansprakelijk worden gesteld voor enig handelen of nalaten met betrekking tot een arbitrage waarop dit reglement van toepassing is.

Artikel 38 - Wijziging van dit reglement

lid 1. De stuurgroep kan te allen tijde wijzigingen in dit reglement aanbrengen. De wijzigingen zijn niet van kracht voor arbitrages die reeds aanhangig zijn.

lid 2. Het reglement is van toepassing in de vorm, welke het heeft op het tijdstip waarop de arbitrage aanhangig wordt gemaakt.